

У сфері техногенної та пожежної безпеки з високим ступенем ризику здійснюються не частіше ніж один раз на рік.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий), грн.	За п'ять років, грн.
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	79,323 млн.	396,617 млн.
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	2,484,391	5,658,023
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	81,807 млн.	402,275 млн.
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	205,597,0	1,027,985,0
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	82,012 млн.	403,303 млн.

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачається.

Голова Державної служби України з надзвичайних ситуацій

М. Чечоткін

3 квітня 2018 року

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

01601, м. Київ, вул. О. Гончара, 55а, тел. (044) 247-30-26, тел./факс: (044) 247-32-11, факс: (044) 247-32-11, www.dns.gov.ua ЄДРПОУ 38516849 opet@mins.gov.ua

04.04.2018 № 02-4641/162 На № _____ від _____

Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади (за списком)

Про погодження проекту наказу МВС

Державна служба України з надзвичайних ситуацій відповідно до вимог пункту 2.38 Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2005 № 34/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 12 квітня 2005 р. за № 381/10661, направляє підписаний Міністром внутрішніх справ України проект наказу МВС «Про затвердження Вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту» (далі – проект наказу МВС).

У проекті наказу МВС враховано пропозиції та зауваження, надані центральними органами виконавчої влади під час його попереднього розгляду у жовтні – листопаді 2017 року, а також ті, що надійшли від ПАТ «Укртелеком» під час обговорення.

Враховуючи особливу актуальність проекту наказу МВС, ДСНС просить розглянути та погодити його у десятиденний термін.

Додаток: на 150 арк. в 1 прим. тільки адресату.

Перший заступник Голови

О. Мельчутький

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

2018

м. Київ

№ _____

Про затвердження Вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту *

Відповідно до пункту 16 частини другої статті 17 Кодексу цивільного захисту, пунктів 11, 18, 19 і 27 Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 138, з метою визначення вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, критеріїв неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, оформлення документів, що підтверджують таку неможливість, а також визначення зразків документів паперового обліку фонду захисних споруд, запровадження системи їх нумерації

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

1) Вимоги щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту;

2) Вимоги щодо забезпечення нумерації та здійснення паперового обліку фонду захисних споруд цивільного захисту;

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреба окремо для суб'єктів малого та мікро-підприємства)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу підприємства органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підлягають процедурі регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	0,25	26,54	1	1610	10 279,85
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):	-	-	-	-	-
Разом за рік	5	X	X	X	205 597,0
Сумарно за п'ять років	25	X	X	X	1 027 985,0

* тривалість планової перевірки визначається з урахуванням вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

** грошове місячне утримання інспекторського складу територіальних органів ДСНС визначається постановою Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2007 р. № 1294 «Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» та наказом МВС України від 23.04.2015 № 475 «Про затвердження Інструкції про виплату грошового забезпечення та одноразової грошової допомоги при звільненні особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 15 травня 2015 р. за № 544/26989, та в середньому складає 4512 гривень/місяць (4512,00 грн./22 робочі дні/8 годин=25,64 грн./год.)

*** відповідно до абзацу другого пункту 6 Критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від проведення господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 2012 р. № 306, планові заходи державного нагляду (контролю) за додержанням суб'єктами господарювання законодавства

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва
Державний орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання: територіальні органи Державної служби України з надзвичайних ситуацій

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікро-підприємств)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0,25	26,54	1	1610	10 279, 85
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі камеральні і виїзні	4*	25,64	1	1610	164 477,6
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0,25	26,54	1	1610	10 279, 85
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	0,25	26,54	1	1610	10 279, 85
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-

3) Вимоги щодо визначення критеріїв неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, оформлення документів, що підтверджують таку неможливість.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 09 жовтня 2006 року № 653 «Про затвердження Інструкції щодо утримання захисних споруд цивільної оборони у мирний час», зареєстрований у Міністерстві юстиції 02 листопада 2006 року за № 1180/13054 (із змінами).

3. Управлінню взаємодії з Державною службою України з надзвичайних ситуацій МВС (Скакун В. О.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Голову Державної служби України з надзвичайних ситуацій Четоткіна М. О.

Міністр

А. Б. Аваков

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства внутрішніх
справ України
№ _____ 2018 № _____

18

ВИМОГИ
щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту

1. Загальні положення

1. У цих Вимогах терміни вживаються в значеннях, наведених у Кодексі цивільного захисту України та постанові Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту», скорочення вживаються в таких значеннях:

- ПК – герметичний клапан;
 ДЕС – дизельна електростанція;
 ЕРВ – електроруучний вентилятор;
 ЄДС ЦЗ – єдина державна система цивільного захисту;
 КНТ – клапан надмірного тиску;
 ПРУ – протирадіаційне укриття;
 РП – регенеративний патрон;
 РУ – регенеративна установка;
 ФВА – фільтровентиляційний агрегат;
 ФВК – фільтровентиляційний комплект;
 ФВО – фільтровентиляційне обладнання;
 ФПІ – фільтр-поглинач.

2. Цими Вимогами встановлено питання утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту (далі – захисні споруди).

3. Ці Вимоги призначені для використання міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання – балансоутримувачами захисних споруд (далі – балансоутримувачі).

Норми цих Вимог не поширюються на захисні споруди, які входять до складу запевнених пунктів управління міністерства, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, а також споруди,

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання), грн.	Періодичні (за наступний рік), грн.	Витрати за п'ять років, грн.
12	підприємства (заробітна плата) X оціночна кількість оригінальних звітів X кількість періодів звітності за рік Процедури щодо забезпечення процесу перевірок Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок контролюючими органами X вартість часу суб'єкта малого підприємства (заробітна плата) X оціночна кількість перевірок за рік Інші процедури (уточнити)	340,50	340,50	1702,50
13	Разом, гривень Формула:	-	-	-
14	Кількість суб'єктів малого підприємства, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць Сумарно, гривень Формула:	1543,10	X	3514,30
15	Кількість суб'єктів малого підприємства, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)	1610	1610	1610
16	Кількість суб'єктів малого підприємства, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)	2 484 391	X	5 638 023

призначені для укріплення особового складу військових підрозділів Збройних Сил, Національної гвардії, інших утворених відповідно до законів військових формувань.

4. Фонд захисних споруд складається із захисних споруд (сховищ та протирадіаційних укриттів), зокрема швидкоспоруджуваних, споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів (далі – споруди фонду захисних споруд) і є основним засобом колективного захисту населення.

II. Загальні вимоги до утримання та експлуатації фонду захисних споруд

1. Споруди фонду захисних споруд повинні утримуватися та експлуатуватися у стані, що дозволяє привести їх у готовність до використання за призначенням у визначені законодавством терміни.

2. Вимоги щодо розміщення, міцності та захисних властивостей огорожувальних будівельних конструкцій, об'ємно-планувальних та конструктивних рішень, герметизації, гідроізоляції, обладнання системами життєзабезпечення, інженерними комунікаціями та спеціальним обладнанням захисних споруд визначаються ДБН В.1.2-4-2006 «Система надійності у будівництві. інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)», ДБН В 2.2.5-97 «Будівлі і споруди. Захисні споруди цивільної оборони», ДБН А.3.1-9:2015 «Захисні споруди цивільного захисту. Експлуатаційна придатність закінчених будівництвом об'єктів».

3. Під час експлуатації захисних споруд не допускається виконання заходів, що знижують їх захисні властивості.

4. Місяця розташування споруд фонду захисних споруд позначаються за допомогою табличок (написів) та покажчиків руху до них.

Біля вхідних дверей до захисної споруди вивіщується табличка розміром 60 x 50 см із зазначенням номера споруди, її балансоутримувача, місць зберігання ключів, особи, відповідальної за утримання та експлуатацію сховища в мирний час, її місцезнаходження і телефону. У нічний час таблички позначення захисної споруди і входи мають бути освітлені або дубльовані світловими покажчиками.

Табличка розміром 50 x 60 см із надписом «Місце для УКРИТТЯ» вивіщується біля вхідних дверей до споруди подвійного призначення (найпростішого укриття). На ній зазначаються адреса місця розташування споруди, її балансоутримувача, телефон особи, відповідальної за утримання та експлуатацію споруди в мирний час, адреса і місце зберігання ключів.

Зразки табличок позначення захисних споруд, споруд подвійного призначення, найпростіших укриттів та покажчиків маршруту до них наведено в додатку 1.

5. Забезпечення фонду захисних споруд первинними засобами пожегасіння, обладнання їх системами внутрішнього протипожежного водопостачання, пожежної автоматики і сигналізації здійснюється відповідно до вимог НАПБ А.01.001.2014 «Правила пожежної безпеки в Україні», а також

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання), грн.	Періодичні (за наступний рік), грн.	Витрати за п'ять років, грн.
	кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)			
	Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування			
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість форм	1050,30	-	1050,30
10	Процедури організації виконання вимог регулювання Формула: витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур	152,30	152,30	761,50
11	Процедури офіційного звітування Формула: витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти та місяця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів – окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовою зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок) X вартість часу суб'єкта малого			

державних будівельних норм і національних стандартів, що діють у сфері пожежної безпеки.

Утримання і експлуатація вищезазначених засобів і систем здійснюється відповідно до вимог і рекомендацій, установлених технічною документацією на них.

Для виготовлення нар та іншого обладнання фонду захисних споруд забороняється застосування горючих синтетичних матеріалів.

У разі використання під фонд захисних споруд гардеробних приміщень, що розміщуються в підвалах, домашній і робочий огля має зберігатися на металевих вішалках або в металевих шафах.

Місля розташування первинних засобів пожежогасіння, план евакуації із захисної споруди позначаються і освітлюються.

6. Входи до фонду захисних споруд мають забезпечувати вільний доступ усередину їх приміщень, можливість користування ними особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення і мети достатню (нормативну) пропускну спроможність.

Підходи до зовнішніх дверей, двері і сходові марші мають утримуватися у справному стані, очищуватися від бруду і сміття, а в зимовий час – від снігу і льоду. Захаращення входів не допускається.

У разі відсутності на входах проектних пандусів для забезпечення вільного користування сховищами особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення входи додатково обладнуються дерев'яними або металевими трапами.

7. Споруди фонду захисних споруд, їх комунікації, інженерні мережі, інженерне та спеціальне обладнання, системи життєзабезпечення (дальі – обладнання споруд фонду захисних споруд) мають утримуватися в належному технічному стані.

Утримання та експлуатація обладнання споруд фонду захисних споруд здійснюється згідно з вимогами і рекомендаціями, визначеними технічною документацією на них, а також відповідними нормами і правилами.

Не допускається демонтаж обладнання споруд фонду захисних споруд, а також прокладання через захисні споруди інженерних мереж і комунікацій, не передбачених проектною документацією на їх будівництво.

8. Споруди фонду захисних споруд мають захищатися від підтоплення і затоплення ґрунтовими, поверхневими, технологічними та стічними водами.

9. Експлуатація та утримання електрообладнання споруд фонду захисних споруд здійснюється відповідно до вимог Правил улаштування електроустановок, будівельних та інших технічних норм, що діють у цій сфері.

Приміщення споруд фонду захисних споруд мають забезпечуватися штучним освітленням. У них не допускається прокладання тимчасових електричних та інших інженерних мереж, а також незакріплених електричного обладнання і світильників. Електричні світильники мають бути захищеними від

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік випровадження регулювання), грн.	Періодичні (за наступний рік), грн.	Витрати за п'ять років, грн.
Оцінка «примих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необ'єктного обладнання (пристрій, машин, механізмів)	46923,07	46923,07	234615,38
2	Процедури повірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному ортані державної влади чи місцевого самоврядування	-	-	-
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали) Формула: оцінка витрат на експлуатацію обладнання (витратні матеріали та ресурси на одиницю обладнання на рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	-	-	-
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування) Формула: оцінка вартості процедури обслуговування обладнання (на одиницю обладнання) X кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	2346,15	2346,15	11730,60
5	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
6	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	49769,22	X	246345,98
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1610	1610	1610
8	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X	79, 323 млн.	X	396, 617 млн.

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з 1 липня 2015 р. по 1 червня 2017 р.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Наради, робочі зустрічі	152	Потребують визначення вимоги до критеріїв та оформлення документів щодо виключення захисних споруд з фонду таких споруд, встановлення механізму використання сховищ у режимі ПРУ суб'єктами господарювання, що відповідно до законодавства не мають потреби у таких захисних спорудах

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 1610 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 1610 (одиниць) та мікропідприємництва 0 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 7,4 відсотків (відповідно до таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» додатка 1 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта).

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

механічного пошкодження. Використання світильників із захищеними лампами розжарювання не допускається.

Для освітлення захисних споруд можуть використовуватися світлодіодні та інші енергозберігаючі лампи. Використання люмінесцентних ламп для систем освітлення захисних споруд не допускається.

Під час використання споруд фонду захисних споруд за призначенням з метою збільшення термінів роботи систем електропостачання в автономному режимі частина світильників та іншого електрообладнання, запроєктованих для мирного часу, підлягає відключенню.

Усі розетки, установлені в спорудах фонду захисних споруд, мають обладнуватися трафаретними позначеннями: «Радіо», «Телефон», «220 В» (на стіні або у вигляді табличок).

10. Системи водопостачання, каналізації і опалення споруд фонду захисних споруд мають утримуватися і експлуатуватися у справному стані та захищатися від корозії.

11. У приміщеннях споруд фонду захисних споруд не дозволяється зберігати або використовувати легкозаймисті, небезпечні хімічні та радіоактивні речовини.

У сховищах дозволяється зберігати розрахункові запаси паливно-мастильних матеріалів для ДЕС, визначені відповідно до вимог пунктів 9 – 11 глави 5 розділу III цих Вимог.

12. Використання синтетичних матеріалів, а також інших матеріалів, що під час нагрівання або експлуатації виділяють небезпечні хімічні речовини, для оздоблення внутрішніх приміщень споруд фонду захисних споруд не допускається.

13. Інженерні комунікації захисних споруд та споруд подвійного призначення із захисними властивостями відповідних захисних споруд (сховищ, ПРУ) фарбуються залежно від їх призначення, а саме:

повітроводи чистої вентиляції – у білий колір;

повітроводи режиму фільтровентиляції – у жовтий колір;

повітроводи режиму ізоляції з регенерацією повітря – у рожевий колір;

трубопроводи систем водопостачання (крім систем внутрішнього протипожежного водопостачання) – у зелений колір;

трубопроводи систем внутрішнього протипожежного водопостачання та інших систем пожежогашіння – у червоний колір;

труби систем опалення та мастилопроводи ДЕС – у коричневий колір;

труби електропроводки та трубопроводи каналізації – у чорний колір.

Повітрозвідні труби з оцинкованої сталі не фарбують, але на них наносять відмітні риски (стрілки) відповідного кольору.

Вимоги щодо кольорів, у які фарбуються інженерні комунікації найпростіших укриттів та споруд подвійного призначення, що не мають захисних властивостей відповідних захисних споруд, не встановлюються.

III. Утримання та експлуатація сховищ

1. Утримання та експлуатація захисних виходів і виходів

1. Паліййони, навіси, відливи та інше обладнання, призначене для захисту виходів і аварійних виходів від атмосферних опадів і поверхневих вод, мають утримуватися в належному технічному стані.

2. Для природного провітрювання замкненої споруди в тамбурах сховища в мирний час додатково до захисно-герметичних дверей дозволяється устанавлення дерев'яних дверей або дверей із сталевих прат.

3. До замків від дверей і ставень має бути не менше двох комплектів ключів. Один комплект ключів зберігається у відповідальній особі, інший (в опечатаному вигляді) – у посадової особи або у стружатурному підрозділі балансоутримувача, що працює в цілодобовому режимі (міцезнаходження і телефон цієї посадової особи зазначаються на вхідній табличці).

4. Необхідно забезпечувати належний стан ополовків аварійних виходів і повітрязабірних каналів, очищати їх від снігу, сміття і сторонніх предметів, систематично перевіряти справність протививбухових пристроїв, надійність їхнього кріплення і періодично змашувати металеві частини інгібованим маслом.

2. Утримання та експлуатація захисних пристроїв

1. Захисні пристрої призначені для захисту осіб, що переходять у сховищах, від надмірного тиску повітряної ударної хвилі під час застоування звичайної зброї та засобів масового ураження. До захисних пристроїв, якими обладнуються сховища, належать захисно-герметичні і герметичні двері, віконниці, захисні секції, клягани-вітлиначі, КНГ тощо.

2. У мирний час захисно-герметичні і герметичні двері в період невикористання захисної споруди за призначенням знаходяться у відкритому стані на підставках (дерев'яних клинках) та прикриваються екранами, що легко знімаються. Двері маркуються і нумеруються.

На дверних полотнах указують стрілками напрямом закривання і відкривання «Закр.», «Відкр.» клинових затворів і штурвалів дверей, при цьому вістря стрілки на дверях та віконниць має відповідати кінцевим положенням клинових затворів.

3. Для збільшення строку служби дверей і віконниці дозволяється закривати без повного затгування клинових затворів.

4. Гуму (гумові прокладки) не дозволяється зафарбовувати, щоб не викликати передчасну втрату еластичності («старіння») гуми. Для збільшення строку служби гумових прокладок герметичні двері і віконниці в період невикористання захисної споруди за призначенням залипають відчиненими, захисно-герметичні двері і віконниці лаяів зачиняють, але гумові прокладки при цьому не стискають клиновими затворами.

5. Приведено захисних споруд у стан «готовий» та «обмежено готовий» до використання за призначенням 80 – 85 % загальної кількості захисних споруд.

6. Додатково створено позаштатних формувань цивільного захисту з обслуговування захисних споруд (призначення відповідальних осіб) – 1112 одиниць.

7. Забезпечено укриття у фонді захисних споруд – на рівні 98 % населення України.

8. Економія коштів на утримання захисних споруд – не менше 20 %.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Сососно регуляторного акта упновваженим органом виконавчої влади здійснюватимуться базове, повторне та періодичні відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», шляхом аналізу статистичних даних щодо створення суб'єктами господарювання позаштатних формувань цивільного захисту з обслуговування захисних споруд (призначення відповідальних осіб), стану готовності захисних споруд до використання за призначенням та укриття населення у фонді захисних споруд.

Базове відстеження здійснюватиметься з дня набрання чинності проекту наказу шляхом опрацювання пропозицій від фізичних та юридичних осіб, які надходять до проекту наказу.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік після набрання чинності наказу, але не пізніше ніж через два роки шляхом аналізу та підрахунку статистичних даних щодо створення суб'єктами господарювання позаштатних формувань цивільного захисту з обслуговування захисних споруд (призначення відповідальних осіб), стану готовності захисних споруд до використання за призначенням та укриття населення у фонді захисних споруд.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності, – статистичні.

Цільові групи, які будуть залучатися для проведення відстеження, – апарат та 25 територіальних органів ДСНС.

5. Обслуговування і ремонт захисних пристроїв здійснюються відповідно до порядку та рекомендацій, наданих їх виробником у відповідній технічній документації.

6. У разі відсутності технічної документації роботи з обслуговування та відновлення захисних властивостей захисних пристроїв здійснюються відповідно до примірного змісту робіт та рекомендацій з технічного обслуговування захисних пристроїв згідно з додатком 2.

Перелік можливих несправностей захисних пристроїв на входах у захисні споруди та способи їх виявлення наведено в додатку 3.

7. Технологічні карти регулювання та ремонту окремого обладнання захисних пристроїв на входах у захисні споруди наведено в додатку 4.

3. Утримання та експлуатація огорожувальних захисних конструкцій

1. Під час утримання та експлуатації сховища забезпечується його герметичність та дотримання в ньому температурно-вологісного режиму, який запобігає утворенню в захисній споруді конденсату (далі – нормальний температурно-вологісний режим).

Показники нормального температурно-вологісного режиму наведено в пункті 5 глави 3 розділу III цих Вимог.

2. Герметичність сховища досягається забезпеченням цілісності огорожувальних захисних конструкцій (покриттів, переkritтів, стін, перегородок, підлоги, фундаментів), місць з'єднань між ними, гідроізоляції, справності захисних пристроїв отворів входів і виходів, закладних деталей у місцях вводу комунікацій (водопроводу, опалення, каналізації, кабелів та іншого обладнання), противібухових пристроїв систем вентиляції, а також дотриманням у приміщеннях захисної споруди нормального температурно-вологісного режиму.

3. З метою забезпечення герметичності сховища всі видимі дефекти огорожувальних конструкцій мають бути усунуті в найкоротший строк.

4. Для герметизації сховищ у місцях з'єднань і примикань зовнішніх огорожувальних конструкцій, а також внутрішніх будівельних конструкцій (для приміщень допоміжного призначення, що мають бути ізольовані від основних приміщень сховищ), застосовуються негорючі герметизуючі матеріали.

У разі застосування для герметизації горючих матеріалів (герметиків, мастик, будівельних пінок, інших ущільнювальних матеріалів) ці матеріали мають бути захищені шаром негорючої та стійкої до вологи будівельної суміші (гідроізоляційними сумішами, бетоном, цементним або цементно-піщаним розчином, шпаклівкою, мокрою глиною тощо).

5. У разі використання сховища для господарських, культурних та побутових потреб температура в його приміщеннях у зимовий і літній періоди підтримується відповідно до вимог з експлуатації споруди за відповідним функціональним призначенням. У сховищах, що не використовуються для

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії нормативно-правового акта не обмежений у часі.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у другому розділі аналізу регуляторного впливу, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:

1. Надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта, не передбачається.

2. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акта, – дія акта поширюється на суб'єктів господарювання, що мають на утриманні захисні споруди або їх персонал відповідно до вимог статті 32 Кодексу підлягає укріптю у фондів захисних споруд.

На сьогодні кількість таких суб'єктів господарювання складає 21 621 суб'єкт. За умов реалізації положень регуляторного акта щодо визначення критеріїв неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд, оформлення документів, що підтверджують таку неможливість, кількість суб'єктів господарювання – балансоутримувачів захисних споруд може зменшитися на 15 %, орієнтовно – до 18 400 суб'єктів.

Аналогічно має зменшитися кількість заходів державного нагляду (контролю) за готовністю захисних споруд до використання за призначенням.

3. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень регуляторного акта – високий, оскільки повідомлення про оприлюднення, проект акту та аналіз регуляторного впливу акта розміщено на офіційному веб-сайті ДСНС (<http://www.dsps.gov.ua>) у розділі «Громадянам», рубрика «Консультації з громадськістю», підрозділ «Електронні консультації з громадськістю».

4. Розмір коштів і час, що витратять суб'єкти господарювання, пов'язані з виконанням вимог акта:

1) час, що необхідно буде витратити одному суб'єкту господарювання для виконання вимог акта – орієнтовно 16 годин на проледуру організації виконання вимог регулювання, в подальшому на виконання заходів з обслуговування захисних споруд – близько 152 годин щорічно;

2) кошти, які необхідно буде витратити одному суб'єкту господарювання для виконання вимог акта:

для суб'єктів великого і середнього підприємництва за перший рік – 1017, 36 млн. грн., за п'ять років – 5002, 75 млн. гривень;

для суб'єктів великого і середнього підприємництва за перший рік – 2, 484 млн. грн., за п'ять років – 5, 658 млн. гривень;

господарських, культурних та побутових потреб, температура взимку повинна підтримуватися на рівні не нижче ніж +10 °С.

У захисній споруді температуру повітря вимірюють ртутним термометром з ціною поділки 0,2 °С. Прилад закріплюють на дерев'яній дошці так, щоб повітря вільно обтікало кінець термометра. Щоб уникнути помилок при вимірі термометр встановлюють на стіну або колову на висоті 1,5 м від підлоги на відстані від нагрівальних приладів і обладнання, що випромінює тепло.

Вологість у сховищі підтримується на рівні не вище ніж 70 %. Для вимірювання вологості повітря у сховищах використовують прилади для вимірювання рівня вологості повітря (гігрометри, термогігрометри, вимірювачі вологості повітря тощо), у разі їх відсутності дозволяється використовувати для цього психрометри та психрометричні таблиці.

Нормальний температурно-вологісний режим сховищ забезпечується регуляцією і правильною вентиляцією приміщень сховищ. Найбільш ефективним є забезпечення природної вентиляції (привітрювання) шляхом відкривання дверей. Для короткочасного привітрювання дозволяється використання систем вентиляції у режимі чистої вентиляції.

Під час привітрювання необхідно враховувати стан зовнішнього повітря залежно від пори року і характеру погоди; не можна привітрювати приміщення під час дощу чи відразу після нього, а також у сиру погоду (якщо вологість зовнішнього повітря становить більше 70 %).

У разі виявлення вологого повітря в приміщеннях вище допустимої норми необхідно терміново з'ясувати причини появи підвищеної вологості і вжити заходів щодо їх усунення.

6. Гідроізоляція, дренаж і вимощення по периметру захисної споруди, а також водостічні труби мають утримуватися у справному стані і надійно захищати захисну споруду від негативного впливу атмосферних опадів, поверхневих і ґрунтових вод.

Обов'язкове влаштування лотків для відведення води від водостічних труб.

У разі виявлення замочкання будівельних конструкцій, підтоплення або затоплення окремих частин захисної споруди, необхідно вживати заходів щодо відновлення гідроізоляційних властивостей захисної споруди.

Недоліки, виявлені під час перевірки стану гідроізоляції, підлягають терміновому усуненню.

7. У разі виявлення підтоплення (затоплення) забезпечується термінове відкачування води.

У разі можливості здійснюється ремонт зовнішнього гідроізоляційного шару. Для цього використовується гідроізоляційний матеріал, використаний під час будівництва захисної споруди або інші гідроізоляційні матеріали.

Гідроізоляційний матеріал має бути пластичним, міцним на розрив, водо- і паронепроникним та з найбільшим відносним подовженням.

Пропе́дтура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємства (розра́внок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на пропе́дтуру, год.	Вартість часу співробітництва органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн./год**	Оцінка кількості пропе́дтур за рік, що припадають на одного суб'єкта, пр./рік***	Оцінка кількості суб'єктів, що підлягають пропе́дтурі регулювання	Витрати на регулювання (за рік), гривень
Щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	0,25	25,64	1	20011	128 270,51
7. Інші	-	-	-	-	-
Разом за рік	5	25,64	1	20011	2 565 410,2
Сумарно за п'ять років	25	25,64	1	20011	12 827 051,0

* Тривалість планової перевірки визначається з урахуванням вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

** Прошове місячне утримання інспекторського складу територіальних органів ДСНС визначається постановою Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2007 р. № 1294 «Про утворення структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» та наказом МВС України від 23.04.2015 № 475 «Про затвердження Інструкції про виплату грошового забезпечення та одноразової грошової допомоги при звільненні особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 15 травня 2015 р. за № 544/26989, та в середньому складає 4512 гривень/місяць (4512,00 грн./22 робочі дні/8 годин=25,64 грн./год.)

*** Відповідно до абзацу другого пункту 6 Критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері технологної та пожежної безпеки, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 2012 р. № 306, планові заходи державного нагляду (контролю) за додержанням суб'єктами господарювання законодавства у сфері технологної та пожежної безпеки з високим ступенем ризику здійснюються не частіше ніж один раз на рік.

Порядок наклеювання гідроізоляційних матеріалів, а також рекомендовані для виконання зазначених робіт мастики (клеєві суміші) визначає виробник таких матеріалів.

8. У разі неможливості або економічної недоцільності ремонту (відновлення) зовнішнього гідроізоляційного шару створюється внутрішній гідроізоляційний шар. Для цього доцільно використовувати сучасні гідроізоляційні матеріали та суміші. Технологія використання таких матеріалів установлюється їх виробником.

9. Рекомендації щодо методів усунення незначних дефектів огорожувальних захисних конструкцій та гідроізоляції, визначення показників вологості та тривалості провітрювання сховищ наведено в додатку 5.

4. Утримання та експлуатація систем вентиляції

1. Під час експлуатації повітроводів забезпечується герметичність їх з'єднань. При нещільному з'єднанні повітроводів між собою і з фільтровентиляційним обладнанням відбувається витік повітря. Місця витoku повітря через нещільності у фланцевих, муфтових та інших з'єднаннях дозволяється визначати за відхиленням полум'я свічки при роботі системи повітропостачання.

2. Очищення протипилових фільтрів (передфільтрів) від пилу дозволяється проводити шляхом їх промивання гарячим дезактивідоотковим содовим розчином, а потім гарячою водою. Після висихання фільтр знову змочують мастилом.

3. ФІП встановлюються з урахуванням таких вимог:
нижній ФІП встановлюють на дві промаслені рейки перерізом не менше ніж 40 x 40 мм (не захищає дно ФІП від корозії);

розподіл ФІП у колонії за аеродинамічним опором залежить від напрямку подачі повітря (зверху або знизу). При цьому важливо, щоб кожен наступний ФІП у напрямку руху повітря мав більший аеродинамічний опір, ніж попередній.

Не допускаються до встановлення і експлуатації ФІП із вм'ятинами та іншими пошкодженнями корпусів, а також фільтри із зафарбованим маркуванням або ушкодженим заводським фарбуванням.

У разі виявлення місцевого (ненаскрізного) іржавіння корпусу ФІП недовік ліквідують шляхом очищення і зафарбовування зеленим кольором, при цьому заводське маркування не зафарбовують.

4. Терміни придатності ФІП визначаються відповідно до технічної документації на них. За дотримання умов експлуатації, установлених їх виробником, тривалість служби ФІП визначається середнім і максимальним термінами придатності.

У разі досягнення ФІП максимальних термінів придатності, установлених виробником, за результатами контрольної перевірки вирішується питання щодо заміни або продовження терміну придатності ФІП. За наявності необхідних

Прийняття проекту акта забезпечить виконання державою передбаченої Кодексом функції, спрямованої на захист населення від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні

проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати суб'єктів господарювання та органів виконавчої влади викладено згідно з додатками 2, 3. Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта відповідно.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ

на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: територіальні органи Державної служби України з надзвичайних ситуацій

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємства (розрахунок на одного типушого суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру, год.	Вартість часу співробітника органу відповідної державної влади (заробітна плата), грн./год**	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта, пр./рік***	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати адміністрування (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0,25	25,64	1	20011	128 270,51
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі камеральні та виїзні	4*	25,64	1	20011	2 052 328, 16
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0,25	25,64	1	20011	128 270,51
4. Реалізація одного окремого рішення	0,25	25,64	1	20011	128 270,51

захисних властивостей термін придатності ФПІ може бути продовжено до чергової перевірки.

5. Контроль за підпором повітря в сховищі (у приміщеннях для осіб, які укриваються, ДЕС і станції перекачування) здійснюється за допомогою тягонапороміру, з'єданого з атмосферою водогазопровідною опинкованою трубою діаметром 15 мм із запірним пристроєм (газовим краном). Вивід труби від тягонапороміру в атмосферу робиться в зону, де відсутній вплив потоків повітря при роботі системи вентиляції сховища.

У разі відсутності тягонапороміру заводського виготовлення допускається використання найпростішого манометра із двох скляних трубок, з'єднаних гумовою трубою. Тягонапоромір необхідно встановлювати у вентиляційній камері.

6. Противпожегові пристрої, установлені на системах вентиляції, підлягають постійному контролю за станом працездатності та обслуговуванню не рідше ніж двічі на рік (навесні і восени).

Пружини та осі лопатей, інші металеві рухомі частини таких пристроїв двічі на рік змащують інгібуванням мастилом. За необхідності відновлюють масляне фарбування металевих частин.

7. КНТ мають бути постійно розстопорені.

У разі недовстачі повітря для провітрювання тамбура під час роботи вентиляції в режимі фільтровентиляції у сховищах малої місткості або при великих розмірах тамбура КНТ, установлені на внутрішній стіні тамбура, мають бути постійно застопорені за допомогою стопорного пристрою, що розстопорює КНТ тільки на 6 хвилин при вході або виході осіб, які укриваються, на поверхню, із забезпеченням провітрювання тамбура за рахунок скорочення чи повного вимкнення вентиляції санвузла.

8. На повітроводах усіх ГК стрілками вказується напрямок руху повітря. ГК до і після ФПІ, пристроїв ретенератії і фільтрів для очищення повітря від окису вуглецю мають бути закриті і опломбовані, за винятком періоду роботи системи фільтровентиляції під час перевірок.

Терметичний здвижений клапан ГК-2-100 (у ФВА-49) має бути закритий і опломбований у такому положенні, щоб у звичайних умовах повітря не змогло пройти через ФПІ (правий шток здвиженого клапана має знаходитися в крайньому лівому положенні).

9. Усі КНТ і ГК мають бути промарковані і пронумеровані.

10. Допуск сторонніх осіб у приміщення зі змонтованими РУ не дозволяється, приміщення має бути закриті і опечатані особою, відповідальною за експлуатацію установки.

Щоб уникнути виникнення пожежі і вибуху в приміщенні, де розміщені РУ, не допускається:

- загопшення приміщення водою;
- зберігання в приміщенні дров, вугілля, мастил і легкозаймистих речовин;

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2	Альтернатива 2 дає змогу повністю досягнути поставлених цілей підзаконним актом, єдиним державного регулювання без будь-яких додаткових витрат	Проект наказу фактично є зовнішнім фактором на його дію є внесення змін до норм Кодексу

У. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для розв'язання проблеми пропонується наступне:

1) дії органів державної влади:

прийняття акта, забезпечення усунення проталани у законодавстві, що діє у сфері цивільного захисту за напрямком організації укриття населення у фонді захисних споруд, визначення єдиних вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд у мирний час та в особливий період, критеріїв неможливості їх подальшого утримання та експлуатації, оформлення документів, що підтверджують таку неможливість, встановлення зразків облікових документів захисних споруд та запровадження системи їх нумерації;

забезпечення інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційних веб-сайтах МВС та ДСНС; надання методичної допомоги суб'єктам господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта та контроль за його виконанням у суб'єктах господарювання під час перевірок, передбачених законодавством

2) дії суб'єктів господарювання – балансоутримувачів захисних споруд: оцінювання стану готовності захисних споруд до використання за призначенням;

спільно з центральними і місцевими органами виконавчої влади та за погодженням з ДСНС організація утримання сховищ у режимі ПРУ (за необхідності і можливою), виключення аварійних та інших захисних споруд, подальше утримання яких технічно неможливо або економічно недоцільно, з фонду таких споруд;

вжиття заходів, спрямованих на утримання захисних споруд, що придатні для подальшої експлуатації, складення на них облікових документів з присвоєнням облікових номерів таким захисним спорудам (за необхідності); забезпечення захисних споруд необхідним обладнанням та інвентарем; створення (призначення) та навчання особового складу посапдатних формувань цивільного захисту (відповідальних осіб) з обслуговування захисних споруд;

у разі необхідності забезпечення використання захисних споруд за призначенням відповідно до вимог регуляторного акта.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала	
Альтернатива 1	1	Проблема продовжує існувати	
Альтернатива 2	4	Проблема більше не існуватиме	
Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обрунтування відповідного місця альтернативи рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	5 010, 991 млн. грн.	Альтернатива 1 не приведе до виконання поставлених цілей
Альтернатива 2	Визначення механізмів використання сховищ у режимі ГРУ та виключення захисних з фондів таких споруд, встановлення порядку використання захисних споруд за призначенням у мирний час та в особливий період, забезпечення захисту населення під час надзвичайних ситуацій шляхом його укриття у фонді захисних споруд	4 009, 509 млн. грн.	Альтернатива 2 забезпечить повною мірою досягнення поставлених цілей
Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта	
Альтернатива 1	Альтернатива 1 не дасть змоги врегулювати питання утримання та експлуатації захисних споруд, визначення зразків облікових документів, критеріїв неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд, оформлення документів, що підтверджують таку неможливість, а також запровадження системи їх номерної (присвоєння облікових номерів) та надання рекомендацій щодо організації обліку фонду захисних споруд	X	

потрапляння органічних речовин і вологи в патрони і повітроводи установок.

Приміщення зі змонтованими РУ оснащуються засобами пожегогасіння: ящиками з піском, покривалами з азбестового матеріалу, вуглекислотними або порошковими вогнегасниками, що сертифіковані. Обслуговування установок необхідно робити в чистих і сухих брезентових рукавицях.

При заміні РП у РУ і проведенні регламентних робіт на РУ використовується інструмент, що поставляється в комплекті з установками. Попередньо інструмент має бути знежирений і висушений.

Установка заглушок на відпрацьовані демонтовані РП дозволяється тільки після їх охолодження.

11. Персонал, що обслуговує установки РУ, проходить відповідне навчання і допускається до експлуатації в установленому законодавством порядку.

12. Модернізація та заміна фільтровентиляційного обладнання, передбаченого проектом, його окремих елементів на інше обладнання (елементи) здійснюється за умов його відповідності вимогам ДБН В.2.2.5-97, інших будівельних та технічних норм згідно з проектною документацією, що розробляється відповідно до вимог статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

13. Експлуатація та обслуговування елементів систем вентиляції вітчизняного та іноземного виробництва, установлених на заміну тих, що були передбачені проектом і вийшли з ладу, здійснюється відповідно вимог та рекомендацій, визначених заводом-виробником у технічній документації на них.

14. На всіх пускових приладах і вентиляторах систем вентиляції має бути нанесене відповідне маркування (В-1, В-2 тощо).

5. Утримання і експлуатація ДЕС та іншого електрообладнання

1. Захищені ДЕС, за винятком ДЕС у захисних спорудах, що перебувають у постійній готовності до використання за призначенням, у мирний час мають знаходитися в законсервованому стані.

2. Використання захищеної ДЕС та вентиляційних систем, які забезпечують її роботу, для господарських, культурних і побутових потреб не допускається. Захищені ДЕС можуть використовуватися як аварійні джерела електропостачання під час організації робіт із ліквідації надзвичайних ситуацій і небезпечних подій та їх наслідків, а також як резервні джерела електропостачання операційних та реанімаційних блоків у закладах охорони здоров'я.

3. Розконсервація ДЕС проводиться під час приведення захищеної споруди в готовність до використання за призначенням, зокрема під час навчань, а також під час перевірок та випробувань. Після завершення навчань, інших

випадків використання ДЕС за призначенням у мирний час, перевіроч та випробувань ці ДЕС підлягають повторній консервації.

4. Обслуговування ДЕС здійснюється особами, які мають відповідні підготовку і допуск для роботи з відповідним обладнанням (дизель-електростанціями, електричними мережами та іншим електрообладнанням).

5. У приміщеннях ДЕС має підтримуватися нормальний температурно-вологісний режим, чистота і порядок. Під час роботи ДЕС температура повітря підтримується в межах від +16 до +35 °С.

Для підтримання нормального температурно-вологісного режиму в приміщеннях ДЕС має здійснюватися їх періодичне провітрювання зовнішнім повітрям. Експлуатація вентиляційної системи ДЕС під час знаходження її в законсервованому стані здійснюється у разі, якщо іншим способом неможливо забезпечити в приміщеннях ДЕС нормальний температурно-вологісний режим.

6. У приміщенні, де встановлений дизель-генератор, забороняється зберігати речовини, здатні викликати корозію металу (кислоти, луги, хімікати).

7. Для усунення пилу з металевих частин обладнання використовують промаслене ганчір'я, з обмоток генератора пил здувається струменем стисненого повітря від компресора.

8. Дизельне паливе для ДЕС має відповідати вимогам відповідних нормативних документів.

9. У приміщеннях машинного залу ДЕС допускається розміщувати ємності для паливно-мастильних матеріалів об'ємом до 1,5 куб. м, а в разі перевищення вищезазначеного об'єму такі ємності розміщуються в окремому приміщенні.

10. У разі розташування ДЕС під житловими та громадськими будівлями об'єм ємностей для паливно-мастильних матеріалів не повинен перевищувати 1 куб. м, а при перевищенні цього об'єму захищені паливні баки вносяться за периметр будинку і розташовуються на відстанях від нього, передбачених вимогами протипожежних норм.

11. Для зберігання розрахункового запасу палива і мастила застосовуються герметичні випратні баки, виготовлені з матеріалу, що запобігає накопиченню статичного електричного заряду. Для цього застосовуються сталеві та інші металеві баки, що встановлюються на висоті, яка забезпечує надходження палива і мастила до дизелів самопливом.

Випратні баки обладнуються оглядовими люками, показниками рівня, приймальними фільтрувальними сітками, вогневыми запобіжниками, суміщеннями механічними дихальними клапанами. Дихальні трубопроводи випратних баків мають бути виведені у вигляду камери системи вентиляції.

Для зберігання мастила в кількості до 60 л допускається використання переносних ємностей (по 10–20 л), що встановлюються в приміщенні ДЕС.

Відра і лійки, що застосовуються при управленні робочих систем дизель-генератора, необхідно тримати в чистоті і зберігати у визначеному місці.

* Середня вартість функціонального навчання (підвищення кваліфікації) з питань цивільного захисту однієї особи у навчально-методичних центрах цивільного захисту та безпеки життєдіяльності областей та міста Київ.

Відповідно до частини другої статті 91 Кодексу особи керівного складу та фахівці суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, у перший рік призначення на посаду і періодично один раз на п'ять років зобов'язані проходити навчання з питань цивільного захисту у відповідних навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту.

Проведення оцінки впливу кількісних витрат на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, які виникатимуть унаслідок дії регуляторного акта

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2	0
Методика проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають унаслідок дії регуляторного акта")	
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2	За перший рік – 1017,36 млн.
Методика проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають унаслідок дії регуляторного акта")	За п'ять років – 5002,75 млн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Здійснити вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість бальн визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більша не існуватиме);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існують не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаються нерозв'язаними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

12. Заходи контролю за працездатністю систем запуску ДЕС здійснюються постійно.

У дизель-агрегатів, що мають електричний пуск, має контролюватися зарядка акумуляторних батарей.

В агрегатів, що мають пуск стисненим повітрям, контролюється тиск у пускових балонах.

Пускові балони за необхідності направляються стисненим повітрям, акумуляторні батареї заряджаються. Зарядка акумуляторних батарей здійснюється за межами сховища.

13. Під час експлуатації ДЕС необхідно забезпечувати захист фундаментів та підлоги від руйнівної дії розлитих паливно-мастильних матеріалів.

Для запобігання розтіканню паливно-мастильних матеріалів місця розташування емностей у машинному залі обладнуються металевими піддонами або залізобетонними коритами з бортами, що виступають по висоті. Об'єм таких піддонів (корит) має перевищувати об'єм паливних баків не менше ніж на 5 %. Захист фундаменту під дизель-агрегат та інших фундаментів, що виступають над підлогою під іншим обладнанням, забезпечується шляхом покриття масляною фарбою.

Розлив паливно-мастильних матеріалів усувається за допомогою піску або інших адсорбуючих матеріалів. Усушення розливу за допомогою ганчірок не допускається.

14. У разі появи тріщин або осідання фундаменту агрегату ДЕС необхідно з'ясувати причину їх виникнення і негайно її усунути.

15. Під час консервації ДЕС заряджені стартерні акумуляторні батареї зберігаються в шафі для акумуляторних батарей при відкритому витяжному повітроводі.

16. При непрацюючому дизелі термостійка засувка, установлена на вихлопному трубопроводі, має знаходитися в закритому положенні.

17. Машинний зал і приміщення, де зберігаються пально-мастильні матеріали, обладнуються протипожежними засобами, що знаходяться в постійній готовності до застосування.

18. Допоміжне технічне обладнання (трубопроводи, баки і відстійники паливно-мастильного господарства, паливні фільтри і водяні баки) регулярно оглядають, чистять не рідше 1 разу на рік, замінюючи при цьому застарілу арматуру, усуваючи нещільності в місцях з'єднань, та фарбують.

19. Розподільні пристрої високої напруги обладнуються сітчастими огороженнями, біля яких вивішуються попереджувальні знаки.

20. Уся технічна документація з експлуатації електроустановок має знаходитися в приміщенні щитової. До такої документації належать принципова схема електропостачання сховища, монтажні схеми управління, блокування, захисту і сигналізації окремих електричних установок, схема

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають унаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік, грн.	За п'ять років, грн.
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень <i>навчання придбання основних фондів сервісне обслуговування</i>	417,7* 46923,07 2346,15	2088,5* 234615,38 11730,60
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень <i>послуги «Україншти»</i>	5,00	25,00
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертних, сертифікацій, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертних, страхування тощо), гривень <i>проведення технічної інвентаризації захисної споруди, як об'єкта нерухомого майна</i>	1050,30	1050,30
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень <i>канцтовари</i>	98,00	490,00
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	50840,22	249999,9
10	Кількість суб'єктів господарювання, на яких буде поширено регулювання, одиниць	20011	20011
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	1017,36 млн.	5002,75 млн.

автоматичних пристроїв, книга обліку поточного ремонту електрообладнання, правила технічної експлуатації і правила техніки безпеки.

21. Дизель-генератор підлягає періодичній перевірці на працездатність із запуском. За результатами здійснених перевірок виявлені недовідки усуваються терміново.

Порядок проведення перевірки дизель-генератора наведено в пунктах 18–20 глави 9 розділу III цих Вимог.

22. У приміщенні шитової основні пристрої шита управління (головний розподільний шит, пульта дистанційного управління, панелі релеяного захисту тощо) повинні утримуватися сухими, чистими і з підтягнутими контактними з'єднаннями. При значних проміжках між роботою пристрою нефарбовані деталі і з'єднання необхідно змащувати технічним вазеліном.

6. Утримання та експлуатація систем водопостачання, каналізації і опалення

1. Під час утримання та експлуатації систем водопостачання, заміни їх обладнання необхідно дотримуватися таких вимог.

Баки (ємності) для питної води, водопровідні труби мають бути виготовлені із матеріалів, дозволених для застосування в зазначених цілях, з підвищеною стійкістю до механічних пошкоджень і забезпечувати нормативну якість води згідно з вимогами Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПН 2.2.4-171-10), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України 12.05.2010 № 400, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 1 липня 2010 р. за № 452/17747.

Баки (ємності) для питної води мають бути проточні, обладнані показувачами води, мати люки для можливості їх обстеження та проведення ремонтних робіт.

Проточні баки (ємності) і труби, якими циркулює вода, обладнуються тепло- і парозіолодією. Не дозволяється застосовувати теплоізоляційні матеріали, що піддаються гниттю в умовах підвищеної вологості.

2. Виконання вимог пункту 1 глави 6 розділу III цих Вимог підтверджується результатами лабораторних досліджень якості питної води, що здійснюються в терміни і порятку, визначеними ДСанПН 2.2.4-171-10 та ДСТУ 7525:2014 «Вода питна. Вимоги та методи контролювання якості».

3. Вода в ємностях підлягає знезараженню за допомогою спеціальних знезаражувальних речовин (розчинів), дозволених для використання Міністерством охорони здоров'я України. Нормативний запас таких речовин (розчинів) визначається залежно від розмірів ємності.

У разі застосування в зазначених цілях хлорного вапна або порошку ДТС-ІК їх запас визначається із розрахунку на 1 куб. м води 8–10 г хлорного вапна або 4–5 г порошку ДТС-ІК.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Відповідно до Кодексу під дію регуляторного акта підпадають суб'єкти господарювання, на балансі яких перебувають захисні споруди. За статистичними даними ДСНС під дію регулювання підпадають:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць, у тому числі:	12932	7079	1610	-	21621
державної власності	3729	1790	454	-	5973
комунальної власності	5701	3405	658	-	9764
приватної власності	3502	1884	498	-	5884
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків:	59,8	32,7	7,4	-	100

Вид альтернативи	Витрати	Витрати
Альтернатива 1	Витрати відсутні, оскільки обов'язок забезпечувати свої працівників колективного захисту (захисними спорудами), також утримувати захисні споруди, що перебувають на балансі, за рахунок власних коштів встановлено законом (Кодексом).	На утримання захисних споруд, що перебувають на балансі – 5 007, 408 млн. грн. (21621 суб'єкт господарювання за п'ять років, без врахування витрат, пов'язаних з ліквідуванням та похованням працівників, що можуть постраждати під час надзвичайних ситуацій).
Альтернатива 2	Забезпечення виконання заходів, передбачених проектом акта, дозволяють зменшити витрати на утримання захисних споруд, а також втрати серед персоналу (працівників) у разі виникнення надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період	На утримання захисних споруд, що перебувають на балансі – 4 005, 926 млн. грн. (21621 суб'єкт господарювання за п'ять років, також врахуванням економії коштів (працівників) у разі використання режиму ПРУ)

4. Після заповнення відсіків сховища населенням, яке укривається, користування санвузлами допускається тільки при працюючих водопровідній і каналізаційній мережах, що дозволяє змиив унітазів.

Якщо системи каналізації або зовнішнього водопостачання пошкоджено або вони вийшли з ладу, установлюють обмежений режим споживання аварійного запасу води, а також користуються фекальними баками.

У всіх випадках засмічення та утворення підпору в зовнішній каналізаційній мережі необхідно негайно закрити засувки і припинити користування санітарними приладами.

7. Утримання та експлуатація систем зв'язку і оповіщення

1. У разі розміщення в захисній споруді пункту управління суб'єкта господарювання забезпечуються:

телефонний та радіозв'язок керівництва та чергової служби суб'єкта господарювання з керівництвом місцевої (міста, району) ланки територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ, підрозділами ДСНС, іншими аварійно-рятувальними службами та формуваннями всіх форм власності та відомчої належності, спеціалізованими службами цивільного захисту міста (району), об'єктовими формуваннями цивільного захисту;

телефонний зв'язок з іншими захисними спорудами суб'єкта господарювання та основними виробничими приміщеннями (цехами), що не припиняють виробництво в разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій;

телефонний та радіозв'язок із запасним пунктом управління керівника місцевої ланки (міста, району) територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ; інформування населення, яке укривається у сховищі.

2. Під час проведення заміни (модернізації) мереж та апаратури систем зв'язку та оповіщення сховищ застосовуються сучасні прилади та витратні матеріали.

8. Забезпечення нормальних умов життєдіяльності населення

1. Забезпечення нормальних умов життєдіяльності населення, яке підлягає укриттю у сховищах, досягається підтриманням у них допустимих рівнів газового складу повітря, іонізуючого випромінювання в районі розміщення та в приміщеннях захисних споруд і захисту від небезпечних хімічних речовин та біологічних засобів ураження.

2. Під час використання сховища за призначенням допустимі рівні газового складу повітря забезпечуються утворенням нормативного надмірного тиску (підпору) у середній захисної споруди.

У режимі фільтровентиляції підпір має бути на рівні не нижче 50 Па, у режимі чистої вентиляції підпір не нормується, але приплив повітря має перевищувати витяжку.

3. Вміст у повітрі вуглекислого газу визначають газоаналізаторами.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 2	Забезпечення виконання вимог законодавства, що діє у сфері цивільного захисту. Визначення механізмів виключення аварійних та інших захисних споруд, відновлення яких технічно неможливо або економічно недоцільно, з фонду таких споруд, експлуатації сховищ у режимі ГРУ, порядку призначення захисних споруд за використанням у мирний час та в особливий період, економія коштів, передбачених на утримання захисних споруд, без зниження рівня захищеності населення, суттєве зменшення можливих втрат серед населення під час виникнення надзвичайних ситуацій, насамперед воєнного характеру	Відсутність витрат на проведення термінових евакуаційних заходів та забезпечення життєдіяльності осіб. Зменшення кількості осіб, здоров'ю яких заподіяна шкода, а також загиблх надзвичайних ситуацій, і відповідних витрат на адміністрування складальних споруд, без регулювання 3 583 395, 2 грн. на рік

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні, оскільки гарантоване державою право на захист життя і здоров'я громадян шляхом організації їх укриття у фонді захисних споруд цивільного захисту повною мірою не забезпечується	Витрати на забезпечення самостійного захисту від надзвичайних ситуацій шляхом створення такого фонду приватної форми власності (за бажанням)
Альтернатива 2	Забезпечення гарантованого державою права на захист життя і здоров'я громадян шляхом організації їх укриття у фонді захисних споруд цивільного захисту усіх форм власності	Витрати відсутні, оскільки законом не передбачено завдань та обов'язків громадян (об'єднань громадян) щодо забезпечення укриття у фонді захисних споруд

4. Місця виміру параметрів повітря вибирають з урахуванням особливостей планування захисних споруд. Виміри в приміщеннях площею більш ніж 300 кв. м проводять у центрі і чотирьох точках, максимально віддалених від центру. У захисних спорудах, розташованих у ґрунті чи виробках, виміри необхідно проводити через кожні 100 м.

5. У захисних спорудах необхідно створювати умови для забезпечення захисту населення від іонізуючого випромінювання шляхом ужиття заходів щодо дотримання їх нормативних рівнів.

У разі перевищення таких рівнів приміщення захисних споруд підлягають терміновій дезактивації.

6. Для виявлення радіоактивного забруднення в районі розміщення і всередині захисної споруди використовуються дозиметричні прилади (дозиметри, дозиметри-радіометри).

7. Для визначення забруднення повітря та поверхні ґрунту в місці розташування сховища бойовими отруйними та небезпечними хімічними речовинами на поверхні землі в районі сховища можуть бути застосовані виїскові прилади хімічної розвідки.

У разі виявлення забруднення території небезпечними хімічними речовинами в районі розташування захисної споруди та її приміщень ці території підлягають терміновій дезактації.

8. Прилади мають бути улаковані та знаходиться в сухих місцях, віддалених від опалювальних або інших нагрівальних пристроїв.

При тривалому зберіганні приладів необхідно періодично перевіряти їх роботу та здійснювати поврку, ремонт та обслуговування проводити згідно з вимогами інструкцій щодо їх експлуатації.

9. Проведення перевірок справності обладнання, інженерних мереж та будівельних конструкцій

1. Обладнання, захищено-терметичні пристрої сховищ, а також захисні споруди в цілому підлягають періодичній перевірці на герметичність, справність та працездатність.

Сховища перевіряються на герметичність під час прийняття в експлуатацію, під час комплексних обстежень, але не рідше одного разу на рік, а також негайно після початку використання за призначенням (після повного заповнення населенням, яке підлягає укриттю).

Справність систем вентиляції, протиповітряних пристроїв, систем водопостачання, каналізації і опалення перевіряється не рідше одного разу на рік.

ФІП перевіряються в термін, визначені заводом-виробником у технічній документації на них. У разі відсутності такої документації ФІП перевіряються не рідше одного разу на рік. Крім того, ФІП оглядаються і перевіряються в разі загрози населення або повітропронийного пристрою (оголовка).

Прилади і пристрої системи повітропостачання, зокрема ФВК та ФВА, випробовують періодично, але не рідше ніж двічі на рік.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Відсутність регулювання	Відсутність механізмів виключення аварійних та інших захисних споруд, відновлення яких технічно неможливо або економічно недоцільно, з фонду таких споруд, експлуатації сховищ у режимі ППРУ, порядку використання захисних споруд за призначенням у мирний час та в особливий період, що призведе до невиправданых витрат на утримання захисних споруд, а також можливих втрат серед населення під час виникнення надзвичайних ситуацій воєнного характеру
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта відповідно до чинного законодавства	Визначення механізмів виключення аварійних та інших захисних споруд, відновлення яких технічно неможливо або економічно недоцільно, з фонду таких споруд, експлуатації сховищ у режимі ППРУ, порядку використання захисних споруд за призначенням у мирний час та в особливий період, що дасть змогу економічній копії, передбачених на утримання захисних споруд, без зниження рівня захищеності населення, а також уникнути можливих втрат серед населення під час виникнення надзвичайних ситуацій, насамперед воєнного характеру

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні, оскільки така ситуація призведе до невиконання вимог законодавства України та зниження рівня захищеності та населення від негативних чинників надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період	Витрати на проведення термінових евакуаційних заходів з населених пунктів та територій, на яких виникли надзвичайні ситуації природного, техногенного, соціального та воєнного характеру, або є загроза їх виникнення, забезпечення життєдіяльності евакуйованих осіб за місцем тимчасового розміщення, проведення лікування осіб, здоров'я

На сьогодні вирішення зазначених проблем має надзвичайну актуальність з огляду на необхідність забезпечення укриття усіх категорій населення у фонді захисних споруд, як найбільш ефективного засобу захисту населення під час надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період, що підтверджується досвідом організації захисту населення у зоні проведення антитерористичної операції на сході України, а також світовим досвідом. Разом з цим, заходи з організації укриття населення у фонді захисних споруд повинні бути доцільними, економічно обґрунтованими і не призводити до надмірних витрат суб'єктів господарювання незалежно від форм власності на їх реалізацію.

Пунктами 11, 18, 19 та 27 Порядку передбачено, що визначення вимог щодо утримання та експлуатації, критеріїв неможливості їх подальшого утримання та експлуатації, оформлення документів, що підтверджують таку неможливість, для прийняття центральними і місцевими органами виконавчої влади рішень щодо виключення за погодженням з ДСНС захисних споруд з фонду таких споруд, а також зразків облікових документів захисних споруд та запровадження системи їх нумерації належить до повноважень МВС.

Відповідно до вимог статті 3 Кодексу цивільний захист – це функція держави, спрямована на захист населення, території, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

Враховуючи вищезазначене, проблеми, які пропонується розв'язати шляхом прийняття регуляторного акта, не можуть бути розв'язані за допомогою ринкових механізмів. Норми чинних регуляторних актів проблему також не розв'язують.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю проекту акта є усунення прогалин у законодавстві, що діє у сфері цивільного захисту, визначення єдиних вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд у мирний час та в особливий період, критеріїв неможливості їх подальшого утримання та експлуатації, оформлення документів, що підтверджують таку неможливість, встановлення зразків облікових документів захисних споруд та запровадження системи їх нумерації.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Альтернативні способи вирішення проблеми визначалися шляхом проведення 160 консультацій з представниками центральних та місцевих органів виконавчої влади, до сфери управління яких належать захисні споруди, а також 837 суб'єктів господарювання незалежно від форм власності, які будуть підпадати під дію регуляторного акта (робочі зустрічі, інтернет запити, вивчення проблем, викладених у вхідній документації тощо).

Один раз на півтора року перевіряють зовнішній вигляд РУ і наявність шпобм на РУП.

Перевірка роботи законсервованого дизель-генератора здійснюється не рідше ніж 1 раз на 3 місяці. Після розконсервації ДЕС перевіряється не рідше одного разу на тиждень.

2. Перевірка герметичності сховища проводиться в різних режимах роботи.

Результати перевірки сховища на герметичність оформлюють довідкою про перевірку герметичності сховища згідно з додатком 6.

3. Під час перевірки справності систем вентиляції встановлюється стан справності вентиляторів припливних і витяжних систем, ФП, РУ, ГК, герметичних з'єднань повітроводів, повітрязабірних і витяжних каналів і протививбухових пристроїв.

4. Протививбухові пристрої перевіряються відповідно до вимог та рекомендацій, наданих виробником у технічній документації на них.

Перевірка протививбухових пристроїв типу МЗС та УЗС здійснюється в порядку, установленому примірним змістом робіт та рекомендацій з технічного обслуговування захисних пристроїв, наведеним у додатку 2.

5. Перевірка придатності ФП здійснюється шляхом оглядів та контрольних перевірок якості їх стану.

6. Оглядам підлягають усі ФП, установлені в сховищах. При оглядах одночасно виявляються та усуваються фактори, що викликають псування ФП, проводиться поточний ремонт, виконуються інші роботи, спрямовані на поліпшення умов їх утримання.

Під час огляду перевіряють загальний опір і опір кожного ФП окремо (після розбирання колонок ФП).

Крім того, ФП перевіряють на цілісність, відсутність пересипання або усадки шихти, на перевищення норм її зволоження.

Цілісність ФП перевіряється шляхом огляду його зовнішньої поверхні.

Відсутність пересипання або усадки шихти ФП перевіряють шляхом його перекидання або струпування.

Перевірка норм зволоження шихти ФП проводиться шляхом його зважування.

7. Результати оглядів і контрольних перевірок якості стану ФП заносяться у формуляри фільтровентиляційних агрегатів, а також у таблицю контролю якості ФП.

Форма таблиці контролю якості ФП наведена в додатку 7. До неї вносяться всі наявні (установлені) ФП. Обчислення термінів оглядів і перевірок починається від дати виготовлення ФП та залежить від обчислення максимального терміну придатності. Спочатку заповнюються графи контрольних перевірок, потім – графи технічного обслуговування (огляду).

У рік проведення контрольних перевірок технічне обслуговування (огляд) не планується. Після заповнення або коригування форми складається план

проведення технічних оглядів і контрольних перевірок ФІТ у сховищах міста (району), суб'єкта господарювання із включенням до нього тих ФІТ, які підлягають огляду (перевірці) наступного року. Після проведення оглядів (перевірок) ФІТ до форми вносяться зміни (поставляються нові терміни).

Визнані непридатними ФІТ підлягають заміні.

8. Під час випробовування приладів і пристроїв систем повітропостачання, зокрема ФВК та ФВА, перевіряють:

1) рівень масла в редукторі ЕРВ. Рівень масла в ЕРВ має відповідати вимогам виробника, наданим у технічній документації на нього;

2) щільність закривання звареного термостатичного клапана (при включенні на короткий час електродвигуна із закритим клапаном витратомір не має давати показання);

3) стан електропроводки, заземлення електроустановки;

4) роботу вентилятора вручну.

9. Після пуску ЕРВ перевіряють:

нагрівання корпусу електродвигуна. Температура має не перевищувати 55 °С (при більш високій температурі рука відчуває легкий опік); подачу розрахункової кількості повітря; відсутність протікань масла.

10. Після проведення всіх зазначених вище робіт перевіряють загальну працездатність системи повітропостачання шляхом її запуску та роботи виробовж нетривалого часу. Результати фіксуються в експлуатаційному журналі.

11. Справність КНТ у застопороному стані перевіряється шляхом просвічування його з боку тамбура в бік неосвітленого приміщення сховища. Клапан вважається герметичним, якщо на неосвітленій стіні по периметру прилягання тарелі до сидла світла не видно.

Для визначення пропускну здатності КНТ необхідно їх спочатку закрити і виміряти пропускну здатність системи при будь-якому підпорі, який можливо виміряти наявними в захисній споруді вимірювальними приладами (з урахуванням їх похибок). Потім для цього ж підпору, але вже при відкритих КНТ знову визначити витрату повітря системи повітропостачання. Різниця у витратах повітря в першому і другому випадках буде характеризувати пропускну здатність клапанів.

12. Для перевірки справності ТК необхідно в повітроводі перед закритим клапаном за напрямком руху повітря просвердити отвір діаметром 6 – 8 мм, закрити всі, крім одного (найближчого до клапана), припливні отвори і включити у роботу систему вентиляції. У просвердлений отвір випливає шпирцю від 50 до 75 г напаятирного спирту. Відсутність запаху аміаку в найближчому припливному отворі (за клапаном) підтверджує герметичність клапана. Після проведення випробування отвір замащується.

Відповідно до вимог статей 18 та 19 Кодексу виключення захисних споруд з фонду таких споруд здійснюється центральними та місцевими органами виконавчої влади за погодженням з ДОНС. Разом з тим, Інструкція про порядок списання непридатних захисних споруд цивільної оборони, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 8 квітня 1999 р. № 567, що унормовувала питання, пов'язані з підготовкою та поодженням матеріалів про виключення захисних споруд з фонду таких споруд, втратила чинність на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту». Таким чином, на сьогодні зазначені питання зазначаються не унормованими, що ускладнює господарську діяльність суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та їх подальший розвиток.

Наступна проблема пов'язана з утриманням сховищ (5824 одиниці, 27 % загальної кількості захисних споруд), що залишилися в Україні з часів СРСР. Значна частина суб'єктів господарювання незалежно від форм власності (40 %, 2330 суб'єктів) потреби у сховищах не має і може забезпечити виконання вимог Кодексу шляхом організації укриття своїх працівників у більш простих захисних спорудах – протирадіаційних укриттях (далі – ПРУ). На сьогодні нормативно-правовими актами можливості експлуатації та утримання сховищ у режимі ПРУ не передбачено, через що суб'єкти господарювання вимушені витратити значні кошти на утримання та експлуатацію належних їм сховищ.

Нормативно-правовими актами також не визначено зразків документів паперових обліків захисних споруд, порядку приєвнення захисним спорудам облікових номерів, що ускладнює ведення обліку фонду захисних споруд суб'єктами господарювання, а також центральними та місцевими органами виконавчої влади.

Крім цього, відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» потребують унормування питання, пов'язані з використанням захисних споруд під час введення в Україні або її окремих місцевостях воєнного стану.

Інструкція щодо утримання захисних споруд цивільної оборони у мирний час, затверджена наказом МНС від 09.10.2006 № 653, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 2 листопада 2006 р. за № 1180/13054 (далі – наказ МНС № 653), а також Порядок відгодвдних норм не містять.

Основні групи (підгрупи), на які проблема має вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

АНАЛІЗ
РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту наказу Міністерства внутрішніх справ України
«Про затвердження Вимог з питань використання та обліку фонду
захисних споруд цивільного захисту»

І. Визначення проблеми

Відповідно до вимог статей 18 та 19 Кодексу цивільного захисту України (далі – Кодекс) організація виконання вимог законодавства щодо створення, використання, утримання та реконструкції, обліку фонду захисних споруд цивільного захисту (далі – захисні споруди), здійснення контролю за їх утриманням та експлуатацією належать до повноважень міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування (далі – центральні та місцеві органи виконавчої влади).

Згідно з вимогами статті 20 Кодексу забезпечення відповідно до законодавства своїх працівників засобами колективного захисту (захисними спорудами), дотримання вимог законодавства щодо створення, зберігання, утримання, використання та реконструкції захисних споруд, здійснення обліку захисних споруд, які перебувають на балансі (утриманні), належать до завдань та обов'язків суб'єктів господарювання.

До обов'язків громадян у сфері цивільного захисту зазначені питання не належать.

Відповідно до статті 32 Кодексу утримання захисних споруд у готовності до використання за призначенням здійснюється суб'єктами господарювання, на баланс яких вони перебувають, за рахунок власних коштів.

Станом на 01.01.2018 в Україні обліковується 21 621 захисна споруда цивільного захисту (далі – захисні споруди), з яких 5973 (28 %) перебувають у державній, 9764 (45 %) у комунальній та 5884 (27 %) у приватній власності. Як «не готові» до використання за призначенням визначено 30 % загальної кількості захисних споруд, 60,4 % – як «обмежено готові» та тільки 9,6 % «готові».

Значна частина неготових захисних споруд (близько 30 %) морально та фізично застаріла, зруйнована, втрачена захисні властивості огорожувальних захисних конструкцій або знаходиться в аварійному стані. Відновлення таких захисних споруд може бути технічно неможливо або економічно недоцільно. В окремих випадках проведення реконструкції, технічного переоснащення та подальшого розвитку підприємств неможливо без демонтажу або реконструкції наявних захисних споруд.

У зв'язку з розпаованням майна колишніх колективних сільськогосподарських підприємств, приватизацією іншого нерухомого майна колишніх державних підприємств частина захисних споруд (2,3 %) опинилася у приватній власності фізичних осіб, які відповідно до законодавства не належать до суб'єктів господарювання і не мають завдань щодо створення та утримання таких захисних споруд.

13. Перевірка справності і роботи захисних пристроїв полягає в установленні надійності кріплення (збереження болтових з'єднань і якість закладення в стінах і переkritтях); можливості закривання вручну (поворотом рукоятки) захисно-герметичного клапана, можливості повороту тарелі клапана надірного тиску, легкості переміщення поплавця клапана-відтинача по осі.

14. Гумові прокладки КНП і ГК мають бути у справному стані. Для уникнення корозії металеві частини на клапанах-відтиначах, установлених в аварійних виходах або інших вологих місцях, періодично, не рідше 1 разу на квартал, змащують тонким шаром інгібованого мастила.

15. У період перевірки технічного стану РУ інспектують працездатність показника витрати повітря шляхом відхилення стрілки показника від вихідного положення, при цьому заслінка має рухатися вільно, без заїдання, погойдуватися. Перевіряють також працездатність клапанів установки шляхом обертання маховичків.

У разі виявлення ознак корозії на різьбових з'єднаннях здійснюється прочистка різьби на гвинтах і гайках. Змащення різьби не допускається. Про результати технічного огляду роблять запис у формулярі установки. Відпрацьовані РП знищуються.

16. Перевірка елементів систем вентиляції вітязняного та іноземного виробництва, встановлених на заміну тих, що були передбачені проектом і вийшли з ладу, здійснюється відповідно до вимог та рекомендацій, визначених заводом-виробником у технічній документації на них.

17. Порядок проведення перевірки герметичності сховищ та окремого обладнання захисних споруд, рекомендації щодо виявлення найбільш характерних дефектів фільтровентиляційного обладнання наведено в додатку 8.

18. Перевірка роботи законсервованого дизель-генератора здійснюється шляхом його запуску із роботою протягом від 1,5 до 3 годин з поступовим навантаженням до 50 %.

Перед зупинкою навантаження знімається і дизель-генератор працює в холостому режимі протягом 3 – 5 хвилин.

Після його зупинки здійснюють загальний зовнішній огляд, під час якого перевіряють стан з'єднань двигуна дизель-генератора, цілісність і надійність шпінтів і замків, що запобігають розгвинчуванню шайб і болтів, справності підшипників.

Підшипники, що під час перевірки нагрілися найбільше, підлягають детальному огляду з метою встановлення їх працездатності та необхідності заміни.

19. Розконсервована ДЕС перевіряється шляхом запуску дизель-агрегату і випробування його під навантаженням протягом 30 хвилин.

20. Під час випробувань ДЕС перевіряється:

цільність з'єднання трубопроводів усіх систем і відсутність підтікань у вентилів, насосах і смонствях;

герметичність систем газовакиду і повітрязабору;

ручне управління дизель-генератором з місцевого пульта; надійність зупинки агрегату стоп-пристроєм; регулювання числа обертів;

температуру води першого контуру охолодження і мастила; роботу систем подачі палива і мастила; роботу системи видалення тепла від вузла охолодження.

21. Справність систем вологопостачання, каналізації і опалення необхідно перевіряти з випробуванням вентилів і засувок, а також здійсненням лабораторних досліджень якості питної води в баках (ємностях) для питної води.

IV. Утримання та експлуатація протирадіаційних укриттів

1. Утримання та експлуатація ПРУ здійснюється з урахуванням загальних вимог до утримання та експлуатації фонду захисних споруд, наведених у розділі II цих Вимог.

2. Усі ПРУ, зокрема обладнані системами механічної вентиляції, мають забезпечуватися природною вентиляцією.

3. ПРУ місткістю до 20 осіб у разі відсутності в них водопроводу забезпечуються переносними баками для питної води з розрахунку 2 л на добу на одну особу, яка підлягає укриттю.

4. У неканалізованих ПРУ місткістю до 20 осіб для приймання нечистот допускається використовувати тару, що щільно закривається, загальною ємністю з розрахунку 2 л на добу на одну особу, яка підлягає укриттю.

5. Резервне освітлення ПРУ передається від переносних електричних літарів, акумуляторних світильників тощо.

Допускається організація резервного електроживлення ПРУ від стаціонарних та переносних дизель- та бензогенераторів за умов їх розташування зовні ПРУ.

6. У приміщеннях ПРУ дозволяється зберігати акумуляторні батареї, призначені для систем автономного електроживлення ПРУ. Зарядка акумуляторних батарей у приміщенні ПРУ не допускається.

7. У разі неможливості заміни приводів ЕРВ на обладнання, передбачене проектною документацією на будівництво захисних споруд, дозволяється використання інших типів аналогічного обладнання, що забезпечує розрахункові параметри вентиляції.

V. Утримання та експлуатація споруд подвійного призначення і найпростіших укриттів

1. Утримання та експлуатація споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів здійснюється з урахуванням загальних вимог до утримання та експлуатації фонду захисних споруд, наведених у розділі II цих Вимог.

6¹. Запобігання дискримінації
У проекті акта відсутні положення, що містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції
Проект акта не містить правил і процедур, що можуть мати ризики виникнення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення
Проект акта не потребує проведення консультацій з громадськістю.

8¹. Розгляд Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій
Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

9. Позиція соціальних партнерів
Проект акта не стосується соціально-трудової сфери, тому не потребує визначення позиції соціальних партнерів.

10. Оцінка регуляторного впливу
Проект акта відповідає принципам державної регуляторної політики, доцільний, ефективний та прозорий. Затвердження акта встановить єдині вимоги щодо утримання, експлуатації, ведення обліку захисних споруд, визначить зразки їх облікових документів, запровадить систему нумерації захисних споруд, визнає критерії неможливості їх подальшого утримання та експлуатації, оформлення документів, що підтверджують таку неможливість, для прийняття міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування рішень щодо виключення за погодженням із ДОНС захисних споруд з фонду таких споруд.

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці
Реалізація проекту акта не впливатиме на ринок праці.

11. Прогноз результатів
Прийняття акта сприятиме збереженню захисних споруд і підтриманню їх у готовності до використання за призначенням в особливий період та в разі виникнення надзвичайних ситуацій у мирний час.

Державний секретар
Міністерства внутрішніх справ

О. В. Тактай

02 04 2018 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу МВС «Про затвердження Вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект наказу МВС «Про затвердження Вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту» розроблено Державною службою України з надзвичайних ситуацій відповідно до пункту 16 частини другої статті 17 Кодексу цивільного захисту, пунктів 11, 18, 19 та 27 Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою прийняття акта є визначення вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту (далі – захисні споруди) критеріїв неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд оформлення документів, що підтверджують таку неможливість, а також визначення зразків документів паперового обліку фонду захисних споруд запровадження системи їх нумерації.

Метою буде досягнуто шляхом затвердження Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, Вимог щодо забезпечення нумерації та здійснення паперового обліку фонду захисних споруд цивільного захисту та Вимог щодо визначення критеріїв неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, оформленні документів, що підтверджують таку неможливість.

3. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють Кодекс цивільного захисту України та постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткових витрат бюджетів усіх рівнів.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект акта підлягає погодженню з Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Міністерством охорони здоров'я та Державною регуляторною службою.

6. Регіональний аспект

Проект акта не стосується питань розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

2. Обладнання споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів має забезпечувати можливість безперервного перебування в них населення впродовж не менше 48 годин.

З цією метою споруди подвійного призначення та найпростіші укриття можливо забезпечувати:

містями для сидіння (лежання) – лавками, нарами, стільцями, ліжками тощо;

ємностями з питною (з розрахунку 2 л на добу на одну особу, яка підлягає укриту) та технічною водою (за відсутності централізованого водопостачання);

контейнерами для зберігання продуктів харчування;

виносними баками для нечистот, що щільно закриваються (для неканалізованих будівель і споруд);

резервним штучним освітленням (електричними ліхтарями, свічками, газовими лампами тощо);

первинними засобами пожегогасіння (відповідно до встановлених норм для приміщень відповідного функціонального призначення); засобами надання медичної допомоги;

засобами зв'язку і оповіщення (телефоном, радіоприймачем);

шанцевим інструментом (лопатами штиковими та совковими, ломами, сокирами, пилами-ножівками по дереву, по металу тощо).

По можливості споруди подвійного призначення і найпростіші укриття забезпечуються додатковим обладнанням, інструментами та інвентарем відповідно до норм, установлених для захисних споруд.

3. Утримання та експлуатація споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів здійснюються їх балансоутримувачами за рахунок власних коштів згідно з нормами, що встановлюються для будівель (споруд, приміщень) основного функціонального призначення.

4. Обслуговування, проведення поточних та капітальних ремонтів, перевірка справності обладнання споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів плануються та здійснюються одночасно з проведенням таких заходів до будівель (споруд, приміщень) основного функціонального призначення.

VI. Організація заходів з утримання, експлуатації та обслуговування захисних споруд

1. Створення формувань цивільного захисту з обслуговування захисних споруд

1. Суб'єкти господарювання (балансоутримувачі) незалежно від форми власності створюють об'єктові формування цивільного захисту з обслуговування захисних споруд (далі – формування) або призначають осіб, відповідальних за обслуговування та експлуатацію фонду захисних споруд (далі – відповідальні особи).

Створення формувань здійснюється відповідно до Порядку утворення, завдань та функцій формувань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2013 р. № 787.

2. Формування (ланки або групи) призначаються для обслуговування захисних споруд у період використання їх за призначенням, а також для здійснення експлуатації та перевірок інженерно-технічного обладнання. Примірні схеми організації формувань з обслуговування захисних споруд наведені в додатку 9.

3. За відсутності необхідної кількості працівників посади у формуваннях можуть поєднуватися, а їх кількість може зменшуватися.

4. У житловому секторі особовий склад груп з обслуговування захисних споруд доцільно призначати зі складу технічного і обслуговуючого персоналу суб'єктів господарювання, що здійснюють експлуатацію або обслуговують житлові будинки.

2. Оцінка стану готовності захисних споруд до використання за призначенням

1. Для забезпечення готовності захисних споруд до використання за призначенням їх баганоутримувачі здійснюють оцінку стану їх готовності, організовують періодичні огляди захисних споруд, перевірку працездатності їх основного обладнання, планують і проводять технічне обслуговування обладнання та систем життєзабезпечення захисних споруд, поточні і капітальні ремонти.

2. Оцінка стану готовності захисних споруд (далі – оцінка стану готовності) здійснюється щороку з метою виявлення недоліків у стані утримання та експлуатації захисних споруд, передбачення заходів щодо приведення захисної споруди в готовність до використання за призначенням. Крім того, оцінка здійснюється в таких випадках:

у разі проведення технічної інвентаризації захисної споруди як об'єкта нерухомого майна;

у разі підготовки пропозицій щодо подальшого використання захисної споруди;

після пожеж, аварій, катастроф та інших надзвичайних ситуацій, що могли негативно вплинути на технічний стан захисної споруди;

у разі здійснення ДСНС заходів державного нагляду (контролю) за станом готовності захисних споруд відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – нагляд).

3. Періодичність і зміст оглядів захисних споруд, перевірок працездатності їх основного обладнання наведено в додатку 10.

4. За результатами оцінки стану готовності складається акт оцінки стану готовності захисної споруди цивільного захисту за формою згідно з додатком 11.

ДОВІДКА

про результати обговорення на офіційному веб-сайті ДСНС проекту наказу МВС «Про затвердження Вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту»

Під час обговорення проекту наказу МВС «Про затвердження Інструкції щодо утримання, експлуатації та організації обліку фонду захисних споруд цивільного захисту» (після доопрацювання з урахуванням зауважень заінтересованих центральних органів виконавчої влади назву проекту наказу змінено на «Про затвердження Вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту»), що проводилося у період з 8 червня по 8 липня 2017 року, зауважень і пропозицій до проекту акта від суб'єктів господарювання та громадян до ДСНС не надійшло.

Разом з цим, 17.11.2017 до ДСНС від ПАТ «Укртелеком» (лист від 16.11.2016 № 1-17) надійшли пропозиції щодо врахування у вищезазначеному проекті наказу МВС положень щодо можливості організації утримання та експлуатації сховищ у режимі протирадіаційних укриттів суб'єктами господарювання, що відповідно до законодавства не мають потреб у сховищах.

Зазначені пропозиції враховано.

Голова Державної служби України
з надзвичайних ситуацій

М. Чоткін

3 *квітня* 2018 року

Додаток 2
до Вимог щодо визначення критеріїв
неможливості подальшого утримання та
експлуатації захисних споруд цивільного
захисту, оформлення документів, що
підтверджують таку неможливість
(пункт 14)

ФОРМА

довідки щодо потреби у захисній споруді цивільного захисту

_____ (найменування центрального або місцевого органу виконавчої влади)

повідомляє, що

_____ (найменування суб'єкта господарювання)

є балансоутримувачем захисної споруди цивільного захисту _____ форми
власності, (словами, протирадіаційного укриття) обліковий № _____, _____ класу (групи),

місткістю _____ осіб, розташованої за адресою: _____ (поштова адреса)

призначеної для укриття _____ (вказуються категорії населення)

відповідно до плану цивільного захисту на особливий період, розділу
інженерно-технічних заходів цивільного захисту містобудівної документації

_____ (визначається основа плану цивільного захисту на особливий період

або назва містобудівної документації відповідального рівня)

знаходиться у межах

_____ (зон можливих руйнувань (заячків, несаячків), радіоактивного забруднення тощо міста,

віднесено до відповідної групи цивільного захисту, суб'єкта господарювання, віднесено до відповідної категорії цивільного захисту)

і віднесено (не віднесено) до _____ категорії цивільному захисту, має (не має)
мобілізаційного завдання, продовжує (не продовжує) свою діяльність в
особливий період, станом на _____ 20 _____ забезпечує (не забезпечує) укриття
персоналу (найбільшої робочої зміни, інших категорій населення) у

_____ (якщо забезпечує - вказуються вид, клас (група), місткість, місце розташування захисної споруди)

на підставі

_____ (права владності на захисну споруду, договори з балансоутримувачем тощо)

має (не має) додаткової потреби у захисних спорудах цивільного захисту, а
саме у (словами, протирадіаційному укритті) _____ класу (групи), загальною місткістю _____ осіб.

Захисна споруда цивільного захисту, обліковий № _____, може (не може)
бути використана для укриття населення (назва населеного пункту) або інших
суб'єктів господарювання, використовуватися у режимі ПРУ (для сховищ).

Підпис посадової особи, яка видала довідку: _____ (підпис) * _____ (ініціали, прізвище)

* підпис завіряється печаткою центрального або місцевого органу виконавчої влади (за
навності печатки)

Результати оцінки стану готовності, отримані під час нагляду, ураховуються під час складення документів (актів, приписів) за його результатами.

5. Залучення фахівців структурних підрозділів із питань цивільного захисту міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, органів і підрозділів ДСНС до оцінки стану готовності, проведення інших обстежень захисних споруд (за винятком оцінки стану готовності під час нагляду) здійснюється за зверненням балансоутримувача.

6. Про проведення перевірки працездатності обладнання захисних споруд, їх оглядів та оцінки стану готовності робиться запис у Журналі перевірки сховища (протирадіаційного укриття), форма якого наведена в додатку 12.

7. Про результати щорічних оцінок стану готовності, здійснених без залучення фахівців структурних підрозділів із питань цивільного захисту міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, органів і підрозділів ДСНС, балансоутримувачі інформують вищезазначені органи і підрозділи з наданням копій актів, складених за їх результатами.

8. Під час оцінки стану готовності перевіряються:
загальний стан захисної споруди, стан входів, оголовків аварійних виходів, повітрозабірних і витяжних каналів;

стан обвалування окремо розташованих і підсипка покриття у вбудованих захисних спорудах, стан покрівлі та бічних поверхонь гірничих виробок, кріплення і захисно-герметичних перемичок;

справність дверей (воріт, ставень) і механізмів задраювання;

справність захисних пристроїв захисних споруд, систем вентиляції, водопостачання, каналізації, електропостачання, зв'язку, автоматики та іншого інженерного обладнання;

працездатність усіх систем інженерно-технічного обладнання і захисних пристроїв;

герметичність сховища;

справність ДЕС (у сховищах);

експлуатація в режимі захисної споруди протягом 6 годин з перевіркою роботи в режимі чистої вентиляції і фільтровентиляції.

наваніст і стан засобів пожежогасіння;

стан гідроізоляції;

температура і відносна вологість повітря.

9. За результатами оцінки стану готовності захисну споруду може бути визнано як готову, обмежено готову або нетовару до використання за призначенням.

Захисна споруда вважається готовою до використання за призначенням, якщо її огороджувальні конструкції та захисні пристрої відповідають вимогам ДБН В.2.2.5-97, забезпечують захист від розрахункових уражаючих чинників, мають справні системи життєзабезпечення і обслуговуються навченими формульними (відповідальними посадовими особами).

Захисна споруда вважається обмежено готовою або неготовою, якщо вона має хоча б один із недоліків, перерахованих в основних недоліках в утриманні захисних споруд, що потріплюють стан їх готовності, наведених у додатку 13.

3. Підтримання захисних споруд у готовності до використання за призначенням

1. На підставі результатів оцінки стану готовності, а також періодичних оглядів, перевірки працездатності основного обладнання та обстежень захисних споруд їх балансоутримувачі складають плани приведення захисних споруд у готовність до використання за призначенням за формою згідно з додатком 14.

2. Підтримання належного технічного стану приміщень захисних споруд і їх ремонт проводяться відповідно до чинних положень про проведення планово-планового передержувальних ремонтів будівель і споруд залежно від їх основного функціонального призначення.

3. Для ремонту будівельних конструкцій і спеціального обладнання захисних споруд передбачається проведення поточних і капітальних ремонтів.

4. До поточного ремонту належать роботи зі систематичного і своєчасного захисту конструкцій від передчасного зношення шляхом проведення запобіжних заходів і усунення дрібних пошкоджень і пошкоджень. При поточному ремонті захисна споруда може використовуватися за прямим призначенням.

5. До капітального ремонту належать роботи, під час яких проводиться заміна та підсилення зношених конструкцій споруди. Для проведення капітального ремонту в установленому порядку розробляється проектно-кошторисна документація.

6. Поточні планові та капітальні ремонтні захисних споруд здійснюються з періодичністю, визначеною в таблиці періодичності проведення планових ремонтів захисних споруд, що ведеться згідно з додатком 15. До цієї таблиці вносяться всі наявні захисні споруди.

Спочатку заповнюються графи капітального ремонту, а потім – поточного.

7. Обчислення терміну ремонту починається від терміну введення захисної споруди в експлуатацію або від останнього капітального ремонту.

8. У рік проведення капітального ремонту поточний ремонт (при збігу термінів) не планується, термін поточного ремонту переноситься на відповідну кількість років.

9. Після заповнення або коригування таблиці періодичності проведення планових ремонтів захисних споруд складається план ремонту захисних споруд

7. Захисна споруда: сховище _____ класу, протиградаційне укриття _____ групи, місткістю на _____ осіб.

8. Рік введення в експлуатацію - _____.

(серія, квартал, рік введення)

9. Форма власності захисної споруди - _____.

(серія, квартал, рік введення)

10. Проведено _____ капітальних ремонтів, на суму _____ тис. грн.**

11. Балансова вартість споруди станом на _____ 20 _____ р складає _____ тис. грн.

12. Стан основних захисних і несучих будівельних конструкцій, захисного обладнання, систем життєзабезпечення, відповідність вимогам ДБН В.2.2.5-97):

(відповідно до результатів обстежень захисної споруди, як об'єкта будівництва)

13. Технічна можливість та економічна доцільність збереження (відновлення) захисної споруди, проведення її реконструкції (реставрації, капітального ремонту): _____

14. Причини розгляду питання щодо подальшого використання захисної споруди: _____

із збереженням у фонді захисних споруд (проведення реконструкції, реставрації, капітального ремонту зі зміною виду та технічних характеристик захисної споруди): _____

(відсутність потреби у захисній споруді відповідної місткості, виду, класу (групи) тощо,

доцільність і можливість проведення її реконструкції, реставрації, капітального ремонту)

із виключенням з фонду захисних споруд _____

(відповідно до пункту 4 Вимог щодо визначення критеріїв

неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, оформлення документів, що підтверджують таку неможливість)

15. Пропозиції комісії: _____

(захисна споруда підлягає збереженню (відновленню), проведенню реконструкції,

реставрації, капітальному ремонту із зміною виду та/або технічних характеристик,

може використовуватися у режимі ПРУ (для сховищ) або виключено з фонду таких споруд)

Перелік документів, що додаються до акта: _____

Підписи осіб, які склали цей акт: _____ (підпис) *** _____ (підпис, прізвище)

* відповідно до вимог ДБН В.1.2.4-2008 «Система надійності та безпеки в будівництві. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)».

** визначення згідно з проектно-кошторисною документацією

*** підписи завірюються печатками виконавчої влади, місцевого самоврядування, балансоутримувача захисної споруди, представниками яких підписують акт (за наявності печатки)

Додаток 1
до Вимог щодо визначення критеріїв
неможливості подальшого утримання та
експлуатації захисних споруд цивільного
захисту, оформлення документів, що
підтверджують таку неможливість
(пункт 12)

АКТ

про подальше використання
сховища (протирадіаційного укриття) № 00000

(назва балансоутримувача захисної споруди цивільного захисту)

___ 20__ р. _____
(назва населеного пункту)

(посада, ініціали і прізвище особи (особ), які здійснивали огляд захисної споруди)

проведено огляд _____

(сховища, протирадіаційного укриття, обліковий номер,

поштова адреса місця розташування захисної споруди)

та розглянуто технічну та іншу документацію (перелік усіх документів):

За результатами проведеної роботи встановлено:

1. Захисна споруда призначена для: _____
(укриття найбільшої працездатної зміни,
2. Захисна споруда розташована _____
(у зонах можливого руйнувань, радіоактивного забруднення *)
персоналу суб'єкта господарювання або інших категорій населення)
3. Чисельність персоналу, найбільшої працездатної зміни балансоутримувача захисної споруди _____
4. Наявність у балансоутримувача мобілізаційного завдання, віднесення до відповідної категорії цивільного захисту _____
5. Продовження діяльності балансоутримувача в особливий період _____
(таблиця)
6. Визначення потреби у захисній споруді відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації, планів цивільного захисту на особливий період, розділів інженерно-технічних заходів цивільного захисту містобудівної документації на мирний час та на особливий період _____
(чисельність найбільшої працездатної зміни, персоналу, інших категорій

населення, що потребують укриття у захисних спорудах, або потреба у захисній споруді відсутня)

із включенням до нього тих захисних споруд, обладнання та конструкції яких підлягають ремонту наступного року.

За необхідності до плану включаються й інші роботи (лобілка, фарбування тощо).

Після виконання ремонту та відмічання про його виконання в плані ремонту до форми вносяться відповідні зміни (проставляються нові терміни). Зміни вносяться і при перенесенні (з об'єктивних причин) термінів ремонту.

Зразок оформлення плану ремонту захисних споруд наведений у додатку 16.

10. Для підтримання приміщень захисних споруд у чистоті і належному санітарному стані фарбування приміщень і конструктивних елементів захисної споруди здійснюється в такі строки:

- при клеєвому фарбуванні – 1 раз на 3 роки;
- при масляному фарбуванні – 1 раз на 5 років;
- при вапняному фарбуванні – 1 раз на 3 роки.

11. Приміщення, які підпали під дію вологи або агресивного середовища, потребують проведення термінового поточного ремонту.

12. Періодичність проведення технічного обслуговування та ремонту спеціального обладнання захисних споруд наведено в додатку 17.

13. Обладнання та системи життєзабезпечення захисних споруд потребують проведення періодичного технічного обслуговування. Під час проведення періодичних технічних обслуговувань, поточних та капітальних ремонтів обладнання та систем життєзабезпечення захисних споруд здійснюються такі основні роботи:

- 1) технічне обслуговування № 1:
зовнішній догляд за обладнанням;
перевірка стану кріпильних з'єднань, наявності та стану мастила в ДЕС (для сховищ), справності контрольно-вимірювальних приладів;
- 2) технічне обслуговування № 2:
виконання робіт, передбачених технічним обслуговуванням № 1;
виробовування спеціального обладнання у роботі;
- 3) технічне обслуговування № 3:
виконання робіт, передбачених технічним обслуговуванням № 2;
поповнення або заміна мастила в ДЕС (для сховищ), заміна набивки в сальниках;
- 4) поточний ремонт:
виконання робіт, передбачених технічним обслуговуванням № 3;
розбирання деяких вузлів для заміни швидкозношувальних деталей, стан яких не забезпечує роботу обладнання до чергового ремонту;
поновлення посадок, регулювання люфту та зазорів спрацьованих деталей;
притирання пробок клапанів, кранів або їх заміна;

заміна прокладок трубопроводів, підтягування кріпильних деталей;
 заміна за необхідності електричних контактів, пускових кнопок,
 вимикачів, ділянок кабелів та проводів;
 чистення і промивання трубопроводів і мереж;
 огляд і за необхідності дрібний ремонт регуляторів та з'єднувальних муфт;
 заміна несправних електроміровальних приладів;
 заміна мастила в ДЕС (для схопиці), регулювання та випробування
 обладнання;

виявлення інших дефектів та їх усунення;
 поновлення пофарбованого покриття;

5) капітальний ремонт:

виконання робіт, передбачених поточним ремонтом;
 повне розбирання обладнання на вузлі, вузлів на деталі, промивання,
 прочищення та їх дефектування;
 заміна ушліфованих пристроїв і матеріалів;
 ремонт або заміна електроциліндрів;
 ремонт або заміна зношених деталей, заміна підшипників;
 ремонт фундаментів під ДЕС та інше обладнання;
 ремонт або заміна редукторів;
 збирання вузлів із поновленням посадок і регулювань;
 повна заміна мастила;
 повне пофарбування.

Під час проведення поточного та капітального ремонтів обладнання та систем життєзабезпечення захисних споруд у разі виявлення дефектів будівельних конструкцій, призначених для установки такого обладнання, уживається заходів, спрямованих на відновлення їх цілісності та несучої здатності.

14. Після проведення фарбувальних робіт і висихання фарби необхідно відновити легкість ходу регулювальних заглушок, пінберів, рукояток гермоклапанів та інших механізмів шляхом приведення їх у дію, а також змастити прилетті поверхні мінеральним мастилом.

Після робіт із поблики необхідно зняти (змити) її сліди з показувачів «Відкр.», «Закр.» на гермоклапанах та інших механізмах, очистити від поблики труби та електропроводку, щоб відновити їх первинний колір.

15. Балнсоутримувач забезпечує ведення документації захисної споруди, у якій відображаються відомості про терміни і результати проведених оглядів, обстежень та випробувань, проведених технічних обслуговувань, поточних та капітальних ремонтів тощо.

Перелік документації захисної споруди наведено в додатку 18.

матеріали, що підтверджують передбачення у відповідних кошторисах (бюджетах) фінансування витрат на будівництво захисних споруд (споруд подвійного призначення).

19. Погодження та прийняття рішення про подальше використання захисної споруди здійснюється за умови відповідності поданих документів вимогам законодавства та інших нормативно-правових актів, що діють у сфері пивільного захисту, а також потребам у захисних спорудах.

20. У разі невідповідності поданих матеріалів цим Вимогам, органом, що здійснює їх розгляд, приймається рішення про відмову у виключенні захисної споруди з фонду захисних споруд. Подані матеріали повертаються балансоутримувачу із зазначенням причин відмови.

21. З моменту виключення захисної споруди з фонду захисних споруд вона втрачає статус захисної споруди і підлягає виключенню з обліків фонду захисних споруд.

Начальник Управління взаємодії з
 Державною службою України з
 надзвичайних ситуацій МВС

В. О. Скакун

15. Додатково до вищезазначених матеріалів до акта додаються: документи про причини виникнення дефектів і пошкоджень, через які захисна споруда набула аварійного стану, та встановлення осіб, з вини яких захисна споруда набула такого стану, або акти, складені уповноваженими органами у зв'язку з руйнуванням захисної споруди внаслідок пожежі, стихійного лиха, аварії (у випадках, передбачених абзацом другим пункту 4 цих Вимог);

інженерно-геологічний висновок щодо тривалого підтоплення території з визначенням причин підтоплення та/або обрuntuвання щодо неможливості чи економічної недоцільності проведення заходів із водозниження (водовідведення) (у випадках, передбачених абзацом четвертим пункту 4 цих Вимог).

16. У випадках, передбачених абзацом п'ятим пункту 4 цих Вимог, до акта додатково додаються:

витяг із проекту ліквідації балансоутримувача та техніко-економічного обрuntuвання відповідно до вимог Порядку ліквідації збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 1997 р. № 939, що підтверджує подальше використання основних фондів;

завірена копія наказу про ліквідацію балансоутримувача;

завірена копія рішення органу місцевого самоврядування про узгодження плану балансоутримувача щодо ліквідації гірничодобувних (гірничопереробних) об'єктів, прийнятого відповідно до вимог підпункту 2 пункту «б» статті 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

17. У випадках, передбачених абзацом шостим пункту 4 цих Вимог, до акта додатково додаються:

документи, що підтверджують цільове призначення (зміну цільового призначення) земельної ділянки, на якій розташовано захисну споруду;

плани балансоутримувача щодо використання вищезазначеної земельної ділянки для видобутку корисних копалин загальнодержавного значення відкритим (кар'єрним) способом;

завірена копія рішення органу місцевого самоврядування про узгодження плану балансоутримувача щодо використання вищезазначеної земельної ділянки для видобутку корисних копалин загальнодержавного значення відкритим (кар'єрним) способом, прийнятого відповідно до вимог підпункту 2 пункту «б» статті 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

18. У випадках, передбачених абзацом третім пункту 4 та пунктом 10 цих Вимог, а також в інших випадках (у разі встановлення потреби у захисних спорудах) до акта додатково додаються:

проектна документація на будівництво захисних споруд або споруд подвійного призначення із захисними властивостями відповідних захисних споруд;

VII. Експлуатація та утримання фонду захисних споруд під час його приведення в готовність та використання за призначенням

1. Основні заходи з підготовки фонду захисних споруд до використання за призначенням

1. У разі переведення ЄДС ЦЗ, її функціональних та територіальних підсистем, ланок територіальних підсистем до функціонування в режимах підвищеної готовності, надзвичайної ситуації, надзвичайного стану та в особливий період (далі – вищі ступені готовності) балансоутримувачі фонду захисних споруд, за винятком захисних споруд, що перебувають у постійній готовності до використання за призначенням, здійснюють заходи щодо приведення фонду захисних споруд у готовність до використання за призначенням, його утримання та експлуатації у вищих ступенях готовності (далі – готовність) у строк, що не перевищує 12 годин.

2. Готовність фонду захисних споруд передбачає:

належний технічний стан несучих огорожувальних конструкцій, гідроізоляції і захисних пристроїв захисної споруди (споруди подвійного призначення, найпростішого укриття);

надійну герметичність захисної споруди (для сховищ);

справність і постійну готовність до роботи спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення захисної споруди, наявність нормативних аварійних запасів води, паливно-мастильних матеріалів, а також майна, необхідного для життєзабезпечення населення, що підлягає укриттю; підготовленість особового складу формування з обслуговування захисних споруд;

належний протипожежний та санітарний стан приміщень споруд фонду захисних споруд.

3. Для підготовки фонду захисних споруд, за винятком захисних споруд, що перебувають у постійній готовності, необхідно виконати першочергові підготовчі заходи (роботи), що передбачаються планами приведення споруд фонду захисних споруд у готовність, зокрема:

1) розкрити всі опечатані приміщення, розконсервувати і перевірити ДЕС, інше спеціальне обладнання, інженерні мережі і системи життєзабезпечення захисної споруди, а також вимірювальні прилади;

2) усунути виявлені недоліки та провести технічне обслуговування спеціального обладнання, інженерних мереж і систем життєзабезпечення;

3) відкрити всі входи для прийому населення, що підлягає укриттю;

4) припинити роботу технологічного обладнання (за необхідності);

5) закрити (задрайти) технологічні прорізи (вантажні луки, шахти ліфтів, вентиляційні отвори) сховищ. В ІПРУ, спорудах подвійного призначення та найпростіших укриттях закрити прорізи в огорожувальних конструкціях, що виступають над поверхнею землі;

- 6) провітрити і за необхідності здійснити дезінфекцію приміщень;
  - 7) винести з приміщень громіздеж устаткування, матеріали і вироби, що перешкоджають розміщенню людей, або становлять загрозу для їх життя та здоров'я;
  - 8) розчистити підходи до захисних споруд (споруд подвійного призначення, найпростіших укриттів), установити написи-показники і вкочити світлові сигнали «Вхід»;
  - 9) установити і підключити репродуктори (гучномовці) та телефони;
  - 10) установити нарі і лавки для розміщення людей, при цьому необхідно зберегти максимальну місткість захисної споруди;
  - 11) здійснити перевірку захисної споруди на герметичність (для сховища);
  - 12) поповнити та довести до визначених нормативів запас лікарських засобів та медичних виробів;
  - 13) забезпечити необхідний запас продуктів харчування;
  - 14) заповнити баки питною водою, занести ємності з питною водою (для ПРУ, не обладнаних системою водопостачання, а також споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів);
  - 15) занести виносні баки для нечистот (для неканалізованих ПРУ, а також споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів);
  - 16) забезпечити захисну споруду відсутнім інструментом, приладами, матеріалами;
  - 17) здійснити інші заходи, необхідні для приведення захисної споруди в готовність до використання за призначенням.
4. План приведення захисної споруди (споруди подвійного призначення, найпростішого укриття) у готовність складається завчасно з призначенням відповідальних осіб і затверджується балансоутримувачем. Роботи з підготовки виконує особовий склад формувань з обслуговування захисних споруд.
5. Формування з обслуговування захисних споруд забезпечуються засобами індивідуального захисту, радіаційної і хімічної розвідки, спеціальної обробки, зв'язку, відповідно до норм оснащення формувань з обслуговування захисних споруд згідно з додатком 19.
6. Захисна споруда комплектується необхідним майном на розрахункову чисельність населення, що підлягає укриттю, відповідно до переліку майна, необхідного для вкомплектування захисної споруди, згідно з додатком 20.
- Перелік лікарських засобів та медичних виробів для вкомплектування захисних споруд наведено в додатку 21. У разі відсутності лікарських засобів та медичних виробів, наведених у вищезазначеному переліку, дозволяється замінювати їх аналогами, що пройшли державну реєстрацію або сертифікацію відповідно до законодавства.

готує пропозиції щодо швидк вбереження (відновлення) захисної споруди, проведення її реконструкції, реставрації або капітального ремонту, унаслідок яких буде змінено місткість, вид захисної споруди (зі сховища на протирадіаційне укриття), захисну споруду буде знижено в класі (групі) або щодо виключення захисної споруди з фонду захисних споруд.

У разі підготовки пропозицій щодо виключення захисної споруди з фонду захисних споруд устанавлює конкретні, визначені пунктом 4 цих Вимог, причини виключення захисної споруди з фонду захисних споруд; складає акт про подальше використання сховища (протирадіаційного укриття) (далі – акт) за формою згідно з додатком 1.

13. Акт підписується власником захисної споруди або відповідальною особою (комісією).

У разі підготовки пропозицій щодо виключення захисної споруди з фонду захисних споруд в акті детально вказуються причини виключення захисної споруди, технічний стан основних захисних і несучих будівельних конструкцій, захисного обладнання, систем життєзабезпечення та обслуговується економічна (технічна) недоцільність та неможливість їх відновлення.

14. До акта додаються:

копії документів паперового обліку захисних споруд, визначених пунктом 18 Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138, затвердженні балансоутримувачем захисної споруди;

довідки щодо потреби в захисній споруді цивільного захисту, видані органами, до повноважень яких належить визначення потреби фонду захисних споруд, оформлені згідно з додатком 2;

акт оцінки стану готовності захисної споруди цивільного захисту, оформлений згідно з додатком 11 до Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту;

копія паспорта об'єкта, складеного за результатами обстеження технічного стану захисної споруди (у випадках, передбачених пунктом 6 цих Вимог);

копії актів (інших документів), складених відповідно до законодавства за результатами останньої перевірки стану готовності захисної споруди до використання за призначенням під час здійснення щодо балансоутримувача заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

довідка довідкової форми, видана балансоутримувачем захисної споруди;

про її запискову балансову вартість на момент проведення огляду; довідка довідкової форми, видана балансоутримувачем, про обладнання вузлів та агрегатів, що можуть бути використані для утримання інших захисних споруд;

окрема думка членів комісії, створеної за необхідності, у разі їх незгоди із загальним висновком комісії.

8. Під час прийняття рішень про подальше використання захисних споруд ураховується потреба в захисних спорудах за їх видами, класами (групами), їх місткості відповідно до вимог законодавства та державних будівельних норм, що діють у сфері цивільного захисту.

9. Для обґрунтування пропозицій про подальше використання захисної споруди власної споруди або посадова особа, визначена керівником юридичної особи – балансоутримувача (далі – відповідальна особа), здійснюють підготовку необхідних матеріалів.

У разі необхідності може створюватися комісія з огляду та підготовки пропозицій щодо подальшого використання захисної споруди (далі – комісія), до складу якої залучаються необхідні фахівці.

10. Умовою для підготовки пропозицій та прийняття рішення щодо можливості проведення капітального ремонту, реконструкції або реставрації захисної споруди, унаслідок яких буде змінено місткість, вид захисної споруди (зі сховища на протипадіційне укриття) або захисну споруду буде знижено в класі (групі), є відсутність потреби в укритті населення в захисній споруді визначеної місткості, відповідного класу (групи) тощо.

11. У випадках, передбачених пунктом 4 цих Вимог, може здійснюватися підготовка документів, пов'язаних із виключенням захисної споруди з фонду захисних споруд.

У разі встановлення уловноваженими на це органами потреби в захисних спорудах виключення захисних споруд із фонду таких споруд здійснюється з одночасним поповненням фонду захисних споруд.

Поповнення фонду захисних споруд здійснюється шляхом будівництва захисних споруд та споруд подвійного призначення (нового будівництва, капітального ремонту, реконструкції, реставрації) відповідно до вимог ДБН В.2.2.5-97.

12. Під час підготовки пропозицій про подальше використання захисної споруди і пов'язаних із цим документів власник захисної споруди або відповідальна особа (комісія):

- визначає потребу в захисній споруді;
- здійснює огляд захисної споруди, використовуючи при цьому дані паспорту об'єкта будівництва, складеного за результатами обстеження технічного стану захисної споруди за формою, затвердженою наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 10.11.2017 № 298, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 1 грудня 2017 р. за № 1460/31328, результатів попередніх оглядів та обстежень, оцінок стану готовності захисної споруди, облікових документів, технічної документації (у тому числі актів приймання виконаних робіт з поточного і капітального ремонту), а також дані бухгалтерського обліку; установлює технічну можливість та економічну доцільність збереження або відновлення захисної споруди;

За наявності у формуванні з обслуговування захисної споруди фельдшера або лікаря аптечки колективні комплектуються відповідними укладками (для фельдшера або лікаря).

7. Робота системи вентиляції сховища в режимі чистої вентиляції (режим I) забезпечується:

включенням у роботу агрегатів систем чистої вентиляції; відкриттям ГК та інших герметизуючих пристроїв, установлених на повітроводах систем чистої вентиляції; закриттям ГК, установлених до і після ФП і фільтрів очищення повітря від окису вуглецю, а також ГК на з'єднувальному повітроводі між повітряоборами чистої вентиляції і фільтровентиляції; відключенням РУ (у сховищах із трьома режимами вентиляції).

8. У разі переведення сховища на режим фільтровентиляції (режим II): закриваються ГК на повітроводах чистої вентиляції і на з'єднувальному повітроводі;

виключаються витяжні вентилятори (якщо їх робота у режимі II не передбачена або сховище втратило герметичність);

включаються припливні вентилятори режиму II;

відкриваються ГК, встановлені до і після ФП.

9. У режимі регенерації (режим III) в роботу включаються РУ та інше передбачене для цього обладнання.

2. Обов'язки командира формування з обслуговування захисної споруди (відповідальної особи) під час приведення фонду захисних споруд у готовність та використання за призначенням

1. Під час приведення в готовність та використання фонду захисних споруд за призначенням командир формування з обслуговування захисної споруди (далі – командир), відповідальна особа забезпечує підготовку споруд фонду захисних споруд до прийому населення, яке підлягає укриттю, організацію їх заповнення та безпечну експлуатацію. Командир (відповідальна особа) підпорядковується балансоутримувачу.

2. У разі обслуговування фонду захисних споруд персоналом, що не входить до складу формування з обслуговування захисної споруди (при ремонтних роботах тощо), командир (відповідальна особа) забезпечує організацію контролю за якістю робіт і за підтримкою максимально можливої готовності споруд до використання за призначенням.

3. Командир (відповідальна особа) стосовно закріплених за ним споруд фонду захисних споруд повинен:

1) знати:

загальну конструкцію споруд, планування їх приміщень, особливості і правила їх експлуатації, а також, спеціального обладнання, інженерних мереж і систем життєзабезпечення, установлених у них;

розташування і призначення основних комунікацій, що проходять поблизу споруд, місця їх вводу в споруди, у сховищах – уміти відключити захисну споруду від зовнішніх інженерних мереж та комунікацій;

місцезахождення найближчих споруд фонду захисних споруд; схему оповіщення та інформування на випадок виникнення надзвичайних ситуацій;

2) завчасно готувати особовий склад формування з обслуговування захисної споруди до швидкого приведення фонду захисних споруд у готовність, для чого повинен проводити з ним регулярні тренування в закріплених спорудах з обов'язковим відпрацьовуванням правил їх експлуатації;

3) перевіряти наявність інвентарю, протипожежного і аварійного обладнання та інструменту відповідно до визначених норм;

4) стежити за своєчасним виконанням регламентних робіт і перевірок інженерно-технічного обладнання, прибранням і провітрюванням споруд;

5) проводити огляди і брати участь у контрольних перевітках ФП (у сховищах);

6) брати участь у перевітках роботи внутрішнього обладнання споруд і вживати заходів щодо термінового усунення несправностей, стежити за робочим станом засобів зв'язку, уміти користуватися ними;

7) вести і підтримувати в належному стані документацію захисної споруди;

8) особисто керувати роботами з приведення споруд у готовність, коригувати план приведення захисної споруди (споруди подвійного призначення, найпростішого укриття) у готовність під час навань (трегувань);

9) знати і вміти користуватися приладами розвідки і контролю, якими оснащено споруду, навчати роботи з ними особовий склад ланки (групи).

4. У разі отримання вказівки (сигналу, повідомлення) про приведення фонду захисних споруд у готовність до використання за призначенням командир (відповідальна особа) повинен:

1) розставити особовий склад формування з обслуговування захисної споруди по місцях (постах) згідно з його обов'язками;

2) організувати приймання, облік і розміщення населення, що підлягає укриттю;

3) зупинити заповнення захисної споруди через входи без шлюзів і закрити захисно-герметичні і термічні двері (ворота) після отримання команди або прийняття рішення про закриття захисної споруди (для сховищ);

4) організувати контроль параметрів повітряного середовища, радіаційної і хімічної обстановки всередині і зовні споруди;

5) включити систему вентиляції у відповідний режим (для сховищ);

набуття захисними спорудами, будівлями і спорудами, до складу яких входять захисні споруди (для вбудовування захисних споруд), аварійного стану внаслідок фізичного зношення або внаслідок пожежі, стихійного лиха, аварії та технічної неможливості або економічної нецільності їх відновлення;

технічної неможливості або економічної нецільності збереження захисних споруд під час будівництва (нового будівництва, капітального ремонту, реконструкції, реставрації);

постійного затоплення (підтоплення) захисних споруд ґрунтовими чи паводковими водами і технічної неможливості або економічної нецільності проведення заходів із водозниження (водовідведення) та/або відновлення ґрунтової ліквідації гірничих або шахтних виробок, у яких розміщено захисні споруди;

передачі в установленому порядку території, на яких розміщено захисні споруди, для вилучення корисних копалин загальнодержавного значення вилученим (кар'єрним) способом і відсутності потреби в таких захисних спорудах;

в інших передбачених законодавством випадках.

5. Критерієм технічної неможливості або економічної нецільності збереження (відновлення) захисної споруди є умова, що вартість робіт з її капітального ремонту, реконструкції, реставрації перевищує вартість нового будівництва захисної споруди з відповідними технічними характеристиками або вартість робіт, необхідних для пристосування (реконструкції) під захисну споруду того самого класу (групи) існуючих об'єктів будівництва.

6. У випадках, передбачених абзацами другим та четвертим пункту 4 цих Вимог, балансоутримувач захисної споруди зобов'язує проведення обстеження технічного стану захисної споруди в порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 (далі – обстеження технічного стану).

В інших випадках, а також у разі встановлення неможливості подальшого утримання та експлуатації протирадіаційних укриттів у випадках, передбачених абзацом четвертим пункту 4 цих Вимог, обстеження технічного стану захисної споруди проводиться за бажанням балансоутримувача.

7. За результатами обстеження технічного стану захисної споруди балансоутримувач може надати пропозиції про подальше використання захисної споруди для прийняття органами, до повноважень яких належать питання виключення захисних споруд за погодженням з ДСНС з фонду таких споруд, відповідних рішень, зокрема:

погод проведення реконструкції, реставрації або капітального ремонту захисної споруди (із залпшенням у фонді захисних споруд), унаслідок яких буде змінено місцність, вид захисної споруди (зі сховища на протирадіаційне укриття), захисну споруду буде понижено в класі (групі);

погод виключення захисної споруди з фонду таких споруд.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства внутрішніх
справ України
...2018 № _____

- 6) довести до населення, що підлягає укриттю, правила поведінки в споруді та контролювати їх дотримання;
- 7) під час використання споруди за призначенням організувати харчування і надання медичної допомоги населенню, що підлягає укриттю;
- 8) інформувати населення, що знаходиться в споруді, про зовнішню обстановку;
- 9) віддати команду:
  - про застосування засобів індивідуального захисту при небезпечних концентраціях отруйних речовин у повітрі (для ПРУ, споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів);
  - працівникам за лінією герметизації, а також персоналу, що обслуговує ДЕС, працювати в протигазах (для сховищ);
  - 10) за необхідності прийняти рішення про вимушену евакуацію із споруди.

5. У разі отримання вказівки (сигналу, повідомлення) про припинення укриття населення у фондї захисних споруд командир (відповідальна особа):

- 1) уточнює обстановку в районі споруди, шляхи і напрямки виходу з неї;
- 2) за необхідності установлює порядок виходу із захисної споруди споруди;
- 3) після звільнення споруди організовує прибирання, провітрювання та за необхідності дезактивацію і дезінфекцію її приміщень;
- 4) виконує заходи з підготовки споруди до використання за призначенням.

3. Обов'язки особового складу формування з обслуговування захисної споруди

1. Особовий склад формування з обслуговування захисної споруди повинен:

знати вимоги щодо утримання і експлуатації фонду захисних споруд, які визначені цими Вимогами, уміти користуватися інженерно-технічним обладнанням, установленим у споруді;

знати конструкцію захисної споруди (споруди подвійного призначення, найпростішого укриття), уміти користуватися тамбуром-плизом аварійного виходу (для сховищ), знати розміщення запірної арматури інженерних комунікацій;

уміти користуватися контрольно-вимірними приладами; виконувати усі команди і розпорядження командира (відповідальної особи).

2. Ланка із заповнення і розміщення осіб, які укриваються (контролер): забезпечує звільнення споруди від майна, розміщує нари та виконує інші заходи у приміщеннях для осіб, що укриваються;

ВИМОГИ

щодо визначення критеріїв неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, оформлення документів, що підтверджують таку неможливість

1. У цих Вимогах терміни вживаються в значеннях, наведених у Кодексі цивільного захисту України та постанові Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту».

2. Цими Вимогами визначено критерії неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту (далі – захисні споруди), оформлення документів, що підтверджують таку неможливість.

3. Ці Вимоги призначені для використання міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання – балансоутримувачами захисних споруд (далі – балансоутримувачі).

Норми цих Вимог не поширюються на захисні споруди, які входять до складу запасних пунктів управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, областей, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, а також споруди, призначені для укриття особового складу військових підрозділів Збройних Сил, Національної гвардії, інших утворених відповідно до законів військових формувань.

4. За неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд рішення щодо виключення за погодженням із ДСНС захисних споруд із фонду таких споруд уповноваженими на це органами може бути прийнято в разі:

- перевіряє готовність дверей (воріт) до закриття, у разі виявлення несправностей усуває їх;
 позначає маршрути руху до споруди осіб, які укриваються;
 організовує зустріч, приймання і розміщення осіб, які укриваються, по відсіках;
 закриває двері (ворота) входів;
 забезпечує пропущення людей до захисної споруди через тамбури-шинози після її закриття (для сховищ);
 стежить за порядком у відсіках;
 забезпечує охорону входів і аварійного виходу споруди;
 організовує вихід осіб, що укриваються, через входи або аварійний вихід.
3. Ланка електропостачання (електрик, електрик-моторист):
 обслуговує ДЕС (для сховищ), електричну мережу і електрообладнання споруди;
 забезпечує справність аварійного освітлення і включення його при виході з ладу інших джерел.
4. Ланка з обслуговування фільтровентиляційного обладнання (спосар з вентиляції):
 забезпечує роботу систем повітропостачання в заданих режимах, стежить за станом захисно-герметичних пристроїв і усуває їх несправності (для сховищ);
 контролює кількість повітря, яке подається в споруду, періодично перевіряє його підпір;
 стежить за рівномірним розподілом повітря в окремих приміщеннях (відсіках);
 вимірює температуру повітря під час використання захисної споруди (сховища) за призначенням (у режимі I – кожні 4 год., у режимі II – кожні 2 год., у режимі III – щогодини), відносну вологість повітря (через кожні 4 год.), газовий склад повітря (у режимі I – не рідше ніж 1 раз на 12 год., у режимі II – через кожні 2 год., у режимі III – щогодини).
- За наявності пожеж у зоні, де знаходиться споруда, аналіз газового складу повітря проводиться через кожні 30 хв. У разі досягнення в споруді граничних величин параметрів мікроклімату і газового складу повітря негайно доповідь командіру. Результати вимірів заносяться в спеціальний журнал.
5. Ланка з водопостачання і каналізації (спосар із водопроводу і каналізації):
 забезпечує справність систем водопостачання і каналізації споруди;
 організовує роздачу питної води із ємностей запасу води, які знаходяться в споруді, у разі відсутності або виходу із ладу зовнішньої водопровідної мережі;
 стежить за порядком у санітарних вузлах споруди, організовує збір відходів.

Додаток 5
 до Вимог щодо забезпечення нумерації та здійснення паперового обліку фонду захисних споруд цивільного захисту (пункт 7)

ФОРМА
 книги обліку споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів

№ з/п	Приміщення		Балансоутримувач			Форма власності (для об'єктів приватної форми власності вказати входить або не входить до статутного фонду)	Розташування об'єкта на місцевості (окремо розташований або вбудований), місткість, захисні властивості*	Перелік робіт, необхідних для пристосування під захисну споруду	Потреба в обладнанні	Пропозиції щодо подальшого використання, відомості щодо підстав виключення з фонду захисних споруд цивільного захисту
	Рік вводу в експлуатацію приміщення	Місце знаходження	Ідентифікаційний код (якщо у державній власності)	Найменування об'єкта	Місце знаходження юридичної особи					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Споруди подвійного призначення										
Найпростіші укриття										

Примітка.* – захисні властивості (розрахунковий надмірний тиск та ступінь послаблення зовнішнього іонізуючого випромінювання) визначаються за результатами технічного обстеження або за проектною документацією (для споруд подвійного призначення)

ПРОГРАМАЩІННИХ УКРИТТІВ

1	№ з/п	
2	Найменування	Балансоутримувач (назвник)
3	Код ЄДРПОУ	
4	Юридична адреса	
5	Обліковий номер	
6	Адреса розташування	
7	Форма власності, відомства належності (для державних)	ПРУ
8	Орган управління ПРУ як об'єктом нерухомого майна	
9	рік введення в експлуатацію	
10	група укриття, коефіцієнт захисту Кз	
11	місткість, осіб	
12	площа, кв. м.	
13	система вентиляції	Характеристики
14	Стан (готовності, готове, обмежено готове, не готове)	
15	Примітка (використовується для культурних, господарських або побутових потреб як на підставі)	

6. Ланка зв'язку і розвідки (телефоніст, розвідник-хімік, розвідник-дозиметрист);
 утримує в справності засоби оповіщення;
 забезпечує зв'язок з органами управління у сфері цивільного захисту суб'єкта господарювання, міста, району, підрозділами ДСНС;
 контролює забруднення повітря радіоактивними і отруйними речовинами всередині споруди;
 проводить радіаційну і хімічну розвідку поза спорудою і на маршрутах евакуації із зони ураження;
 забезпечує дозиметричний контроль населення, що підлягає укриттю.

7. Медична ланка (лікар, фельдшер, сандружиниця або сандружинник):
 доукомплектує аптечки колективні, набори фельдшерські і лікарські до установлених норм;

забезпечує постійний нагляд за поведінкою і станом здоров'я осіб, що укриваються, з метою виявлення та ізоляції хворих;
 надає першу медичну допомогу ураженим і хворим, які знаходяться в споруді;

контролює санітарний стан споруди;
 забезпечує санітарний нагляд за зберіганням і роздачею продуктів харчування та питної води;

оцінює загальний стан і здоров'я осіб, які укриваються, та визначає можливі строки їх перебування у споруді;
 супроводжує (під час евакуації із споруди) хворих і уражених на пункт збору уражених або на місце отримання першої медичної допомоги.

8. Ланка організації харчування отримує запаси продовольства, здійснює їх закладення до приміщень для зберігання продуктів харчування, фасування та видачу його особам, що укриваються.

9. Функціональні обов'язки особового складу формують з обслуговування захисних споруд розробляються на місцях для кожної споруди командирами (відповідальними особами), з урахуванням цих Вимог та технічних характеристик відповідних споруд фонду захисних споруд.

4. Порядок заповнення фонду захисних споруд і перебування в ньому

1. З метою належної організації використання фонду захисних споруд за призначенням, своєчасного зайняття його населенням (працівниками), що підлягає укриттю, міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання в межах компетенції проводять розрахунки укриття населення (працівників) за категоріями, визначеними статтею 32 Кодексу цивільного захисту України, здійснюють їх розподіл по спорудах фонду захисних споруд (приписку), визначають і доводять до населення, яке підлягає укриттю, маршрути прямування до захисних споруд, споруд подвійного призначення та

Додаток 3
до Вимог щодо забезпечення нумерації
та здійснення паперового обліку фонду
захисних споруд цивільного захисту
(пункт 4)

ОБЛІКОВА КАРТКА
захисної споруди цивільного захисту

Область	Прим. №
Клас стовища	
Група ПРУ	
№	
Назва	
1. Адреса (за неоплаченими) _____ (адреса, район, село, вулиця, № будинку)	
2. Кому належить _____ форма власності, найменування підприємства (устаткован, організація) - балансоутримувача стовища (ПРУ);	
3. Хто укривається _____ назначка власності - найменування підприємства або іншого підприємств якого виконавчої влади (підприємства, організації, заступника)	
4. Засоби зв'язку: телефони: міський № _____ Внутрішня АТС № _____	№ _____
від " _____ 20__ р. _____	№ _____
М.П. Підпис _____	Назва: кількість радіоточки міської лінії _____

Технічна характеристика

1. Конструкція, дозвіл на застосування (для стовища - кг/см ² , для ПРУ - "К") _____
2. Тип проекту _____
3. Місце розташування (об'єкти в будівлі (кількість поверхів), окремі розташування, в інших виробчих торах)
4. Рік вводу в експлуатацію _____
5. Місткість _____ осіб
6. Загальна площа (м ²) _____
7. Загальний об'єм (м ³) _____
8. Кількість вхідів _____
9. Герметизація (чира або шифр дверей і стінок, герметичні скляні, металеві підлоги)
10. Система повітроочищення _____
11. Система енергопостачання _____
12. Система водопостачання _____
13. Система опалення _____
14. Тип кваліфікації _____
15. Використання стовища (ПРУ) у мирний час _____
16. Склад ланки обслуговування (осіб) _____
17. Час приєднання стовища (ПРУ) в готовність (години) _____
18. Місце зберігання технічної документації та ключів _____
19. Оцінка стовища (ПРУ) _____

Примітка. Облікова картка має розмір 100 мм X 150 мм.

8. Для оцінки стану здоров'я осіб, які укриваються, за різних умов внутрішнього повітряного середовища у фонді захисних споруд керуються такими показниками:

температура повітря від 0 до +30 °С, концентрація двоокису вуглецю до 3 %, кисню – до 17 %, окису вуглецю – до 30 мг/м³ допустимі і не потребують проведення додаткових заходів;

температура повітря в діапазоні від +31 до +33 °С, концентрація двоокису вуглецю – 4 %, кисню – 16 %, окису вуглецю 50 – 70 мг/м³ потребують обмеження фізичних навантажень і посилення медичного спостереження за станом здоров'я.

Параметри основних факторів повітряного середовища у фонді захисних споруд, що шкідливі для подальшого перебування осіб, які укриваються:

температура повітря – вище +33 °С; концентрація двоокису вуглецю – 5 % і вище; вміст кисню в повітрі – 14 % і нижче; вміст окису вуглецю – 100 мг/м³ і вище.

У разі досягнення таких рівнів одного або декількох факторів необхідно вжити всіх можливих заходів для відповідної зміни параметрів внутрішнього повітряного середовища або вирішити питання щодо виведення осіб, які укриваються, із споруди.

9. Прибирання приміщень споруди проводиться двічі на добу.

У першу чергу здійснюється обробка санітарних вузлів, приміщень для встановлення виносних баків для нечистот, прибирання яких здійснюється за допомогою дезінфікуючих засобів. Для прибирання можливо використовувати суміш, що складається з 0,5 % розчину двох третин основної солі гіпохлориту кальцію.

10. Після відвідання санвузлів (приміщень для виносної тари для нечистот) руки та взуття дезінфікуються відповідними засобами для дезінфекції. Можливо використання для дезінфекції рук 0,3% розчину хлораміну, дезінфекції взуття шляхом обтирання його об мати, просочені 0,5% розчином хлораміну.

11. У мішки, заповнені сміттям та відходами, додаються хімічні консерванти, дозволені для використання Міністерством охорони здоров'я України, у співвідношеннях до кількості відходів відповідно до рекомендацій, наданих виробником.

Допускається використання таких консервантів із розрахунку на один кілограм відходів: параформану – 8 г, сірчано-кислої міді – 55 г, бромистої міді – 28 г, паронітрофенолу – 13 г.

12. У споруді забороняється курити, шуміти, запалювати без дозволу газової лампи, свічки, не допускається пересування приміщеннями без особливої необхідності, необхідно дотримуватися дисципліни, якнайменше рухатися.

13. Необхідно організувати позмінний відпочинок людей на місцях, обладнаних для лежання. Для повноцінного відпочинку дозволяється тримати в

споруді або брати із собою легкі підстилки і невеликі подушки з поролону, губчатої гуми або іншого синтетичного матеріалу.

14. Оповіщення та інформування осіб, які укриваються, про обстановку поза спорудою, а також про сигнали та команди здійснюється командиром (відповідальною особою) або безпосередньо по радіотрансляційній мережі.

15. Вихід із споруди здійснюється в разі надходження інформації про відсутність небезпеки (після уточнення обстановки в районі захисної споруди), а також у випадках вимушеної евакуації в порядку, що встановлюється командиром (відповідальною особою).

16. Вимушена евакуація із споруди фонду захисних споруд проводиться в разі:

- 1) пошкодження споруди, що виключає подальше перебування в ній осіб, які укриваються;
- 2) затоплення споруди;
- 3) пожежі в споруді та утворенні в ній небезпечних концентрацій шкідливих газів;
- 4) досягнення граничних параметрів внутрішнього повітряного середовища.

17. У разі неможливості використання основних виходів (виходів) через їх пошкодження наслідком дії небезпечних чинників надзвичайних ситуацій організовуються роботи з виведення (евакуації) осіб, які укриваються, через аварійні виходи споруд фонду захисних споруд.

У спорудах, розміщених у гірничих виробках, для евакуації використовують один із стовпів, що обладнані драбинами для виходу людей.

Відкриття замкнених захисно-терметичних дверей здійснюється за допомогою наявного в споруді інструменту (механічного, пневматичного, електричного).

Можливе відкриття непрацюючих захисно-терметичних дверей шляхом зняття їх важелем або домкратом, улаштування отвору за допомогою зубила або ножівки тощо.

У разі неможливості використання для виведення (евакуації) осіб, які укриваються, через основні та аварійні виходи організовуються роботи із пробиття отворів в огороджувальних конструкціях. У такому разі за планом споруди визначається оптимальне місце улаштування отвору як щодо мінімального обсягу робіт, так і щодо зручності евакуації.

18. У разі відсутності аварійних виходів доцільно завчасно ззовні стіни вирити траншею та засипати її піском, місце пробиття отвору зсередини окреслити прямокутником.

19. Аварійно-рятувальні формування залучаються до відкриття споруд фонду захисних споруд іззовні, виведення (евакуації) із них людей у разі об'єктивної неможливості осіб, які укриваються, самостійно вийти (евакууватися) із них.

11. Ступінь герметичності (величина підпору повітря) _____

12. Система опалення _____

13. Система енергопостачання _____

14. Система водопостачання _____

(вид водопроводу, свердловина, ємкість аварійних резервуарів)

15. Тип каналізації, кількість санітарно-технічних приладів _____

16. Інструмент, інвентар і обладнання, які є у сховищі (протирадіаційному укритті) _____

17. Дата заповнення паспорта _____

Керівник організації, яка експлуатує захисну споруду _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові, підпис, печатка)

Представник підрозділу з питань цивільного захисту, який утворено у складі Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих держадміністрацій, органів місцевого самоврядування.

(посада, прізвище, ім'я, по батькові, підпис, печатка)

Примітка. * - за наявності

VIII. Особливості організації утримання та експлуатації окремих захисних споруд

1. Балансоутримувач може порушити питання щодо утримання та експлуатації (далі – використання) сховищ у режимі ПРУ.

З цією метою балансоутримувач захисних споруд звертається до органу, до повноважень якого на відповідній території належать питання визначення потреби фонду захисних споруд, прийняття рішень щодо подальшого їх використання та виключення захисних споруд із фонду таких споруд.

2. У зверненні балансоутримувач обритує необхідність та доцільність використання сховищ у режимі ПРУ. До звернення балансоутримувач додає акт оцінки стану готовності захисної споруди цивільного захисту, оформлений за формою згідно з додатком 11.

У разі встановлення під час складення цього акта відсутності окремих елементів спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення захисних споруд, передбачених проектною документацією на їх будівництво або документами паперового обліку захисних споруд, визначеними пунктом 18 Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138, балансоутримувач у зверненні надає інформацію щодо причин відсутності такого обладнання.

3. У разі відсутності в балансоутримувача потреби в сховищах для прийняття вмотивованого рішення щодо їх використання в режимі ПРУ орган, визначений у пункті 1 розділу VII цих Вимог звертається за погодженням до ДСНС. До звернення додаються копії звернення балансоутримувача та акта оцінки стану готовності захисної споруди цивільного захисту, оформленого за формою згідно з додатком 11.

ДСНС погоджує питання використання сховищ у режимі ПРУ або вмотивовано відмовляє в погодженні, про що інформує орган, який звернувся за відповідним погодженням.

Про прийняте рішення балансоутримувач повідомляє орган, який прийняв таке рішення.

4. Після отримання дозволу на використання сховищ у режимі ПРУ, з метою збереження спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення сховища балансоутримувач на кожну захисну споруду складає план консервації та збереження спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення захисної споруди (далі – план консервації), складений за формою згідно з додатком 22.

План консервації має містити комплексний перелік заходів, спрямованих на консервацію і збереження спеціального обладнання (ДЕС, ФВО, захисно-герметичних пристроїв, резервуарів питної води тощо), інженерних мереж та систем життєзабезпечення сховища, використання яких не передбачається під час його використання в режимі ПРУ, із зазначенням їх назви, типу і марки та посадових осіб, відповідальних за виконання передбачених цим планом заходів.

Продовження додатка 2

2

ТЕХНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАХИСНОЇ СПОРУДИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ (СХОВИЩА, ПРОТИРАДІАЦІЙНОГО УКРИТТЯ)

1. Місткість, осіб _____
2. Загальна площа, кв. м _____
3. Загальний об'єм, куб. м _____
4. Розташування сховища (протирадіаційного укриття):
вбудоване у будівлю _____ поверхів
окремо розміщене _____
у ґрунних виробках _____
5. Кількість входів _____
6. Кількість аварійних виходів _____
7. Кількість дверей і ставень (марка або шифр):
захисно-герметичних _____
герметичних _____

8. Клас сховища (група укриття) _____

9. Технічна характеристика систем вентиляції

Таблиця

Вентиляційна система	Вентилятори		Фільтри і засоби регенерації		Герметичні клапани, кгт		Проти-вибухові пристрої		
	тип	кільк.	тип	кільк.	тип	кільк.	тип	кільк.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Продовження таблиці

Тип	Насоси		Калорифери або повітроохолоджувачі		Холодильні машини			
	кільк.	продукт.	тип	кільк.	тип	кільк.		
11	12	13	14	15	16	17	18	19

10. Наявність і перелік вимірювальних приладів _____

Зазначені заходи здійснюються відповідно до вимог та рекомендацій, наданих заводом-виробником у технічній документації на таке обладнання. У разі відсутності такої документації консервація та збереження спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення сховища може здійснюватися відповідно до рекомендацій, наданих ДСНС.

5. Балансоутримувач розпочинає використання сховищ у режимі ПРУ після виконання всіх заходів, передбачених планом консервації.

За необхідності системі вентиляції захисної споруди може бути переведено на використання в режимі чистої вентиляції (І режим).

Під час використання сховища в режимі ПРУ забороняється вжиття заходів, що можуть призвести до втрати захисною спорудою герметичності та захисних властивостей.

6. Балансоутримувач відповідно до норм цих Вимог забезпечує утримання, контроль за станом, проведення перерінок, технічного обслуговування, поточних та капітальних ремонтів конструктивних елементів, спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення захисних споруд під час усього періоду використання сховищ у режимі ПРУ.

У разі консервації спеціального обладнання сховищ терміни контролю за якістю фільтрів-поглиначів, перевірки працездатності основного обладнання захисних споруд, проведення технічного обслуговування та ремонтів спеціального обладнання, визначені відповідно до таблиці контролю якості фільтрів-поглиначів (додаток 7), періодичності і змісту оглядів стану захисних споруд та перевірок працездатності їх основного обладнання (додаток 10), таблиці проведення планових ремонтів захисних споруд (додаток 15) та періодичності проведення технічного обслуговування та ремонту спеціального обладнання захисних споруд (додаток 17), збільшуються удвічі.

Під час використання сховищ у режимі ПРУ їх перевірка на герметичність не проводиться.

7. Використання сховищ у режимі ПРУ може бути припинено за ініціативи балансоутримувача або в разі визначення органом, який прийняв рішення щодо використання захисних споруд у режимі ПРУ, потреби балансоутримувача в сховищах.

Про припинення використання сховищ у режимі ПРУ за ініціативи балансоутримувача він інформує про це орган, який прийняв рішення щодо використання сховищ у режимі ПРУ, а також ДСНС для внесення відповідних змін до паперових та електронних обліків.

Про виникнення потреби балансоутримувача в сховищах орган, який прийняв рішення щодо використання захисних споруд у режимі ПРУ, повідомляє балансоутримувача та ДСНС.

Начальник Управління взаємодії з
Державною службою України з
надзвичайних ситуацій МВС

V. O. Скакун

Додаток 2
до Вимог щодо забезпечення нумерації
та здійснення паперового обліку фонду
захисних споруд цивільного захисту
(пункт 4)

ПАСПОРТ ЗАХИСНОЇ СПОРУДИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

СХОВИЩЕ (ПРОТИРАДІАЦІЙНЕ УКРИТТЯ) № _____
(непоприбіє закресленим)

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1. Адреса _____
(місто, район, вулиця, № будинку)

2. Кому належить _____
форма власності, найменування підприємства (установи) – балансоутримувача сховища (протирадіаційного укриття),

відомча належність – найменування міністерства або іншого центрального органу виконавчої влади

3. Найменування проектної організації, якою затверджений проект

4. Найменування генпідрядної і субпідрядних організацій, які будували сховище (протирадіаційне укриття) _____

5. Призначення сховища (протирадіаційного укриття) у мирний час

6. Організація, що експлуатує сховище (протирадіаційне укриття)
у мирний час, з якого періоду _____

7. Дата прийняття в експлуатацію _____
(рік, місяць, число)

8. Час приведення сховища (протирадіаційного укриття) у
готовність _____ год.

Додаток 1

до Вимог щодо забезпечення нумерації та здійснення паперового обліку фонду захисних споруд цивільного захисту (пункт 3)

НОМЕРНИЙ РЯД

захисних споруд цивільного захисту

№ з/п	Назва адміністративної територіальної одиниці	Рекомендований номерний ряд
1	Вінницька	01000 – 04999
2	Волинська	05000 – 08999
3	Дніпропетровська	12000 – 15999
4	Донецька	16000 – 19999
5	Житомирська	20000 – 23999
6	Закарпатська	24000 – 27999
7	Запорізька	28000 – 31999
8	Івано-Франківська	32000 – 35999
9	Київська	120000 – 130999
10	Кіровоградська	40000 – 45999
11	Луганська	08000 – 12999
12	Львівська	46000 – 51999
13	Миколаївська	52000 – 55999
14	Одеська	56000 – 59999
15	Полтавська	60000 – 63999
16	Рівненська	64000 – 67999
17	Сумська	68000 – 71999
18	Тернопільська	72000 – 73999
19	Харківська	74000 – 79999
20	Херсонська	80000 – 83999
21	Хмельницька	84000 – 87999
22	Черкаська	88000 – 91999
23	Чернівецька	95000 – 98999
24	Чернігівська	92000 – 95999
25	м. Київ	100000 – 110999
26	Автономна Республіка Крим	111000 – 115999
27	м. Севастополь	116000 – 119999

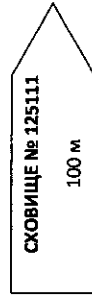
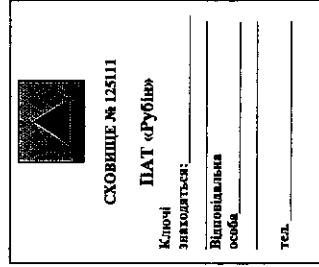
Додаток 1

до Вимог щодо утримання, експлуатації та організації обліку захисних споруд цивільного захисту (пункт 4 розділу II)

ЗРАЗИКИ

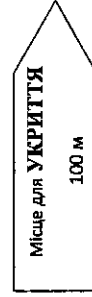
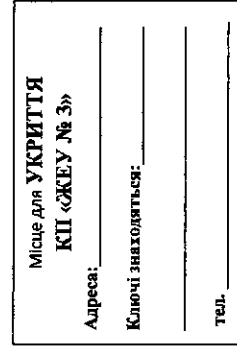
табличок позначення захисних споруд, споруд подвійного призначення, найпростіших укриттів та покажчиків маршруту до них

Таблички та покажчики виконуються на білому фоні чорним кольором. У верхній частині таблички позначення захисної споруди цивільного захисту (мал.1) по центру розміщено міжнародний розпізнавальний знак цивільної оборони (блакитний рівносторонній трикутник на оранжевому фоні).

Мал. 1 Табличка позначення захисної споруди цивільного захисту

Мал. 2 Покажчик маршруту руху до захисної споруди

Мал. 3 Табличка позначення захисної споруди
Мал. 4 Покажчик маршруту руху до захисної споруди

Рекомендації:

У разі порушення захисних властивостей («старіння», виникнення тріщин, порушення еластичності, механічні ушкодження, відірв, порушення цілісності кріплення до дверного полотна) гумові ущільнювачі прокладки потребують заміни.

Прокладки кріплять планками-притискачами, що приварюються до металевого дверного полотна, або приклеюють спеціальним клеєм, з дотриманням правил його застосування.

У разі вищепилення перекосу двері закривають на інший затвор, розміщений біля краю полотна, що відходить від дверної коробки, і залишають у такому положенні на 1 – 2 доби. Якщо перекоє таким чином усунути не вдалося, застосовують спосіб рихтування дверного полотна, яке повинне виконуватися відповідними фахівцями тільки в механічних майстернях або на заводі-виробнику. Вирівнювати спосібом рихтування навіщене дверне полотно забороняється.

Іржа з металевих поверхонь дверних полотен видаляється механічним способом за допомогою спеціального електроінструменту, металевих щіток, наждакової паперу, напилків. Після очищення металевих поверхонь їх знежирюють та фарбують наново.

Під час перевірки захисної споруди на герметичність може спостерігатися витік повітря через запори дверей і ставень, що свідчить про нецільність салінікової набивки запорів, через яку повітря просочується, порушуючи тим самим герметичність захисної споруди. Для заміни салінікової набивки необхідно відвернути гайку клинового запору, зняти ручку і виийнати вісь. Для салінікової набивки застосовують бавовняний шнур діаметром 4 – 5 мм, просочений соїлдолом. Шнур намотують на вісь запору, промасливши витки соїлдолом, надіають на вісь упорне кільце, пружину з кільцем, після чого вісь уставляють у стакан запору. Під час загвинчування гайки стискається пружина, що давить на кільце, внаслідок чого відбувається ущільнення набивки. Після заміни салінікової набивки перевіряють якість герметичності запору.

3. Захисним спорудам, що вперше вкляються до фонду захисних споруд, а також захисним спорудам, яким номер раніше не було присвоєно або їх номер складається менше, ніж 3 п'яти цифр, присвоюється обліковий номери в межах номерного ряду захисних споруд цивільного захисту, наведеного в додатку 1.

Повторне встановлення номерів захисним спорудам, що перебувають у фонді захисних споруд, за винятком випадків, визначених в абзаці першому пункту 3 та у пункті 5 цієї Інструкції, не передбачається.

4. Номер захисної споруди відображається в документі паперового обліку захисних споруд.

Документи паперового обліку захисних споруд (паспорт та облікова картка захисної споруди цивільного захисту) складаються балансоутримувачем за формою згідно з додатками 2 та 3 відповідно.

Паперовий облік фонду захисних споруд організуються і ведеться балансоутримувачами та органами, визначеними в пункті 22 Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138.

5. У разі зміни у захисних властивостях та технічних характеристиках захисної споруди після проведення її капітального ремонту (реконструкції, реставрації) документи паперового обліку, визначені в пункті 4 цих Вимог, підлягають коригуванню або складенню заово. За необхідності захисній споруді може бути присвоєно новий обліковий номер.

6. Узгаальнений облік захисних споруд на галузевому та територіальному рівні ведеться в книгах обліку захисних споруд цивільного захисту, що складаються за формою згідно з додатком 4.

Книги обліку захисних споруд заповнюються на підставі відомостей, що містяться в паспортах та облікових картках захисних споруд.

7. Облік споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів, що знаходяться на території відповідних адміністративно-територіальних одиниць (районів, міст та інших населених пунктів, районів у містах Київ та Севастополь, об'єднаних територіальних громад), ведеться районними, районними у містах Київ та Севастополь державними адміністраціями відповідними органами місцевого самоврядування в книгах обліку споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів за формою згідно з додатком 5.

Начальник Управління взаємодії з
Державною службою України з
назвничайних ситуацій МВС

В. О. Скакун

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства внутрішніх справ України
_____ 2018 № _____

Додаток 2
до Вимог щодо утримання, експлуатації та організації обліку захисних споруд цивільного захисту
(пункт 6 глави 2 розділу III)

Примірний зміст робіт та рекомендації з технічного обслуговування захисних пристроїв

Зміст робіт	
Найменування пристрою	
Захисно-герметичні і герметичні двері, ворота і віконниці	Очищення полотен воріт, дверей, виконниць і обрамлення прорізу від бруду, масляних плям, іржі тощо. Перевірка стану ущільнювальної гуми, очищення її від бруду і фарби. Перевірка працездатності захисного пристрою трикратним відкриттям і закриттям. Перевірка правильності підвіски захисного пристрою: у заданому положенні затори між клином і верхньою (нижньою) точкою упору у верхнього та нижнього клинів мають бути однаковими або відрізнятися на 3 – 5 мм. Перевірка роботи механізму задратовання: всі клини мають задратовуватися одночасно. Перевірка стану фарбування і маркування, за необхідності їх відновлення. Зняття старого змащення, промивка і очищення всіх деталей механізму задратовання. Очищення поверхонь механізму задратовання, що труться. Перевірка щільності прилягання гумового ущільнення до комінгса: офарбити контактну частину гумового ущільнення крейдою. Після задратовання і відкривання захисного пристрою крейдовий відбиток за місцем прилягання має бути чітким і безперервним. Мінімальна ширина відбитка має бути 5 мм.
Противибухові пристрої типу МЗС та УЗС	Перевірка кута нахилу лопатей до площин: для забезпечення необхідної пропускну здатності він повинен дорівнювати 45°, лопатями вниз. Перевірку роблять при зняттю кожусі по трикутнику або транспортеру, установлення – за допомогою двох регулювальних гвинтів. Перевірка пружності пружин лопатів: при нормальному стані зрушення лопатей, установлених під кутом 45°, повинно виникати від вантажу масою 300 – 350 г, покладеного на край лопаті. У разі виявлення відхилень від зазначених параметрів – здійснити регулювання лопатей.

Вимоги

щодо забезпечення нумерації та здійснення паперового обліку фонду захисних споруд цивільного захисту

1. У цих Вимогах терміни вживаються в значеннях, наведених у Кодексі цивільного захисту України та постанові Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту».

2. Цими Вимогами запроваджено систему нумерації (присвоєння облікових номерів) захисних споруд цивільного захисту (далі – захисні споруди) та визначено зразки облікових документів паперового обліку фонду захисних споруд (паспорта захисної споруди, облікової картки захисної споруди, книги обліку захисних споруд і книги обліку споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів).

3. Ці Вимоги призначені для використання міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання – балансоутримувачами захисних споруд (далі – балансоутримувачі).

Норми цих Вимог не поширюються на захисні споруди, які входять до складу запасних пунктів управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, областей, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, а також споруди, призначені для укріття особового складу військових підрозділів Збройних Сил, Національної гвардії, інших утворених відповідно до законів військових формувань.

Додаток 3
до Вимог щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
цивільного захисту
(пункт 6 глави 2 розділу III)

**Перелік
можливих несправностей захисних пристроїв на входах
у захисні споруди та способи їх виявлення**

Ознака	Імовірна причина	Спосіб виявлення	Спосіб усунення
1 Закриття і відкриття дверей, воріт, віконниць з великим зусиллям	2 Іржавіння поверхонь деталей механізму задратовання, які труться, відсутність змащення на них	3 Зовнішнім оглядом	4 Випалення іржі, промивка деталей вайт-спіритом, очищення ганчур'ям, змащення
	Не відрегульоване положення запірних клинів, у результаті чого підтискається гумове ущільнення (більше 3 мм)	Зовнішнім оглядом і пробним задратованням (віддратованням) вручну	Регулювання механізму задратовання
	Двері опустилися або піднялися	Зовнішнім оглядом	Регулювання підвіски дверей
Випалення гумового ущільнення під час відкриття дверей (віконниць)	Погана приклейка гумового ущільнення до місця прилягання	Зовнішнім оглядом	Ремонт гумового ущільнення
Незабезпечення герметизації прорізу дверей (віконниць)	Розрив або розтріскування гумового ущільнення	Зовнішнім оглядом	Ремонт або заміна гумового ущільнення
	Нерівномірність прилягання дверей або ставня до комінгса	Зовнішнім оглядом	Регулювання механізму задратовання

Додаток 22
до Вимог щодо утримання, експлуатації та організації обліку захисних споруд цивільного захисту
(пункт 4 розділу VIII)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник балансоутримувача захисної споруди цивільного захисту

_____ 20 ____ року

ПЛАН

консервації та збереження спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення сховища

№ з/п	Найменування спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення, що підлягають консервації і збереженню	Опис технічного стану спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення, що підлягають консервації і збереженню	Спосіб проведення консервації та збереження спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення,	Строки виконання робіт	Відповідальні за виконання	Відмітка про виконання
			4	5	6	7
1	2	3				

Особа, відповідальна за обслуговування захисної споруди _____

Інші медичні вироби				
1	Дихальний респіраційний мішок типу АМБУ	шт.	1	
2	Ванночка емальована з кришкою	шт.	1	
3	Інгалятор кисневий	шт.	1	
4	Повітровід «рот в рот» № 2	шт.	1	
5	Пойльнич емальований	шт.	2	
6	Пристрій манометричний мембранний ПІММ	шт.	1	
7	Рукавички легеконі № 8 № 100	уп.	1	
8	Сечоприймач дитячий	шт.	1	
9	Сечоприймач жіночий	шт.	1	
10	Сечоприймач чоловічий	шт.	1	
11	Спринцівка гумова з м'яким наконечником № 6	шт.	1	
12	Стетоскоп	шт.	1	
13	Столик інструментальний	шт.	1	
14	Судно підкладне емальоване	шт.	2	
15	Тазик ниркоподібний емальований або з полімерних матеріалів	шт.	2	
16	Набір трахеотомічний	компл.	1	
17	Набір для венсекції	компл.	1	
18	Шпатель одноразовий	шт.	100	
19	Шприц одноразовий 2 мл (на 100 осіб)	шт.	20	
20	Шприц одноразовий 5 мл (на 100 осіб)	шт.	10	
21	Шприц одноразовий 10 мл (на 100 осіб)	шт.	10	
Санітарно-господарське майно				
1	Ковпак медичний	шт.	4	
2	Халат медичний	шт.	4	
3	Рушник	шт.	4	
4	Клейонка підкладна (плівка поліетиленова)	м ²	3	
5	Простирadlo бавовняне	шт.	10	
6	Відро (урна) педальне для відходів	шт.	1	
7	Відро емальоване з кришкою	шт.	1	
8	Ківш емальований	шт.	1	
9	Кружка емальована	шт.	1	
10	Мильниця	шт.	1	
11	Мило туалетне	шт.	1	
12	Кухетка медична	шт.	1	

1	2	3	4
Невхід одного з клинів із напрямних під час закриття дверей	Прорване вушко тяги	Зовнішнім оглядом	Заміна тяги
Нерівномірність роботи клинів: під час закриття дверей (віконниц) один із клинів втягується в напрямну, а інший виходить	Повзун вийшов напрямної	Зовнішнім оглядом	Повернення повзуна у напрямну з наступним закріплення напрямної
Невхід однієї з пар клинів із напрямних під час закриття дверей	Порвано вушко тяги	Зовнішнім оглядом	Ремонт або заміна тяги
Необертання маховика під час закриття дверей	Упор поламано, вал-шестерня вийшов із зачеплення з сектором	Під час закриття дверей	Провести зачеплення валу-шестерні із сектором і зміцнити упор

Додаток 4
до Вимог щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
цивільного захисту
(пункт 7 глави 2 розділу III)

4

Технологічні карти
регулювання та ремонту окремого обладнання захисних пристроїв на
входах у захисні споруди

Технологічна карта

регулювання підвіски окремих типів дверей
захисних пристроїв на входах у захисні споруди (ДУ-4-2, ДУ-4-3)

Послідовність і зміст робіт:

1. Обернути штурвал до положення «ВІДКРИТЕ».
2. Відвинтити контргайки осей верхньої і нижньої підлоги петель.
3. Відвинтити осі верхньої підлоги петель на 6 – 8 обертів.
4. Обертати вісь нижньої підлоги петель до положення, що забезпечує рівні зазори між клином і різлом упору верхнього та нижнього клинів або їх різницю не більше 5 мм.
5. Піджати до упору вісь верхньої підлоги петель, після чого відвинтити на 1/8 оберту.
6. Затягти контргайки осей верхньої і нижньої напівпетель.
7. Подогно відкрити і закрити кілька разів. Відкриття і закриття має бути плавним, без заїдань.

Для виконання робіт необхідно:

Інструменти	Витратні матеріали	Кількість виконавців
Штангенциркуль ШЦ-1, Ключі гайкові 17-19, 32-36	Ганчір'я	2

Технологічна карта

заміни ущільнювальної гуми захисно-термостійких

дверей, воріт і ставнів
ДУ-1-7, ДУ-1-8, ДУ-1-9, ДУ-Ш-5, ДУ-Ш-6, ДУ-4-2, ДУ-4-3, ДУ-1-5, ДУ-4-4,
ВУ-1-1, ВУ-2-1, ВУ-Ш-1, ВУ-4-1, ВУ-1-3, СУ-1-1, СУ-2-2, СУ-Ш-2, СУ-4-1)

Роботи виконуються під час поточного ремонту затвора не рідше одного разу на три роки.

Послідовність і зміст робіт:

1. Від'єднати планки, що кріплять гумове ущільнення до полотна дверей (воріт, ставнів).
2. Відокремити шкребком гумове ущільнення від полотна.
3. Зачистити шкребком і шліфувальною шкуркою поверхню полотна в місці стикування гумового ущільнення.

Продовження додатка 21

17	Спринцівка гумова з м'яким наконечником № 6	шт.	1
18	Стетоскоп	шт.	1
19	Судно підкладне емальоване	шт.	1
20	Щипальні для язика одноразовий	шт.	100
21	Щипці одноразовий 2 мл (на 100 осіб)	шт.	10
22	Щипці одноразовий 5 мл (на 100 осіб)	шт.	5
23	Щипці одноразовий 10 мл (на 100 осіб)	шт.	5
24	Язикотримач	шт.	1
Санітарно-господарське майно			
1	Клейонка підкладна (плівка поліетиленова)	м ²	2
2	Квіш емальований для води	шт.	1
3	Кухетка медична	шт.	1
4	Мило туалетне	шт.	1
5	Мильниця	шт.	1
6	Рушник	шт.	2
7	Халат медичний	шт.	2
8	Ковпак медичний	шт.	2
УКЛАДКА ДЛЯ ЛІКАРЯ			
Медикаменти			
1	Адропіна сульфат 0,1 % розчин для ін'єкцій по 1 мл	амп.	30
2	Глюкоза 40 % розчин для ін'єкцій по 20 мл	амп.	20
3	Дибазол 1 % розчин для ін'єкцій по 1 мл	амп.	20
4	Діазолін 0,1 г драже № 20	уп.	2
5	Дрогаверин (но-шта) 0,04 табл. № 30	уп.	10
6	Рінсулін-Нпх, суспензія для ін'єкцій, 100 мг/мл по 10 мл № 1	фл.	10
7	Кальція хлорид 10 % розчин для ін'єкцій по 10 мл № 10	уп.	1
8	Кордіамін для ін'єкцій 250 мг по 1 мл № 10	уп.	6
9	Кофеїн-бензоат натрію 100 мг розчин для ін'єкцій 1 мл № 10	уп.	3
10	Лінімент еянторміцину 10 % 25 г	туба	2
11	Вазелін мазь 50 мг	конт.	1
12	Спирт етиловий 96° 100 мл	фл.	5
13	Офлоксацин 0,2 табл. № 10	уп.	10
Дезинфікуючі засоби			
1	Стериліум	л	5

7	Склянка для прийому ліків	шт.	4
8	Термометр медичний	шт.	10
9	Комплект для іmobilізації верхніх і нижніх кінцівок	комп.	1
УКЛАДКА ДЛЯ ФЕЛЬДШЕРА			
Медикаменти			
1	Атропіна сульфат 0,1 % розчин по 1 мл	амп.	20
2	Глюкоза 40 % розчин для ін'єкцій по 20 мл	амп.	10
3	Діазолін 0,1 г драже № 20	уп.	1
4	Дрогаверин (но-шпа) 0,04 г табл. № 30	уп.	5
5	Кордіамін для ін'єкцій 250 мг № 10	уп.	4
6	Кофеїн-бензоат натрію 100 мг розчин для ін'єкцій 1 мл № 10	уп.	2
7	Лінімент синтоміцину 10 % 25 г	туба	2
8	Вазелін мазь 50 мг	конт.	1
9	Папазол табл. № 10	уп.	2
10	Раунатин табл. 0,002 г табл. № 10	уп.	5
11	Спирт етиловий 96° 100 мл	фл.	2
12	Офлоксацин 0,2 г табл. № 10	уп.	5
Дезінфікуючі засоби			
1	Стеріліум	л	5
Інші медичні предмети			
1	Дихальний респіраційний мішок типу АМБУ	шт.	1
2	Ванночка емальована з кришкою	шт.	1
3	Повітровід «рот в рот» № 2	шт.	1
4	Інгалятор кисневий	шт.	1
5	Катетери уретральні циліндричні прямі	компл.	1
6	Сечоприймач дитячий	шт.	1
7	Сечоприймач жіночий	шт.	1
8	Сечоприймач чоловічий	шт.	1
9	Ножіці хірургічні прямі	шт.	1
10	Пристрій манометричний мембранний ПММ	шт.	1
11	Пінцет анатомічний загального призначення	шт.	1
12	Пінцет хірургічний	шт.	1
13	Поліник емальований	шт.	1
14	Роторозширювач з кремальєрою	шт.	1
15	Рукавички латексні № 100	уп.	1
16	Скальпель черевний середній	шт.	1

4. Зачистити поверхню гумового ущільнення, що прилягає до полотна, шліфувальною шкуркою.
5. Розмітити і пробити отвори під болти на новій рамці з ущільнювальної гуми.
6. Нанести на поверхню прилягання полотна і гумового ущільнення рівномірний шар клею, призначеного для склеювання виробів з гуми (рекомендовано клей № 88), просушити його.
7. Повторно нанести на поверхню прилягання шар клею.
8. Накласти підготовлене ущільнення на повотно затвора і закріпити його шпанками з болтами.
9. Закрити повотно, задрати механізм задраювання і дати витримку протягом 8 – 10 годин для затвердіння клею.
10. Перевірити двері (ворота, ставень) на герметичність: закрити і задрати затвор; обмилити гумове ущільнення мильним розчином по контуру із внутрішньої сторони; із зовнішньої сторони дверей (воріт, ставень) здійснити обдуб затвора стисненням повітрям з надмірним тиском 5 – 6 кПа (атмосфер). Наявність лузирів не допускається.
11. У разі виявлення негерметичності затвора необхідно збільшити ступінь стискання ущільнювальної гуми шляхом додаткового висування клинів на 1 – 2 мм.

Для виконання робіт необхідно:

Інструменти	Витратні матеріали	Кількість виконавців
Ключ гайковий, шітка малярська, шкребок металевий, шітка металева, викрутки	Клей, призначений для склеювання виробів з гуми (рекомендовано клей № 88), гумове ущільнення, шкурка шліфувальна, ганчір'я, мильний розчин	2

Технологічна карта

ремонту ущільнювальної гуми захищено-герметичних дверей воріт, ставень методом гарячої вулканізації

(ДУ-1-7, ДУ-1-8ДУ-1-9, ДУ-Ш-5, ДУ-Ш-6, ДУ-4-2, ДУ-4-3, ДУ-1-5, ДУ-4-4, ВУ-1-1, ВУ-2-1, ВУ-Ш-1, ВУ-4-1, ВУ-1-3, СУ-1-1, СУ-2-2, СУ-Ш-2, СУ-4-1)

Роботи виконуються у разі виходу з ладу ущільнювальної гуми, ушкодження її під час транспортування вантажів через проходи і відсутності нових рамок з ущільнювальної гуми.

Послідовність і зміст робіт:

- В герметичному посуді підготувати клей шляхом змішування компонентів у співвідношенні:
10 літрів бензину Б-70;
250 грамів каучуку;
150 грамів гуми клейової.
- Витримати клей протягом 7 – 10 днів до повного розчинення твердих часток.
- Вирізати ушкоджені ділянки ущільнювальної гуми і підготувати для встановлення на їх місце нові вирізки ущільнювальної гуми. Для здійснення старих і нових ділянок ущільнювальної гуми на профільх гуми з'єднання старих і нових ділянок 45° до поздовжньої осі.
- Нарізати смуги сирової гуми довжиною 150 – 200 мм.
- Підготувати (зачистити наждаком) поверхні ущільнювальної гуми і ділянок дверей, на які її буде наклеєна гума (смуги шириною 150 – 200 мм).
- Нанести 1 – 2 шари клею на підготовлені до склеювання ділянки ущільнювальної та сирової гуми, просушити їх.
- Накласти сирову гуму на підготовлені до склеювання ділянки ущільнювальної гуми, після чого укласти їх у металеву форму ущільнювального апарата і обтиснути гвинтом струбцини.
- Провести вулканізацію за температури 360°С (час витримки залежить від типу гуми).
- Охолодити завулканізовані стики природним шляхом у застиснутому стані.
- Обрізати задирки, що утворилися після вулканізації.

Тривалість процесу вулканізації

Тип гуми	Час витримки за температури 360°С
10	2 години
3	1,5 години
1	1 година
№ 2566	50 хв.

Для виконання робіт необхідно:

Інструменти	Витратні матеріали	Кількість виконавців
Вулканізаційний апарат з регулювання температури, струбцини для застиснення форм, герметичний посуд для приготування клею	Сира листова гума завтовшки 2 – 4 мм, наждак, гумові штифти діаметром, що дорівнює діаметру отворів в ущільнювальній гумі, компоненти для приготування клею: бензин Б – 70, каучук, гума клейова	2

АПТЕЧКА КОЛЛЕКТИВНА - ОПИС № 2
(приблизний перелік на 400 – 600 осіб)

Медикаменти

1	Амброксол гідрохлорид 0,03 г табл. № 20	уп.	5
2	Амак 10 % розчин 40 мл	фл.	1
3	Анальгін 0,5 г табл. № 10	уп.	5
4	Діамантовий зелений 1 % спиртовий розчин 20 мл	фл.	3
5	Валідол 0,06 г табл. № 10	уп.	5
6	"Дента" каші 10 мл	фл.	1
7	Дитяча присипка 50 г	уп.	2
8	Еуфілін 0,25 г табл. № 40	уп.	2
9	Йод 5 % спиртовий розчин 20 мл	фл.	3
10	Корвалол 25 мл	фл.	2
11	Крталі штункові 25 мл	фл.	1
12	Карболол (вугідля активоване) 0,5 г табл. № 10	уп.	3
13	Кислота ацетилсаліцилова 0,5 г табл. № 10	уп.	3
14	Кислота борна 3 %, спиртовий розчин, 20 мл	фл.	8
15	Настоянка валеріани 30 мл	фл.	4
16	Нафтизин 0,05 % розчин 10 мл	фл.	2
17	Нітрогліцерин 0,0005 г табл. № 40	уп.	2
18	Сульфацил натрію 30 % розчин 10 мл	фл.	5
19	Цитрамон табл. № 6	уп.	3
20	Флапазол 0,5 г табл. № 10	уп.	3

Перев'язувальні засоби

1	Бинт марлевий медичний стерильний 5 м x 10 см	шт.	10
2	Бинт марлевий медичний стерильний 7 м x 14 см	шт.	10
3	Папір компресний	лист.	10
4	Вата медична гірсокопінна стерильна по 50 г	уп.	5
5	Вата нестерильна по 200 г	уп.	2
6	Лейкопластир 5 см x 5 м	кат.	1
7	Серветки марлеві медичні стерильні 16 см x 14 см № 5	уп.	8

Медичні предмети

1	Джгут кровоостанний типу «Турнікет»	шт.	2
2	Грілка гумова	шт.	1
3	Ножичі хірургічні прями	шт.	1
4	Піпетка очна у футлярі	шт.	4
5	Ванночка очна	шт.	20
6	Простирядло стерильне у пакеті	шт.	2

Технологічна карта

ремонту ущільнювальної гуми захисно-герметичних дверей, воріт, ставень без вулканізації

(ДУ-1-7, ДУ-1-8ДУ-1-9, ДУ-Ш-5, ДУ-Ш-6, ДУ-4-2ДУ-4-3, ДУ-1-5, ДУ-4-4, ВУ-1-1, ВУ-2-1, ВУ-Ш-1, ВУ-4-1, ВУ-1-3, СУ-1-1, СУ-2-2, СУ-Ш-2, СУ-4-1)

Такий ремонт є тимчасовим заходом і здійснюється за відсутності пристосувань та матеріалів для вулканізації ущільнювальної гуми.

Послідовність і зміст робіт:

1. За допомогою шкребка від'єднати пошкоджену ділянку ущільнювальної гуми від дверей. За необхідності зрізати ножем (лезом) старий гумовий штифт, видалити його з отвору.
2. Зачистити ушкоджену ділянку ущільнювальної гуми за допомогою шліфувальної машини (шліфувального паперу).
3. Вирізати з листової гуми наклею необхідного розміру. Наклейка повинна повністю обгорнути пошкоджену ділянку по всій її довжині.
4. На пошкоджену ділянку ущільнювальної гуми та наклею нанести клей, призначений для склеювання виробів з гуми (рекомендовано клей № 88, далі – клей), та залишити на 5 – 10 хвилин.
5. Накласти наклею на пошкоджену ділянку ущільнювальної гуми і міцно притиснути їх.
6. Після затвердіння клею краї гумової накладки зачисти шліфувальним папером.
7. Нанести клей на новий гумовий штифт і вставити його в отвір ущільнювальної гуми.

Для виконання робіт необхідно:

Інструменти	Витратні матеріали	Кількість виконавців
Шкребок металевий, ніж (лезо), шліфувальна машина	Листова гума завтовшки 1 – 1,5 мм, клей, призначений для склеювання виробів з гуми (рекомендовано клей № 88), гумовий штифт завдовжки 70 – 80 мм шліфувальний папір, гумовий	2

ПЕРЕЛІК

лікарських засобів та медичних виробів

для укомплектування запасів медичного майна у захисних спорудах

№ з/п	Найменування майна	Одиниця виміру	Кількість
АПТЕЧКА КОЛЕКТИВНА - ОПИС № 1 (орієнтовний перелік на 100 – 150 осіб)			
Медикаменти			
1	Аміак 10 % розчин 40 мл	фл.	1
2	Анальгін 0,5 табл. № 10	уп.	3
3	Бесалол табл. № 6	уп.	1
4	Діамантовий зелений 1 % спиртовий розчин, 20 мл	фл.	1
5	Валідол 0,06 г табл. № 10	уп.	3
6	«Дента» краплі 10 мл	фл.	1
7	Карболен (вугілля активоване) 0,5 табл. № 10	уп.	3
8	Краплі шпункові 25 мл	фл.	1
9	Кислота ацетилсаліцилова 0,5 табл. № 10	уп.	1
10	Кислота борна 3 %, спиртовий розчин, 20 мл	фл.	3
11	Мазь борна 5 % 25 г	бан.	1
12	Настоянка валеріани 30 мл	фл.	1
13	Нітрогліцерин 0,0005 табл. № 40	уп.	1
14	Розчин йоду спиртовий 5 % 20 мл	фл.	1
15	Сульфацил натрію 30 % розчин, 10 мл	фл.	2
16	Фталазол 0,5 табл. № 10	уп.	2
Перев'язувальні засоби			
1	Серветки марлеві стерильні 16 см x 14 см № 5	шт.	20
2	Бинт марлевий медичний стерильний 5 м x 10 см	шт.	3
3	Вага медична гіроскопічна стерильна по 50 г	уп.	1
4	Лейкопластир 5 см x 5 м	кат.	1
Медичні предмети			
1	Джгут кровоупинний типу «Гурникет»	шт.	1
2	Ванночка очна	шт.	1
3	Піпетка очна у футлярі	шт.	5
4	Склянка для прийому ліків	шт.	1
5	Термометр медичний	шт.	5

Додаток 5
до Вимог щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
павільйонного захисту
(пункт 9 глави 3 розділу III)

**Рекомендації щодо методів усунення незначних дефектів
огороджувальних захисних конструкцій та гідроізоляції, визначення
показників вологості та тривалості провітрювання сховищ**

1. Незначні види тріщини в стінах, переkritтях та покриттях як правило затирають цементним або іншим призначеним для цього розчином.
2. Усунення великої (шириною 5 мм і більше) тріщини рекомендовано здійснювати наступним чином. По усій довжині робиться виріз або поглиблення у бетонній поверхні на глибину до 4 см. Край вирізу бажано скосяти під кутом 45°, щоб поліпшити зчеплення старого і нового бетону. Поглиблення зашпоровують гідроізолюючими розчинами, бетоном або цементним розчином. Для усунення корозії залізобетону, а також вибоїв, відшарувань та інших дефектів на місці, що підлягає ремонту, видаляють пошкоджений бетон або бетон низької якості. Глибина видалення старого бетону залежить від розмірів ушкоджень, але має становити не менше товщини захисного шару бетону і половини діаметра арматури.
3. Підвищення зчеплення між старим і новим бетоном здійснюється шляхом збільшення поверхні контакту між ними, а також шляхом насички поверхні бетону.
4. У разі ураження корозією арматури, її необхідно цілком оголити і механічним способом повністю очистити від іржі. Арматура, що сильно пошкоджена корозією, як правило видаляється цілком із залишенням кінців для кріплення нової.
5. Під час проведення відновлювальних робіт стіни, виконані кам'яною кладкою, як правило шпукатують або закривають іншими неторуючими оздоблювальними матеріалами, зокрема гіпсокартонними листами. Залізобетонні конструкції не шпукатують.
6. Усунення експлуатаційних дефектів підлог, найбільш характерними з яких є стирання і корозія поверхневого шару бетону (залізнення), пова тріщин і вибоїв, порушення гідроізоляції, проникання води через тріщини і повне або часткове просідання підлоги, дозволяється здійснювати таким чином.
Ділянки бетонної підлоги з вибоями або ушкодженнями поверхневого шару (відшарування залізнення) ремонтують, видаляючи старий бетон і шару (відшарування залізнення) ремонтують, видаляючи старий бетон і зашпоровуючи ушкоджені місця гідроізолюючими розчинами, бетоном або цементно-піщаним розчином. При значних просіданнях підлоги, її нерівності і великій кількості тріщин поверх підлоги укладають додатковий шар бетону.

Інші матеріали			
Мішковина або ганчір'я, кг	2-3	На 1 споруду	
Амоній сірчанохислий, л	2-3	На 1 споруду	
Обприскувач рашпівий (гідролуль)	1	На 1 споруду	
Металева ванна (700 x 700 x 150 мм), шт.	2	На 1 споруду	
Сода, кг	2	На 1 споруду	
Масло віпцинове (індустріальне), кг *	10	На 1 споруду	
Хлорамін, кг	0,07	На 1 споруду	
Сіль двоприсонова гіпрохлорид кальція (ДТС-ГК), кг	0,1	На 100 осіб	
Параформ, кг	0,2	На 100 осіб	
Миль сірчанохисла, кг	1	На 100 осіб	
Паранітрофенол, кг	0,3	На 100 осіб	
Миль бромна, кг	0,6	На 100 осіб	
Інвентар для прибирання приміщень			
Щітка для підлоги (віник)	2	На 1 споруду	
Совок для сміття	1	На 1 споруду	
Відпро, урна для сміття	4	На 1 споруду	
Ганчір'я бавовняне, кг	5	На 1 споруду	

Примітка. * - для сховищ

Лопата штикова	2	На 1 споруду
Лопата совкова	2	На 1 споруду
Шлямбур	2	На 1 споруду
Скарпель	2	На 1 споруду
Зубило	1	На 1 споруду
Плоскогубці (кусачки)	1	На 1 споруду
Клищі сталеві	2-3	На 1 споруду
Молоток	2	На 1 споруду
Сокира	2	На 1 споруду
Пилка-ножівка по дереву	1	На 1 споруду
Пилка-ножівка по металу із запасними полотнами	1	На 1 споруду
Дриль електрична або ручна з набором свердел великого діаметра	1	На 1 споруду
Матеріал ремонтний		
Вставки кабельні перетином до 6 кв. мм, довжиною 1,5 - 2 м *	2	На 1 споруду
Вставки кабельні перетином більше ніж 6 кв. мм, довжиною 1,5 - 2 м *	2	На 1 споруду
Затиски кабельні універсальні *	4	На 1 споруду
Стрічка ізоляційна	0,5	На 1 споруду
Плівка полігортівнілова товщиною 0,3 мм, кв. м	1,5 - 2	На 1 споруду
Гума листова, м ² *	1 - 1,5	На 1 споруду
Мотузка (шнури) перетином 10 - 12 мм ² , кг	1	На 1 споруду
Шланги гумові довжиною 1,5 - 2 м для з'ясування водопровідних труб	2	На 1 споруду
Заглушки на фланці трубопроводів різних діаметрів	4	На 1 споруду
Пробки дерев'яні	5 - 6	На 1 споруду
Цвяхи 100 - 150 мм, кг	1	На 1 споруду
Цвяхи 100 - 150 мм, кг	1	На 1 споруду
Стійки, розпірки, шт. *	4 - 5	На 1 споруду
Дріт в'язальний, кг *	1,5	На 1 споруду
Цемент, кг *	20	На 1 споруду
Глина, кг *	50	На 1 споруду
Ключ, кг *	1	На 1 споруду
Стрічка для склеювання, м *	50	На 1 споруду
Гума ущільнювача, м *	10	На 1 споруду
Клей № 88, кг *	0,5	На 1 споруду

7. Щілини між вимощенням і стінами ззовні захисних споруд необхідно розширити і заповнити глиною, асфальтом або бітумом. Також необхідно відновлювати захисний бетонний шар а також обвалування сховищ.

8. Під час ремонту гідроізоляції сховищ необхідно дотримуватися таких рекомендацій.

Поверхня, на яку наклеюють гідроізоляцію, має бути чистою, сухою і рівною. Щілини і западини затирають цементним або іншим призначеним для цього розчином. Перед тим, як наклеїти рулонний матеріал, необхідно зробити спробну наклею. Поверхня вважається сухою, якщо наклейка із застиглою мастикою під час відривання встяться.

У разі застосування для ремонту гідроізоляції руберойду рекомендовано здійснити наступні операції. Перед початком наклеювання обклеювальний матеріал підготовляється: рулон розвертають, очищають від посипання, м'яті місця виправляють. Для запобігання утворення «хвиль» під час наклеювання матеріал у розгорнутому вигляді витримують кілька годин. Складки, повітряні пухирі, проколи та інші ушкодження мають бути усунуті. З цієї метою у місці дефекту хрест-навхрест розрізають шар гідроізоляції, кути відгинають і під них наклеюють латку. До латки приклеюють розрізані частини, а зверху - шматок рулонного матеріалу з таким розрахунком, щоб переkritи розрізи на 20 см в усі сторони. Верхні кінці кожного шару закріплюють дерев'яними рейками. Останній шар обмазують суцільним шаром мастики і посилають сухим піском. У місцях перетинання конструкцій з трубопроводами, кабелями і закладними деталями гідроізоляція має виконуватися з особливою старанністю.

Ефективним також є здійснення ремонту (відновлення) гідроізоляції із застосуванням холодної асфальтової мастики на основі бітумної пасти. Склад пасти за масою: бітум - 50 %, емульгатор - 30 %, вода - 20 %.

Рекомендовано застосовувати асфальтові бітуми, зокрема марок БН-П, БН-П-У, БН-Ш-У. У розчиномішалку спочатку завантажують емульгатор, потім невеликими порціями при безупинному перемішуванні по черзі додають гарячий бітум і гарячу воду (на два відра бітуму - одне відро води).

Асфальтову мастику готують з пасти і мінерального наповнювача, яким може бути впапне борошно, мелена крейда, цемент тощо. Наповнювач повинен складати 8 - 20 % маси пасти (цементу не більше ніж 10 %, інакше можуть з'явитися усадочні тріщини). Усі складові застосовують у холодному стані, щоб уникнути розшарування пасти при перемішуванні. Консистенція мастики має бути пастоподібною. Готова мастика має укладатися не пізніше ніж через добу після приготування, а у разі використання як наповнювача цементу - через годину.

Гідроізоляція має складатися з двох - трьох шарів гідроізоляційного матеріалу і холодної асфальтової мастики, накладених на бетонну поверхню будівельних конструкцій (підлоги, стін, колон тощо), захищених цементною стяжкою, улаштованою на 10 - 20 см вище найбільшого рівня ґрунтових вод.

У разі високого рівня ґрунтових вод може знадобитися протипапірне привантаження з бетонного шару або залізобетонна захисна сорочка. Порядки виконання робіт такі: бетонна підлога, а також стіни, стовпи, проляки попередньо вирівнюються (до розрахункової відмітки), недоставляють міцні місця вирівнують і бетонують заново, звичі, що фільтрують, розчищають і тампують асфальтовою мастикою, бажано з додаванням рідкого скла. Стару тампують з поверхонь будівельних конструкцій видаляють і замінюють шугатурку з поверхонь будівельних конструкцій видаляють і замінюють цементною. Поверхня, на яку наносять мастикку, має бути вирівняна і загрунтована розрідженою бітумною пастою (співвідношення пасту і води 1:1). Ґрунтовку наносять на вологу поверхню пензлями і загинають високутуті проляком 14 – 24 години до втрати липкості. Холодну асфальтову мастикку наносять вручну або розчиномасосом у два – три шари товщиною кожного шару 6 – 7 мм. Кожен наступний шар укладають тільки після затвердіння попереднього.

Гідроізоляційний «килим» захищають від механічних ушкоджень цементною стяжкою; у місцях примикання підлоги до стін, колон «килим» армують скляволокном або м'якою дратвою сіткою.

У разі виконання робіт під безпосереднім впливом ґрунтових вод, в одному – двох приміщеннях облаштовують дренажні колодязі з трубою, через яку відкачують ґрунтові води.

Ремонт (відновлення) гідроізоляції сховищ із застосуванням поліетиленової або іншої полімерної гідроізоляційної плівки і холодної асфальтової мастики рекомендовано виконувати у такому порядку: по ще не затвердлому вирівнюючому шару мастики товщиною 3 мм укладається смуга плівки товщиною 20 мм. Плівка укладається нахлестом і склеюється гарячим бітумом марки № 3, поверх неї такий самий шар мастики, після висихання якого улаштовується цементна стяжка товщиною 30 мм і захисний шар бетону товщиною 100 мм.

Холодна асфальтова гідроізоляція з мастики затвта тривалий час сприймати гідростатичний напір, її можна наносити без притискного захисного пристрою.

9. Нормальною у сховищі вважається вологість на рівні 65 – 70 %. У разі відсутності спеціальних приладів для визначення показників вологості у захисній споруді та можливості її провітрювання рекомендовано використовувати такі методи.

Найпростішим є такий. На підлогу захисної споруди ставлять скляну пляшку з водою, яку кожні 30 – 40 хвилин виносять на вулицю. У разі покриття пляшки россою приміщення не підлягає провітрюванню, оскільки на стінах і металевих частинах буде осідати волога.

У разі відсутності спеціальних приладів для визначення відносної вологості повітря використовують психрометр, що складається з двох ртутних термометрів: сухого і мокрого.

Лікарські засоби та медичні вироби			
Аптечка колективна (опис № 1)	1	На 100 – 150 осіб	
Аптечка колективна (опис № 2)	1	На 400 – 600 осіб	
Носилки санітарні	1	На кожні 500 осіб, але не менше одних	
Інвентар і майно для організації харчування			
Стелаж (дерев'яний, металевий) для розміщення продовольства, кв. м	0,45	Для 100 осіб на 1 добу	
Стіл	1	На кожне робоче місце фасовщика-роздатчика	
Стілець	1	На кожне робоче місце фасовщика-роздатчика	
Ваги циферблатні	1	На кожне робоче місце фасовщика-роздатчика	
Дошка для нарізання продуктів	1	На кожне робоче місце фасовщика-роздатчика	
Ніж кухарський	1	На кожне робоче місце фасовщика-роздатчика	
Ніж консервний	1	На 10 осіб	
Ложка столова	1	На 1 особу	
Чашка	1	На 1 особу	
Ніж, ножичці для розпорювання мішків	1-2	На 100 осіб	
Лопка для відкриття ящиків і коробок	1-2	На 100 осіб	
Пакег поліетиленовий (паперовий) або папір для обгортання (0,5 x 0,5), кв. м	1	На 1 – 4 особи	
Спеодял (куртка, халат, фартух бавовняний) і рушники вафельні, комплект	1	На 1 особу ланки організації харчування	
Мішок паперовий для збирання сухих відходів	1	На 50 осіб	
Майно протипожевне			
Відповідно до норм належності залежно від основного функціонального призначення приміщень у мирний час			
Інструмент			
Домкрат (механічний, гідравлічний)	1	На 1 споруду	
Кувалда	1	На 1 споруду	
Лом	2	На 1 споруду	
Киркомотига	2	На 1 споруду	

до Вимог щодо утримання, експлуатації та організації обліку захисних споруд цивильного захисту (пункт 6 глави 1 розділу VII)

Ртутна кулька мокрого термометра обгортається багистом, марлею або іншою тканиною, що безупинно змочується водою через занурений у невеличку посудину вільний кінець тканини. Ртутна кулька не має торкатися води.

У цьому випадку ступінь вологості повітря визначається за допомогою психрометричної таблиці відповідно до різниці показників сухого і мокрого термометрів.

ПЕРЕЛІК

майна, необхідного для укомплектування захисної споруди

Найменування	Кількість	Норма розрахунку
Обладнання і меблі		
Нари дво - , триярусні	1	На 4 – 6 осіб
Стіл	1	На 30 – 40 осіб, але не менше 6
Стілець	1	На 10 осіб, але не менше 10
Шафа металева велика	1	На 1 споруду
Шафа металева мала	1	На 1 споруду
Шафа для зберігання медикаментів	1	На 1 споруду
Кухетка	1	На 1 споруду
Ширма	1	На 1 споруду
Вмивальник	1	На 1 споруду
Бачок для питної води місткістю 15 – 20 л	1	На 100 осіб
Мішок паперовий для збирання сухих відходів	1	На 50 осіб
Прилади		
Термометр кімнатний	1	На 1 відсік
Психрометр з психрометричними таблицями*	1	На 1 відсік
Газоаналізатор-сигналізатор на кисень, вуглекислий газ і окис вуглецю*	1	На 1 споруду
Вимірювач ІМД-21с	1	На 1 споруду місткістю більше ніж 600 осіб або за наявності пункту управління
Компас	1	На 100 осіб
Тягонапомір похилий ТНЖ або ТНМП-1*	1	На 1 споруду
Майно зв'язку		
Апарат телефонний	1 – 2	На 1 споруду
Радіостанція	1	На 1 споруду (за наявності пункту управління)
Гучномовець	1	На 1 відсік
Радіоприймач	1	На 1 споруду (за відсутності радіостанції)

Таблиця

тривалості провітрювання захисних споруд

Період року	Час доби, найбільш сприятливий для провітрювання	Спосіб провітрювання	Тривалість провітрювання протягом доби
Влітку (з 15 травня до 30 серпня)	з 0 до 6 год.	Природний	Не менше ніж 3 год. без перерви
Восени (з 1 вересня до 30 жовтня)	у ясну погоду з 12 до 18 год.	Природний	2 – 3 год. без перерви
Взимку (з 1 листопада до 1 березня)	у будь-який час (при температурі не нижче -20° С)	Природний	По 20 – 30 хв. 2 – 3 рази з перервами на 30 хв.
Навесні (з 1 березня до 15 травня)	з 7 до 11 год. або з 18 до 22 год.	Примусовий (вентиляцією)	2 – 3 год. без перерви

Додаток 6
до Інструкції щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
цивільного захисту
(пункт 2 глави 9 розділу III)

ДОВІДКА
про перевірку герметичності сховища

У сховищі, що знаходиться за адресою: _____

належить _____

перевірено герметичність за допомогою _____ (найменування приладу)

типу _____ з такими результатами

Внутрішній об'єм сховища у зоні герметизації, куб. м	Витрата повітря фільтрпроветильційним агрегатом, куб. м/год.	Кратність повітрообміну	Підпір Па	Примітка

Перевірку проводили:

_____ (підпис)

_____ (підпис)

_____ (підпис)

Дата _____

4. Засоби зв'язку				
10	Радіостанція	компл.	1 на пункт управління об'єкта у сховищі	
11	Телефонний апарат	шт.	1 - 2 на пункт управління об'єкта у сховищі	
5. Інструмент				
			Група	Ланка
12	Лопата штикова	шт.	8	4
13	Лопата совкова	шт.	8	4
14	Сокира геслярська	шт.	3	2
15	Пилка поперечна	шт.	2	1
16	Пилка-ножівка по дереву	шт.	2	1
17	Лом звичайний	шт.	6	4
18	Кувалда	шт.	2	2
19	Ножиці для різання дроту	шт.	1	1
20	Пилка-ножівка по металу (з полотнами, 10 шт.)	шт.	3	2
21	Гідравлічний домкрат на 25 т	шт.	2	2
22	Ліхтар акумуляторний	шт.	2	4
23	Ліхтар кишеньковий електричний	шт.	Кожному з особового складу формування	
24	Комплект електромонтера	шт.	1	1
25	Комплект сантехніка	шт.	1	1

Додаток 19
до Вимог щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
цивільного захисту
(пункт 5 глави 1 розділу VIII)

НОРМИ

оснащення формування з обслуговування захисної споруди

№ з/п	Найменування майна	Одиниця виміру	Норма забезпечення
1	Фільтруючий протигаз	шт.	Кожному з особового складу формування
2	Респіратор Р-2	шт.	Кожному з особового складу формування
3	Легкий захисний костюм	компл.	Кожному розвіднику-хіміку, розвіднику-дозиметристу
2. Засоби радіаційної і хімічної розвідки			
4	Рентгенметр-радіометр	шт.	Кожному розвіднику-дозиметристу
5	Комплект вимірювача дози ДІ-1 (комплект індивідуальних дозиметрів ДІІ-24, ДІІ-22В)	компл.	Один на формування з обслуговування захисної споруди
6	Індивідуальні вимірювачі дози ДІ-11	шт.	Кожному з особового складу формування
7	Пристрій хімічної розвідки (ВІХР)	шт.	Кожному розвіднику-хіміку
Примітка. Рентгенметр-радіометром, комплектом вимірювача дози ДІ-1 (ДІІ-24, ДІІ-22В) та приладом хімічної розвідки ВІХР захисна споруда забезпечується за рахунок Прикладів, які є у наявності у формуваннях, що укриваються у даній споруді			
3. Засоби спеціальної обробки			
8	Комплект для дезазації ДІІІ-С	шт.	Кожному розвіднику-хіміку, розвіднику-дозиметристу
9	Дезауючий пакет порошковий ДІІІ	шт.	Кожному розвіднику-хіміку, розвіднику-дозиметристу

контролю якості фільтрів-поглиначів

ТАБЛИЦЯ

Додаток 7
до Вимог щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
цивільного захисту
(пункт 7 глави 9 розділу III)

Номер захисної споруди	тип	кіль-коть	дата виготовлення	максимальний термін придатності		технічне обслуговування		підлягає закінченню		підлягає закінченню	
				придатності	терміну придатності	періодично	вірка	конт-роль	періодично	максимально	підлягає закінченню
1				1 раз на 2 роки	1 раз на 5 років	1 раз на 3 роки					
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

Примітка. Згідно з дослідом експлуатації і збереження фільтрів-поглиначів середній термін придатності фільтрів-поглиначів ФІІ-100, ФІІ-100у і ФІІУ-200 становить 8 років, максимальний – 20 років. Для фільтрів-поглиначів типу ФІІ-300 середній і максимальний термін придатності не встановлено. Для всіх фільтрів-поглиначів термін придатності обчислюється від дати їх виготовлення.

Додаток 8
до Вимог щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
дивільного захисту
(пункт 17 глави 9 розділу III)

Порядок
проведення перевірки герметичності сховищ та окремого обладнання
захисних споруд, рекомендації щодо виявлення найбільш характерних
дефектів фільтровентиляційного обладнання

Технологічна карта

перевірки герметичності захисно-герметичних і герметичних дверей,
воріт, ставень

(ДУ-1-7, ДУ-1-8, ДУ-1-9, ДУ-Ш-5, ДУ-Ш-6, ДУ-4-2, ДУ-4-3, ДУ-1-5, ДУ-4-4,
ВУ-1-1, ВУ-2-1, ВУ-Ш-1, ВУ-4-1, ВУ-1-3, СУ-1-1, СУ-2-2, СУ-Ш-2, СУ-4-1)

Послідовність і зміст робіт:

1. Відкривання дверей (воріт, ставень).
2. Протирання вологим ганчір'ям гумового ущільнення і контактної поверхні
комінгса.
3. Протирання гумового ущільнення і комінгса насухо.
4. Зачищення і задрацювання дверей (воріт, ставень) і огляд на контактній поверхні
5. Відривання дверей (полотна воріт, ставень) і огляд на контактній поверхні з
комінгса крейдового відбитку, що має бути чітким і безперервним з
мінімальною шириною відбитка.
6. Вигучення ключам з поверхні комінгса і гумового ущільнення слідів
крейдового розчину.
7. Регулювання механізму задрацювання або рихтування полотна у випадку
виявлення неплітного прилягання гумового ущільнення. Оглянути
поверхню ущільнення, яка має бути рівною, без тріщин та інших
ушкоджень. Несправне гумове ущільнення підлягає заміні.
8. Повторне покриття гумового ущільнення крейдовим розчином.

Для виконання робіт необхідно:

Інструменти	Витратні матеріали	Кількість виконавців
Штангенциркуль, пензель малярський, плоскошубці	Крейдовий розчин, ганчір'я	2

Список особового складу формування з обслуговування захисної споруди, його функціональні обов'язки, порядок дій під час проведення захисної споруди у готовність та використання захисної споруди за призначенням	У	командира формування (відповідальної особи)	У	командира формування (відповідальної особи)	формування захисної споруди
3	У	3	У	3	3

Журнал контролю якості фільтрів-поглиначів (додаток 7)	У командира відповідальної особи) формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди	3
Інструкція з пожежної безпеки	Вивіщується на дошці документації	
Інструкція з обслуговування та заходів безпеки під час експлуатації дизель-електростанції (ДЕС)	Вивіщується у приміщенні ДЕС	
Журнал обліку роботи ДЕС	У командира відповідальної особи) формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди	3
Формуляри фільтровентиляційних агрегатів	У командира відповідальної особи) формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди)	3
Інструкція щодо порядку провітрювання захисної споруди	Вивіщується на дошці документації	
Результати лабораторних досліджень якості питної води в резервуарах для питної води	У командира відповідальної особи) формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди	3
Експлуатаційні схеми систем життєзабезпечення (вентиляції, водопостачання і каналізації, електропостачання) із зазначенням на них пристроїв для відключення	Вивіщуються: експлуатаційна водопостачання – біля водорозбірних кранів аварійних емкостей; експлуатаційна схема каналізації – перед входом у санузел	схема
Схема оповіщення та інформування зі списками телефонів органів управління відповідної територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ, її місцевих ланок, органів і підрозділів ДСНС, керівного складу спеціалізованих служб, об'єктових та територіальних формувань цивільного захисту	Вивіщується на стіні біля столу командира відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди	3
Порядок перевірки сховища на герметичність	Вивіщується на стіні біля столу командира відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди	3
Довідка про перевірку сховища на герметичність	У командира відповідальної особи) формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди)	3
Правила поведінки у захисній споруді	Вивіщуються на дошці документації	

Порядок випробування (перевірки) сховищ на герметичність

Випробування (перевірка) сховища на герметичність полягає у вимірі величини надмірного тиску (підпору повітря) всередині захисної споруди за величини системи повітропостачання. Під час роботи системи повітропостачання сховища надмірний тиск створюється лише за умов її герметичності, що передбачає відсутність дефектів опоруджувальних будівельних конструкцій, справність захисно-герметичних пристроїв тощо.

Перевірка захисної споруди на герметичність здійснюється у такій послідовності:

- 1) закриваються і герметизуються усі місця можливого витоку повітря (захисно-герметичні, герметичні ворота, двері і ставні), стопоряться кланани надмірного тиску (далі – КНП), закриваються ГК і заглушки на повітроводах витяжних систем;
- 2) перевіряється щільність прилягання профільованої гуми до коробок захисно-герметичних дверей і ставень та наявність сальникової набивки у запірних пристроях;
- 3) пережириваються засувки на каналізаційній мережі і запірні вентилі на внутрішніх інженерних мережах, заливаються водою сифони каналізаційних приладів і санітарних пристроїв;
- 4) включається система повітропостачання у режимі І (чистої вентиляції);
- 5) визначається кількість повітря, що подається, і вимірюється надмірний тиск усередині сховища.

Для виміру надмірного тиску (підпору повітря) всередині сховища використовуються тягонапоміри, манометри, підпороміри та інші прилади.

Найбільш розповсюдженим є тягонапомір ТНЖ у закритому металевому корпусі. На передній стінці корпусу передбачено два засклені отвори: один круглий – для рівня, другий продовгуватий – для рухливої шкали. Всередині приладу, крім рівня, змонтовано похилу трубку з невеликим скляним резервуаром, до якої перед вимірами заливають воду або спирт. Кінці трубки приєднано до штуцерів з накидними гайками.

Принцип роботи диференціального тягонапоміру типу ТДМ засновано на вимірюванні величини пружної деформації мембранної коробки, що врівноважує дію надмірного тиску. Різниця тисків викликає переміщення мембрани, що приєднана до стрілки приладу системою важелів. У тягонапомірі є пристрій (коректор нуля), що дозволяє установити стрілку в нульове положення. Під час вимірювання штуцер з знаком плюс з'єднується плантом з вивідною трубою гумовим.

Похилий манометр складається з похилої скляної трубки, закріпленої скобами на дерев'яній колоді. Нижній кінець трубки з'єднаний зі скляним резервуаром. Уздовж трубки закріплена рухлива шкала. Горизонтальність положення приладу фіксується рівнем. Шкали трубки мають градуювання, розраховані для заливання у похилі трубки спирту-ректифікату.

У разі застосування води до результатів вимірів вноситься поправка на питому вагу спирту (величина показника приладу помножується на коефіцієнт, що дорівнює 1,25).

Універсальний манометр МПВО (підпоромір КГ) представляє собою дерев'яну колодку, на якій укріплені подвійна U-подібна манометрична трубка, рухлива шкала з подлітками і рівень. Манометрична трубка заповнюється підфарбованою водою. Прилад за допомогою рівня встановлюють у горизонтальне положення, після чого «0» рухливої шкали суміщається з рівнем рідини у верхній гілці, що з'єднується гумовою трубкою з введеним атмосферного тиску.

Відлік здійснюється по верхній трубці; положення рідини у нижній трубці у розрахунок не приймається. Щоб уникнути похибки у розрахунках, викликаній скіною зчеплення води зі склом, потрібно, затиснувши гумову трубку пальцями, привести стовни рідини у рух і робити відлік після того, як стовп рідини установається.

У разі значних величин підпору прилад може бути застосовано як вертикальний манометр. У цьому випадку його підвішують у вертикальне положення.

Підпороміри, як правило, встановлюють на стіні або на приладовому щиті у приміщенні фільтровоентильційної камери у горизонтальному положенні. Щупер підпороміру гумовим шлангом приєднується до трубки з газовим краном, що введена за зону герметизації. Початковий рівень рідини у підпоромірі вимірюється перед включенням системи повітропостачання. Через деякий час після включення системи повітропостачання рівень рідини у трубці піднімається. Різниця між першим і другим показниками приладу відповідає різниці атмосферного тиску і тиску повітря в сховищі і становить підпір.

Під час визначення підпору необхідно враховувати кількість повітря, що подається у сховище. Ступінь герметичності сховища визначається відповідно до показників кількості (об'єму) повітря, що подається системою повітропостачання, і геометричних параметрів внутрішніх приміщень, що знаходяться у зоні герметизації.

Залежно від відношення V/L (де V – об'єм подачі повітря, L – площа отворджень по внутрішньому контуру герметизації) величина підпору, яка характеризує герметичність приміщень, у режимах II (фільтровоентильцій) та III (регенератії внутрішнього повітря) не має бути менше приведеної нижче:

V/L	0,3	0,6	1
Підпір, Па	20	45	100

Додаток 18
до Вимог щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
пильного захисту
(пункт 15 глави 3 розділу IV)

ПЕРЕЛІК

документації захисної споруди

Назва документа	Місце його знаходження
Вимоги щодо утримання, експлуатації та організації обліку захисних споруд пильного захисту	У структурному підрозділі з питань пильного захисту (у фахівця з питань пильного захисту) або посадової особи, відповідальної за обслуговування захисної споруди
Наспорт захисної споруди пильного захисту (сховища, протирадіаційного укриття)	У структурному підрозділі з питань пильного захисту (у фахівця з питань пильного захисту) або посадової особи, відповідальної за обслуговування захисної споруди
Опис обладнання та майна захисної споруди	Вивіщується на стіні біля столу командира формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди
Схеми зовнішніх і внутрішніх інженерних мереж із вказівкою пристроїв для відключення	У командира формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди
Журнал перевірки сховища (протирадіаційного укриття) (додаток 12)	У командира формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди
План захисної споруди з зазначенням пристроїв для сидіння і лежання та шляхів евакуації	Вивіщується на дошці документації
План приведення захисної споруди у готовність	У командира формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди
Інструкції щодо експлуатації фільтровоентильційного та іншого інженерного обладнання	Вивіщуються у місцях розташування обладнання
Правила використання приладами вимірювальними оригінали або копії формулярів приладів)	У командира формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди

Перевірку захисної споруди на здатність підтримувати установлені параметри надмірного тиску у режимі II (фільтровентиляції) здійснюють таким способом. Одночасно включають систему повітропостачання у режимі II (фільтровентиляції) і витяжну вентиляцію. Клапани надмірного тиску мають бути розстопорені і відрегульовані під нормативний надмірний тиск.

Під час перевірки герметичності у режимі III (регенератив) внутрішнього повітря вводяться в дію засоби підтримки підпору. Герметичні клапани на витяжних каналах мають бути закритими, клапани надмірного тиску у тамбурах входів мають бути застопореними у закритому стані.

У разі виявлення величини підпору менше 50 Па має бути знайдено місце витoku повітря і вжито заходів щодо відновлення герметичності сховища. Найпростіше місце витoku повітря визначається за відхиленням полум'я свічки за максимальної витрати повітря у системі повітропостачання під час її роботи у режимі I (чистої вентиляції).

До найбільш характерних місць витoku повітря належать нещільності між дверною коробкою захисно-герметичних і герметичних дверей (ставень) і стіною, а також у місцях вводу інженерних мереж. Щільність прилягання дверної коробки до стіни перевіряють простуканням металевим предметом (у місцях нещільного прилягання звук при простукванні більш глухий).

Сховища великої місткості мають складну систему повітропостачання з розгалуженою мережею повітроводів, великою кількістю перемикаючих пристроїв, потужними агрегатами. Під час підготовки перевірки (випробування) такого сховища на герметичність насамперед вивчається будова і схема роботи системи повітропостачання за проектною документацією. На підставі проведеної роботи розробляється програма проведення випробувань, відповідно до якої створюється робоча бригада (група); визначається її склад та розподіляються функціональні обов'язки між членами такої бригади (групи), встановлюється порядок проведення вимірів. Особовий склад бригади (групи) ознайомлюється з робочими місцями та правилами безпеки.

У програмі перевірки (випробування) сховища на герметичність визначаються порядок і обсяги робіт, відповідальні виконавці, терміни проведення випробувань. Усі роботи з перевірки (випробування) сховища на герметичність розділяються на три етапи: підготовки роботи, здійснення вимірів надмірного тиску (підпору повітря) у сховищі і роботи з аналізу та узагальнення результатів.

Підготовчі роботи передбачають огляд і перевірку якості монтажу і справності устаткування, усунення дефектів, виявлених під час огляду, а також налагодження і регулювання системи повітропостачання (у разі, якщо такі роботи не були виконані до початку випробувань).

Періодичність проведення технічного обслуговування та ремонту спеціального обладнання захисних споруд

Найменування спеціального обладнання	Технічне обслуговування № 1	Технічне обслуговування № 2	Технічне обслуговування № 3	Поточний ремонт	Капітальний ремонт
Двері захисні і герметичні	щомісяця	-	1 раз на 6 місяців	1 раз на 2 роки	1 раз на 10 років
Ставні захисні і герметичні	щомісяця	-	1 раз на 6 місяців	1 раз на 2 роки	1 раз на 10 років
Клапани герметичні	щомісяця	-	1 раз на 6 місяців	1 раз на 2 роки	1 раз на 10 років
Електропривід герметичних клапанів	щомісяця	1 раз на 3 місяці	1 раз на 6 місяців	щороку	1 раз на 3 роки
Противобухові пристрої	щомісяця	-	1 раз на 3 місяці	1 раз на 2 роки	1 раз на 10 років
Клапани надмірного тиску	щомісяця	-	щороку	1 раз на 2 роки	-
Електроручні вентилятори	щомісяця	1 раз на 3 місяці	щомісяця	1 раз на 3 роки	1 раз на 6 років
Фільтри протипилінові	-	-	По забрудненню і збільшенню опору, але не рідше 1 разу на 6 місяців	1 раз на 3 роки	-
Резервуари питної води	-	-	1 раз на 3 місяці	1 раз на 2 роки	1 раз на 10 років

Примітка. Результати технічного обслуговування і ремонтів відображаються у Журналі перевірки стану сховища (протирадіаційного укриття) (додаток 12).

Перед початком випробування система повітропостачання ретельно оглядається. У процесі огляду перевіряються:

у повітроводах – цілісність з'єднань, відсутність заміщення і відповідність проекту перерізів і траси повітроводів;
у регулюючих пристроях – доступність і легкість управління, можливість переключення на положення «Закрито», «Відкрито»;

у вентиляторах – надійність кріплення вентиляторів і електродвигунів на основних і фундаментах, справність пускових пристроїв, стан лопатей вентиляторів, правильність напрямку обертання і балансування робочого колеса, наявність огорожень;

у масляних фільтрах – цілісність прилягання осередку фільтра у настановній рамі, зоволоження сітки фільтра мастилом;

у протививбухових пристроях – правильність їх установки стосовно напрямку руху ударної хвилі, міцність кріплення;

у фільтрах-поглиначачах – відповідність їх кількості зазначеній у проекті, відсутність ушкоджень на корпусах, послідовність установки фільтрів-поглиначачів у колонку.

У програмі випробувань залежно від режиму роботи системи повітропостачання за кожним видом устаткування зазначається, у якому положенні воно має знаходитися («Закрито», «Відкрито»), порядок переключення устаткування, а також місця, де проводити виміри.

Виявлені під час огляду дефекти усуваються до початку випробувань.

Під час розроблення програми випробувань визначаються місця розміщення постів робочої бригади (групи) з проведення вимірів і переключення устаткування, чисельність і порядок роботи постів. Також рекомендовано створити роботу бригаду (групу) для ліквідації дефектів, виявлених в огорожувальних будівельних конструкціях сховища під час огляду та випробувань.

Керівник робочої бригади (групи) з проведення вимірів і переключення устаткування аналізує і узагальнює результати випробувань, що оформлюються у формі довідки або акта.

Програма випробувань розроблюється у вигляді текстового документа з такими додатками:

схема розміщення у сховищі постів із зазначенням відповідальних виконавців;

порядок і обсяг робіт для кожного поста або робочої бригади (групи) (вигляд з програми випробувань);

перелік оснащення, інвентарю і приладів, необхідних для проведення випробувань, із вказівкою порядку і джерел їх одержання;

пам'ятки з техніки безпеки для особового складу постів (робочих бригад, груп);

порядок регулювання обладнання;

Додаток 16
до Вимог щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
цивільного захисту
(пункт 9 глави 3 розділу VI)

ЗРАЗОК

оформлення плану ремонту захисних споруд

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова правління
ПАТ «Рубін»

_____ 20__ р.

ПЛАН ремонтів захисних споруд цивільного захисту ПАТ «Рубін» на _____ рік

№ з/п	Номер захисної споруди, балансоутримувач, адреса	Характеристика захисної споруди	Вид ремонту		Термін початку ремонту	Термін закінчення ремонту	Відмітка про проведення	Обсяг фінансування	
			поточний	капітальний				передбачено	використано
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Сховище № 14840 Домобудівного комбінату № 1, м. Черкаси, вул. Рожева, 8	Окремо розташована, III класу, на 150 осіб	Обслуговування фільтрів. Побілка стелі.	Електропривід ЕРВ. Герметичні двері, підлоги.	січень	березень			
2	Сховище № 14845 Домобудівного комбінату № 2, м. Черкаси, вул. Зелена, 25	Окремо розташована, III класу, на 900 осіб	Перекриття, перегородки, цементна підлога. Фарбування панелей	Герметичні двері. Ставні герметичні. Клапани герметичні. Резервуари води питної.	квітень	червень			

_____ 20__ р.

Начальник відділу цивільного захисту

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Огляд та оцінювання захисних споруд	Огляд оцінювання	Назва будівельних конструкцій, тип ремонту та періодичність його проведення		поточ-ний	1 раз на	25	поточ-ний	1 раз на	24
		керамічні	каптаж-ний						
перекріття, перегородки		поточ-ний	каптаж-ний	каптаж-ний	1 раз на	12	каптаж-ний	1 раз на	13
				каптаж-ний	3 роки	14	каптаж-ний	1 раз на	15
двері, перегородки		поточ-ний	каптаж-ний	каптаж-ний	1 раз на	16	каптаж-ний	1 раз на	17
				каптаж-ний	1 раз на	17	каптаж-ний	1 раз на	18
				каптаж-ний	1 раз на	18	каптаж-ний	1 раз на	19
сходи		поточ-ний	каптаж-ний	каптаж-ний	1 раз на	20	каптаж-ний	1 раз на	21
				каптаж-ний	1 раз на	21	каптаж-ний	1 раз на	22
				каптаж-ний	1 раз на	22	каптаж-ний	1 раз на	23
				каптаж-ний	1 раз на	23	каптаж-ний	1 раз на	24
				каптаж-ний	1 раз на	24	каптаж-ний	1 раз на	25
плити		поточ-ний	бетонні та	бетонні та	1 раз на	19	бетонні та	1 раз на	20
				бетонні та	1 раз на	20	бетонні та	1 раз на	21
оптимальні захисні споруди		поточ-ний	асфальтові	асфальтові	1 раз на	21	асфальтові	1 раз на	22
				асфальтові	1 раз на	22	асфальтові	1 раз на	23

орієнтовні розрахунки витрат повітря залежно від режимів роботи системи повітропостачання,

розрахунок часу проведення випробувань сховища на герметичність.

Оцінка захисних властивостей фільтрів-поглиначів

Оцінка захисних властивостей фільтрів-поглиначів (ФП) і надійність фільтровентиляційної системи у цілому перевіряється під час контрольних перевірок.

Для проведення контрольної перевірки під час роботи системи повітропостачання у режимі П (фільтровентиляції) біля повітрозабору створюється визначена концентрація парів імітатора (одоранга) отруйних речовин. Відсуття запаху цього імітатора у сховищі означає, що шихта в одному або декількох фільтрах-поглиначах (найчастіше у нижньому) стала непридатною. У цьому разі перевіряються на просакування парів одоранга колонки і кожен фільтр окремо. Як імітатор (одоранг) рекомендовано використовувати пари етилмеркаптану.

Оцінка якісного стану ФП здійснюється у терміни, визначені виробником у технічній документації на такі ФП. Оцінка якісного стану ФП-100, ФП-100у і ФПУ-200 проводиться у такі терміни:

технічний огляд – 1 раз на 2 роки, після закінчення максимального терміну придатності (20 років) – щорічно;

контрольна перевірка – 1 раз на 5 років, після закінчення максимального терміну придатності (20 років) – кожні 3 роки.

Для ФП-300:

технічний огляд – 1 раз на 2 роки, після 10 років експлуатації – щорічно;

контрольна перевірка – 1 раз на 5 років, після 10 років експлуатації – кожні 3 роки.

Найбільш характерні дефекти ФП та рекомендації щодо їх виявлення

Наскрізне іржавіння оболонки ФП виявляється натисканням викруткою на покрите іржею місце. У разі виявлення глибокого іржавіння відбувається деформація (прогин) оболонки або її прокол.

Деформація (змінання) оболонки ФП (навіть у в'язин глибиною більше 30 мм): глибину в'язини визначають двома лінійками. Одну з них прикладають до утворюючої поверхні оболонки, іншу опускають у поглиблення перпендикулярно першій лінійці.

Пересипання дрілянки шихти: під час перевертання або струшування ФП усередині чути шум шихти, що пересипається. Окремі зерна можуть висипатися з вихідного отвору фільтра.

Додаток 14
до Вимог щодо утримання, експлуатації та організації об'єкту захисних споруд цивільного захисту (пункт 1 глави 3 розділу VI)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник батальйону утримування захисних споруд цивільного захисту

20 _____ року

ПЛАН

приведення захисної споруди у готовність до використання за призначенням

№ з/п	Найменування	Недоліки, виявлені під час опитування стану готовності захисної споруди до використання за призначенням	Перелік організаційних заходів та робіт з приведення захисної споруди у готовність до використання за призначенням	Строки виконання робіт	Відповідальні за виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5	6	7
	Найменування споруди, що підлягають приведенню у готовність	Недоліки, виявлені під час опитування стану готовності захисної споруди до використання за призначенням	Перелік організаційних заходів та робіт з приведення захисної споруди у готовність до використання за призначенням	Строки виконання робіт	Відповідальні за виконання	Відмітка про виконання

Особа, відповідальна за обслуговування захисної споруди

Додаток 9
до Вимог щодо утримання, експлуатації та організації об'єкту захисних споруд цивільного захисту (пункт 2 глави 1 розділу VI)

ПРИМІРНИ СХЕМИ

організації формувань з обслуговування захисних споруд

Примірний чисельний склад формувань

Схема	Особий склад, осіб
А	10
Б	20
В	35

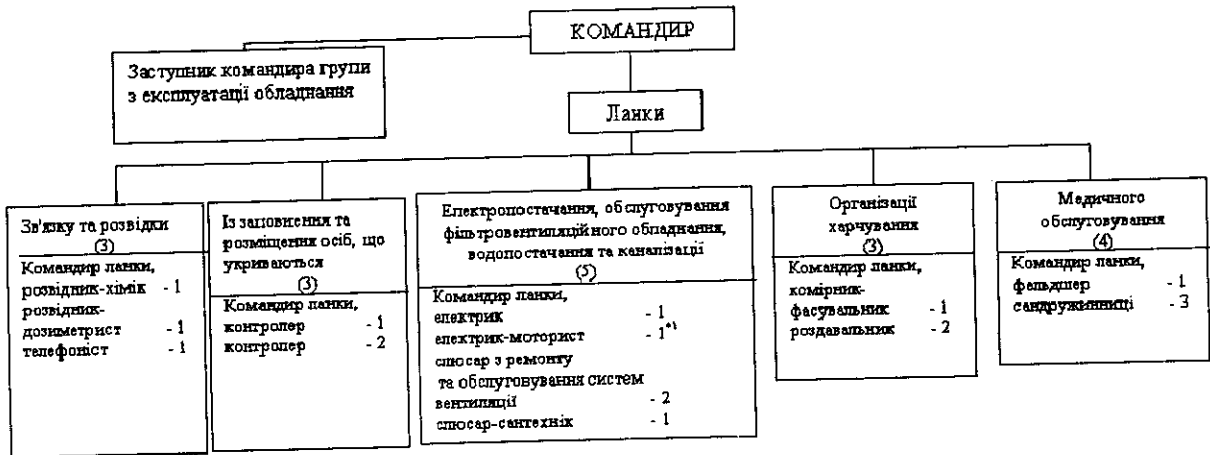
А. СХЕМА ОРГАНІЗАЦІЙ ЛАНКИ З ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗАХИСНИХ СПОРУД МІСТКОСТЮ 150 ОСІБ І МЕНШЕ

КОМАНДИР ЛАНКИ

Особий склад - 9

Контроль	- 1	Розвідник-хазяїн	- 1
Електролік	- 1	Розвідник-командир	- 1
Служба з ремонту та обслуговування систем вентиляції	- 1	Командир-розвідник	- 1
Служба санітарних	- 1	Санітар	- 2

**Б. СХЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ГРУПИ З ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗАХИСНИХ СПОРУД
МІСТкіСТЬЮ ВІД 150 ДО 600 ОСІБ**

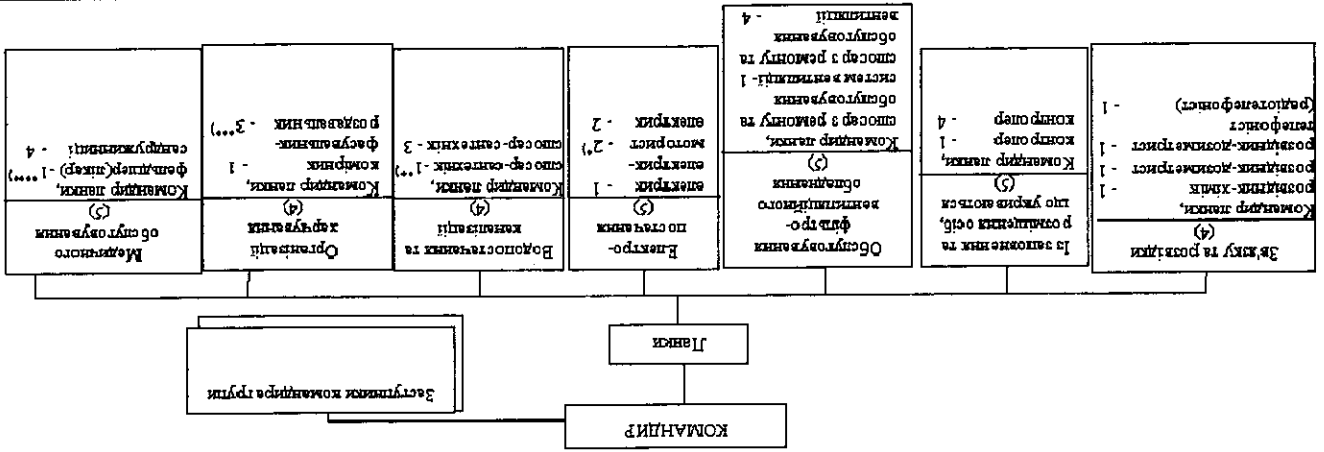
3. Організація утримання та експлуатації захисної споруди

<p>відсутність доступу у захисну споруду; відсутність формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди; знаходження захисної споруди у незадовільному санітарному стані</p>	<p>недостатня підготовка формувань (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди; відсутність або неповний обсяг оформлення документації захисної споруди (додаток 18); відсутність таблички на вході у захистуспоруду; відсутність другого комплекту ключів</p>
--	---

Протипрацївнї укрїтї	
<p>1. Надївнїсть будївельних конструцїй та захисних пристроїв</p> <p>вологїсть або підтоплення окремих примїщень захисної споруди;</p> <p>захарпшення входїв, аварїйних виходїв, основних примїщень;</p> <p>нерегулярне проведення технїчних обслуговувань, ретаментних робїт, поточних і капїтальних ремонтїв, оглядїв та обстежень</p> <p>аварїйних виходях;</p> <p>відсутнїсть дверей на входах і виходах, люкїв на стїнок повітроводїв від нормативних вимог або їх наскрізне іржавїння;</p> <p>затоплення примїщень захисної споруди</p>	<p>пошкодження основних будївельних конструцїй захисної споруди, що знижують їх несучу спроможнїсть та (або) захиснї властивостї;</p> <p>захарпшення входїв на входах і виходах, люкїв на аварїйних виходах;</p> <p>відсутнїсть передбаченого проектною документацїєю об'їднання систем вентиляцїї, відхилення товщини стїнок повітроводїв від нормативних вимог або їх наскрізне іржавїння;</p> <p>затоплення примїщень захисної споруди</p>
<p>2. Справнїсть систем життєзабезпечення</p>	
<p>відсутнїсть інженерних мереж, передбачених проектом (електро- та водопостачання, опалення, каналїзацїї, зв'язку і оповїщення);</p> <p>об'їднання, передбаченого проектом, а саме:</p> <p>редукторїв електричних або руйнних вентиляторїв;</p> <p>вентиляторїв;</p> <p>електричних мереж та електрооб'їднання</p>	<p>відсутнїсть окремого об'їднання санїтарно-технїчних систем (водороздїрних країв, унїтазїв, раковин тощо), передбаченого проектною документацїєю, іншого об'їднання і приладїв;</p> <p>несправнїсть або некомплектнїсть частини електрооб'їднувальних та інших електричних приладїв (вимикачїв, розеток тощо);</p> <p>відсутнїсть окремого об'їднання зв'язку і оповїщення; відсутнїсть експлуатацїйно-технїчної документацїї; несправнїсть пульт-ключевї або вїдрїбних резервуарїв (за умов їх передбачення проектною документацїєю)</p>

В. СХЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ГРУПИ З ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗАХИСНИХ СПОРУД
МІСТКІСТЮ ВІД 600 ОСІБ

Примітки.

*) за наявності ДЕС;

** за наявності у спорудї артезіанської свердловини необхідно передбачити посаду командира ланки (техніка);

*** у спорудї місткїстю 1200 осіб і більше кількість факультативних-роздавальників збільшується (з розрахунку 1 на 300 осіб, які підлягають укриттю);

**** у спорудї місткїстю 1200 осіб і більше необхідно передбачити посаду лікаря.

Додаток 10
до Вимог щодо утримання, ек фонду
захисних споруд цивільного захисту
(пункт 3 глави 2 розділу VI)

**Періодичність і зміст
оглядів стану захисних споруд та
перевірок працездатності їх основного обладнання**

№ з/п	Об'єкт перевірки	Періодичність перевірки	Хто перевіряє	Що перевіряється	Де відмічається
1	Загальний стан захисної споруди	Щотижня	Командир формування (відповідальний за стан захисної споруди)	Загальний стан захисної споруди, входів, аварійних виходів, повітрязабірних і випускних каналів. Стан обладнання в окремо розміщених і підсиленіях покриття у будованих захисних спорудах.	Журнал перевірки сховища (проти-радіаційного укриття) (додаток 12), Акт оцінки стану готовності захисної споруди цивільного захисту (додаток 11) (за регульованими щорічної оцінки стану готовності захисної споруди цивільного захисту)
2	Справність систем вентиляції	Щороку	Командир ланки (відповідальний за роботу вентиляції)	Справність вентилятора припливних та витяжних систем, фільтрів-поглиначів, регенеративних установок, герметичних клапанів, термостатів з елементами повітрязабірних та витяжних каналів, прогнатибухових пристроїв	Журнал перевірки сховища (проти-радіаційного укриття) (додаток 12)

<p>3. Захист від небезпечних хімічних та радіоактивних речовин, бактеріальних (біологічних) засобів ураження, бойових отруйних речовин</p>	
<p>відсутність ущільнюючої гуми на захисних герметичних пристроях (повністю або частково); відсутність або несправність: фільтровентиляційного обладнання, передбаченого проектною документацією; протипилових фільтрів; фільтрів-поглиначів; регенеративних патронів і установок, заповнених киснем балонів (для сховищ з трьома режимами вентиляції); відсутність приладів для виміру підпору повітря, довідки про перевірку герметичності сховища, оформленої за формою згідно з додатком 6</p>	<p>наявність тріщин на ущільнюючій гумі; іржа та забруднення протипилових фільтрів типу ФЯР; відсутність змочування протипилових фільтрів типу ФЯР висциновим або індустріальним мастилом; іржа, забруднення та вологість фільтрів-поглиначів, нерегулярна перевірка придатності (за умов їх справності); установка на лінії герметизації герметичних клапанів тарілкою до «забрудненого» боку, відсутність локів-вставок для перевірки їх працездатності; відсутність приладів вимірювання підпору та параметрів повітряного середовища, первинних засобів пожежегасіння, систем пожежної автоматики та сигналізації, передбачених проектною документацією</p>
<p>4. Організація утримання та експлуатації захисної споруди</p>	
<p>відсутність доступу до захисної споруди; відсутність формування (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди; знаходження захисної споруди у незадовільному санітарному стані; повна відсутність медичного та іншого майна, інструментів, передбачених відповідними нормами належності та переліками (додатки 19 – 21)</p>	<p>недостатня підготовка формувань (відповідальної особи) з обслуговування захисної споруди; відсутність або неповний обсяг оформлення документації захисної споруди (додаток 18); відсутність таблички на вході у споруду; відсутність другого комплекту ключів; забезпечення захисної споруди медичним та іншим майном, інструментами в обсягах, що не відповідають нормам належності та перелікам (додатки 19 – 21)</p>

<p>невідповідність конструкцій оповкв систем вентиляції та аварійних виходів вимогам відповідних будівельних та технічних норм;</p> <p>відсутність обладнання систем вентиляції, відхилення товщини стінок повітроводів від нормативних вимог або їх накріпне іржавіння;</p> <p>затоплення приміщень захисної споруди</p>	<p>2. Справність систем життєзабезпечення</p> <p>відсутність окремого обладнання санітарно-технічних систем (водорозбірних кранів, унітазів, раковин тощо), іншого обладнання і приладів, передбачених проектною документацією;</p> <p>несистематичне промивання емкостей для води, відсутність на них теплоізоляції, водомірних скелець; несправність або некомплектність частини електроосвітлювальних та інших електричних приладів (вимикачів, розеток тощо), відсутність світильників у тамбурах (тамбур-шлюзах);</p> <p>відсутність окремого обладнання зв'язку і оповіщення; відсутність експлуатаційно-технічної документації; відсутність паливно-мастильних матеріалів для ДЭС (для захисних споруд, що не перебувають у постійній готовності до використання за призначенням)</p>
---	--

<p>4</p>	<p>Справність систем водопостачання і каналізації</p>	<p>Щороку</p>	<p>Командир ланки (відповідальний за систему водозабезпечення)</p>	<p>Випробовування вентиляторів, заслінок, водозабірних кранів</p>	<p>Журнал перевірки сковища (проти-радіаційного укриття) (додаток 12)</p>
<p>4</p>	<p>Справність систем фільтрово-флюїдного обладнання</p>	<p>2 рази на рік</p>	<p>Командир ланки (відповідальний за роботу фільтрово-вентиляційного обладнання)</p>	<p>Рівень мастила у редукторах електро-ручних вентиляторів. Щільність закривання герметичних клапанів (при закритому клапані витратомір не має давати показання). Робота електроручних вентиляторів у ручному режимі. Справність електропроводки та іншого електрообладнання. Робота фільтровентиляційного обладнання у цілому: натривання корпусу електродвигуна, подавання розрахункової кількості повітря, відсутність підтікання мастила</p>	<p>Журнал перевірки сковища (проти-радіаційного укриття) (додаток 12), документи експлуатації фільтровентиляційного обладнання</p>
<p>5</p>	<p>Справність проти-вибухових пристроїв</p>	<p>Щороку</p>	<p>Відповідальний за систему вентиляції</p>	<p>Кут нахилу лопатей МЭС і УЭС, їх пружність</p>	<p>Журнал перевірки стану захисної споруди (додаток 14)</p>
<p>6</p>	<p>Справність баків для води</p>	<p>Щороку</p>	<p>Командир формування (відповідальний за захисну споруду)</p>	<p>Загальний стан баків, якість води, проби води з баків направити на лабораторні дослідження</p>	<p>Журнал перевірки стану захисної споруди (додаток 14)</p>

5	Стан ретенеративних установок	1 раз на 1,5 роки	Відповідальний за роботу ретенеративних установок	Зовнішній вигляд, наявність плямб на ретенеративних патронах, працездатність показчика витрати повітря, працездатність клапанів	Журнал перевірки сковища (проти-радіаційного укриття) (додаток 12), Таблиці контролю якості фільтрів-поглиначів (додаток 7), документи експлуатації обладнання ретенеративних установок
8	Герметичність сковища	Щороку	Спеціальна комісія	Виконання робіт, передбачених у додатку 8	Довідка про перевірку герметичності сковища (додаток 6), Журнал перевірки сковища (проти-радіаційного укриття) (додаток 12)

Додаток 13
до Вимог щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
цивільного захисту
(пункт 9 глави 2 розділу VI)

**Основні недоліки
в утриманні захисних споруд, що погіршують стан їх готовності**

Не готові	Обмежено готові
Сховища	
1. Надійність будівельних конструкцій та захисних пристроїв	
<p>наявність в огорожувальних конструкціях незахищених отворів, через які можливе сполучення внутрішніх приміщень споруди з атмосферою; пошкодження основних будівельних конструкцій захисної споруди, що знижують їх несучу спроможність та (або) захисні властивості; неправильна установка захисно-герметичних воріт, дверей з урахуванням напрямку їх відкривання і захисних властивостей, нещільне їх прилягання до комінгсу, несправність механізмів задраювання; відсутність або несправність протививбухових пристроїв і розширювальних камер на повітрозаборах; несправність або відсутність герметичних клапанів, передбачених проектною документацією; відсутність запірної арматури на мережах водопроводу, каналізації, теплопостачання, сальникових та інших пристроїв у місцях прокладання кабелів і трубопроводів;</p>	<p>іржа на захисно-герметичних воротах, ставнях, дверях; відсутність регулювання, змащення захисних секцій; відсутність змащення у механізмах задраювання; вологість або підтоплення окремих приміщень (тамбурів, камер, аварійних виходів тощо); порушення обвалування споруди; захаращення входів, тамбурів, аварійних виходів, повітроприймальних оголовоків тощо; відсутність підставок для розвантаження захисно-герметичних і герметичних воріт та дверей; відсутність тамбур-шлюзів у сховищах місткістю більше ніж 300 осіб; нерегулярне проведення технічних обслуговувань, регламентних робіт, поточних та капітальних ремонтів, оглядів та обстежень</p>

Додаток 12
до Вимог щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
цивільного захисту
(пункт 6 глави 2 розділу VI)

**ЖУРНАЛ ПЕРЕВІРКИ
СХОВИЩА (ПРОТИРАДІАЦІЙНОГО УКРИТТЯ)
№ _____**

(найменування балансоутримувача)
розміщене за адресою: _____

1	Дата та ініціали осіб, які здійснили перевірку	1
2	Посада, прізвища та ініціали осіб, які провели перевірку	2
3	Перевірені конструкції, вузли, обладнання та механізми	3
4	Результати огляду та помічені недоліки	4
5	Термін усунення недоліків	5
6	Дата усунення недоліків та підпис відповідальної особи	6

Додаток 11
до Вимог щодо утримання, експлуатації
та організації обліку захисних споруд
цивільного захисту
(пункт 4 глави 2 розділу VI)

**АКТ
оцінки стану готовності
захисної споруди цивільного захисту**

сховища, протирадіаційного укриття № _____
(неопорічне записки) (обліковий номер)

_____ року _____ (назва населеного пункту)

_____
_____
_____
_____
_____
_____
(посада, ініціали і прізвище особи (осіб), які здійснивали оцінювання захисної споруди)

У присутності: _____
(посада, прізвище, ініціали керівника балансоутримувача захисної споруди цивільного захисту (установленої ним особи)*)

проведено оцінку стану готовності, експлуатації і використання сховища (протирадіаційного укриття) № _____, розташованого за адресою _____

що належить: _____
державної, комунальної, приватної форми власності,
(включно з записками)

_____ (найменування власника)

_____ для захисних споруд приватної форми власності – суб'єкта господарювання,

_____ комунальної – органу місцевого самоврядування,

_____ державної – центрального органу виконавчої влади, місцевої державної адміністрації,

_____ державного підприємства, установи, організації, до сфери управління яких належить балансоутримувач захисної споруди)

балансоутримувач захисної споруди _____
(найменування підприємства, установи, організації)

За результатами проведеної оцінки встановлено:

1. Загальна характеристика захисної споруди _____

(клас сховища, група протипаливних уривків)

Місткістю на _____ осіб, загальною площею _____ кв. м _____

(окремо розташовані, вбудовані в будівлю (кількість поверхів), у приміщенні виробств)

2. Загальний стан захисної споруди:

технічний _____

(справний, призначений, об'єктом призначення, аварійний, технічний стан не визначається)

санітарний _____

(задовільний, незадовільний)

загальний стан приміщень _____

(чисті або закрашені, сухі або сирі, з ознаками підтоплення (виповнення))

використовується (не використовується) для господарських, культурних та побутових потреб як _____

3. Стан входів і аварійних виходів: _____

(кількість, при якій виконано відповідно таблички, входів не заварювали,

захисні від атмосферних опадів навітряними або навісами, в наявності 2 комплекти касок, що зберігаються у відповідних місцях,

обладнано засобами для доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення)

4. Стан повітрозабірних оголовків, металевих віконниць, вихлопних каналів **: _____

(длі, справні, обслуговуються)

5. Стан обвалування окремо розташованого сховища **: _____

(товщина підвоніть відповідь (не відповідь) проекту)

6. Стан захисно-терметичних (терметичних) воріт, дверей, ставень, механізмів задряювання **: _____

(наявність, кількість, марка або шифр, заціплено або відчинено, значущість (відповідності) дато,

стан повністю прийнятє (не прийнятє) до роботи, ціла та складена або пошкоджена, має тріщини, зафарбована, втрачена електричність,

наявність підставок для розвішання, захисних сервісів, надписів «випробовано-затверджено» на штурвалі та ручках,

порядковик номерів та маркування на дверях та ставнях)

Відповідно до вимог законодавства інформація щодо організації виконання рекомендацій комісії у термін до _____ підлягає наданню до *: _____

(число, місяць, рік)

(найменування міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, місцевої державної адміністрації)

органу місцевого саморядування, органу або підрозділу ДСНС)

3 наданням _____

(перелік необхідних документів)

Підписи осіб, які склали цей акт:

З актом ознайомлений *: _____

Керівник балансоутримувача

захисної споруди цивільного захисту

(уповноважена ним особа)

_____ 20__ року.

Примітки. *- заповнюється у разі складання акта під час здійснення щодо балансоутримувача державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, а також

підготовки пропозицій щодо подальшого використання захисної споруди;

- тільки для сховищ;*****- складається під час підготовки пропозицій щодо подальшого використання захисної споруди.

справність акумуляторних батарей (АКБ), пускових балонів із стисненим повітрям: _____
(навантаж., стін зарядки, строки заміни АКБ, нормативний тиск в балонах)

24. Висновок про можливість приведення захисної споруди у готовність до використання за призначенням впродовж 12 годин (згідно з планом)

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК ПРО СТАН ГОТОВНОСТІ ЗАХИСНОЇ СПОРУДИ:

Станом на _____ (дата) _____ сховище (протигаряційне укриття) № _____
(напотрібне закреслити)

оцінюється як _____ до використання за призначенням
(готова, об'єктом готова, не готова)

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИСНОВОК***:

_____ (закона споруда підлягає капітальному ремонту, реконструкції, реставрації)

_____ доцільно взяти новий балансоутримувач захисної споруди, можливо використання у режимі ПРУ**.

_____ розглянути можливість її вилучення за погодженням з ДСНС з фонду земних споруд тощо)

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Щодо приведення захисної споруди у готовність до використання за призначенням: _____

_____ (період заходів, необхідних для приведення захисної споруди у готовність)

ПРОПОЗИЦІЇ:
Щодо подальшого використання захисної споруди ***:

_____ (визначення нового балансоутримувача, організація персоналу до комунальної або державної власності)

_____ об'єктом технічного стану захисної споруди, проведення капітального ремонту, реконструкції, реставрації захисної споруди.

_____ використана у режимі ПРУ** , підготовка відповідних пропозицій та документів)

7. Стан протививбухових пристроїв**:
(навантаж., тип (УЗС, МЗС, шпайр – лопія самс), кількість, _____

_____ пофарбовані, встановлені правильно, не пошкоджені, без ознак корозії, завантажуються легко)

8. Стан систем вентиляції, зокрема:

повітропроводи _____

_____ (перевірено/не перевірено проєктом, навантаж., цілісність, комплектність, чистота,

_____ не пошкоджено корозією, пофарбовано правильно (білого кольору – чистої вентиляції, жовтого – фільтруючої)**.

_____ червоного – систем регенерації повітря**), герметичність ** навантаж. замірної архітектури (засува, шибобрів), пошкоджені рухо повітря)

ВЕНТИЛЯТОРИ ВИТЯЖНОЇ, ПРИШИВНОЇ СИСТЕМ ВЕНТИЛЯЦІЇ _____

(перевірено/не перевірено проєктом,

_____ навантаж., тип, кількість, встановлено правильно, у комплекті, заходиться у справному(робочому) стані, обслужені своєчасно,

_____ відбалансовані, лопаті не мають пошкодження, електрозв'язку справи, навантаж. масла у редукторі, не мають вграт повітря на з'єднаннях)

електроручні вентилятори _____

(перевірено/не перевірено проєктом, тип, кількість, навантаж. зворотного клапана,

_____ встановлено правильно, у комплекті, знаходиться у справному (робочому) стані, обслужені своєчасно, відбалансовані,

_____ лопаті не мають пошкодження, електрозв'язку справи, навантаж. масла у редукторі, не мають вграт повітря на з'єднаннях)

протишпильні фільтри (ФЯР)** _____

(не мають ознак корозії, чисті, проварені в індустріальному маслі,

_____ герметичні по контуру, незайомні – приварені, знаходиться у ялині з мистислом)

фільтри-поглиначі (ФП)**:

(навантаж., марка, рік випуску, остаточної терміну прижиттєвої, цілісність,

_____ змонтовано правильно, не мають пошкодження та ознак корозії, не золоті, відсутня встановлений термін тощо)

герметичні кланани (ГК)**:

(навантаж., кількість, справність, зачищаються легко, дримляють щільно,

_____ проумеровані згідно з експлуатаційною схемою, промарковані, заміті, опломбовані)

кланани надмірного тиску (КНТ)**:

(навантаж., кількість, справність, проумеровані

_____ згідно з експлуатаційною схемою, промарковані, обслужені своєчасно, відфетульовані під надмірний тиск)

приклад для виміру підпору повітря ** _____ (наявність, ступінь (приблизно) градусів))

Система регенерації повітря ** _____ (переодично/не переодично проєктом, наявність, комплектність)

фільтри (ФГ-70)**: _____ (наявність, марка, рік випуску, останній термін перевірки придатності, швидкість,

змонтовано правильно, не мають пошкоджень та ознак корозії, не колоті, відсутжиди встановлений термін пошко-

регенеративні патрони (РП-100)**: _____ (наявність, марка, рік випуску, останній термін перевірки придатності,

ідійшлисть, змонтовано правильно, не мають пошкоджень та ознак корозії, не колоті, відсутжиди встановлений термін (годо)

10. Стан системи водопостачання: _____ (наявність централізованого водопостачання, наявності джерела)

запірна арматура _____ (наявність пристрою на вводі в середній захисної споруди, справність, кількість її валентів та значення,

кількість засвоєння згідно з експлуатаційною схемкою, термін обслуговування)

наявність показників руху води _____ (с, немає)

безнапірні та напірні баки для питної води _____ (переодично/не переодично проєктом, термістичність,

чистота бака, забезпечення потоку води, наявність кожумірного показників, технікологічних даних, повітряних пробів,

проба вихідні води, справність тепло-ізоляції)

останні лабораторні дослідження якості питної води у баках: _____ (дата, результати)

водопровідні труби _____ (переодично/не переодично проєктом, справні, без ознак корозії,

пофарбовані правильно (зелений колір) або нефарбовані, не пофарбовані)

інші ємності для питної води (для ПРУ без систем водопостачання): _____

(наявність, тип, кількість, загальний об'єм)

протиогнивий фільтр (ФЯР)** _____ (не між ознак корозії, частіст, проварений в вакуумній камері)

термостатичні клапани (ТК): _____ (наявність, кількість, справність, захищеність мехом, призначення підляго,

промуштровані згідно з експлуатаційною схемкою, проварені/провані, закріплені, опломбовані)

клапани надмірного тиску (КНТ): _____ (наявність, кількість, справність, промуштровані згідно з експлуатаційною схемкою,

промуштровані, обслуговані своєчасно, відсутжиди надмірний тиск)

наявність теплоізоляції на вихідній трубі і компенсатора на ній _____

наявність піддонів під витратними паливними баками _____

стан маслопроводів _____ (пофарбовані правильно (блудневий колір) або нефарбовані)

протиопожежний стан приміщень ДЕС _____ (наявність системи вогнетривного пожежозащити, первинних засобів пожежогасіння)

наявність аварійних світильників у приміщенні ДЕС _____

наявність і справність електрофікованого показника «Вхід», світильників у

входах, розеток для переносних ламп _____

наявність документації ДЕС: _____

формуляр ДЕС _____

схема електрообладнання і автоматики в приміщенні ДЕС _____

інструкція щодо заходів безпеки при експлуатації ДЕС _____

інструкція з обслуговування ДЕС _____

журнал обліку роботи ДЕС _____

інструкція з протиопожежної безпеки ДЕС _____

інструкція з експлуатації дизельного електроагрегата _____

технологічна картка консервації та розконсервації ДЕС _____

інформація щодо працездатності ДЕС: _____

ДЕС розконсервовано _____ (дата) ДЕС законсервовано _____ (дата)

перевірка працездатності ДЕС _____ (проводиться (не проводиться), дата проведення, з роботою під наглядом/вироджує певного часу (у години))

опалення (теплопостачання) _____
 схема оповіщення та інформування зі списками необхідних телефонів _____
 журнал перевірки стану готовності захисної споруди _____
 інструкція з використання засобів індивідуального захисту _____
 порідок перевірки сховища на герметичність** _____
 довідка про перевірку сховища на герметичність** _____
 правила поведінки у захисній споруді _____
 список особового складу формування з обслуговування споруди _____
 функціональні обов'язки особового складу формування з обслуговування _____
 захисної споруди _____
 порядок дій особового складу формування з обслуговування захисної споруди _____
 під час приведення захисної споруди у готовність та використання захисної _____
 споруди за призначенням _____

20. Проведення навчання та рівень знань і навичок формування з _____
 обслуговування захисної споруди _____

21. Наявність документів, підтверджуючих проведення щорічних оглядів _____
 захисної споруди _____

22. Результати перевірки експлуатації захисної споруди в режимі сховища _____
 протягом 6 годин з перевіркою роботи у режимах чистої вентиляції та _____
 фільтровентиляції** _____
 (протоколами (не проводилися), дата проведення)

23. Стан дизельної електростанції (ДЕС)**: _____
 приміщення ДЕС _____
 (сигналізація, сирена або сирена з сигналами підтоплення (заповнення))

захисні двері (ворота), ставні, механізми задракування _____
 (навантажувальна, кількість, марка або профіль)

_____ (зачищено або відчищено, зачищено/вкриті/вкриті/вкриті (не примітне) до корабля,

_____ (гума щільна та еластична або полуподібна, між трицилиндровими, зафарбована, втрачена еластичність, наявність надлишків «відрізняє-зачищено»

_____ на штурвалах та ручках, поролонові ковпачки та міфрування на дверях та ставнях)

оголовки повітряозабірних та вихлопних каналів ДЕС _____
 (штук, справні, обслуговуються)

стан протививбухових пристроїв _____
 (навантажувальна, тип (УЗС, МЗС, інші) – який саме), кількість,

_____ пофарбовані, встановлені правильно, не пошкоджені, без ознак корозії, зачищаються легко)

10. Стан каналізаційної системи _____
 (перераховано/не перераховано проєктом)

санвузли _____
 (навантажувальна, кількість і стан санітарних приладів (душовик, ванна, унітаз, умивальник),

_____ (стан правильний, використовуються/не використовуються, приміщення закріплені, опечатані)

труби каналізації _____
 (перераховано/не перераховано проєктом, справні, без ознак корозії,

_____ пофарбовані правильно (чорний колір) або непрацездатно, не пофарбовані)

резервуари для збору фекальних вод: _____
 (перераховано/не перераховано проєктом, наявність, кількість,

_____ герметичність резервуарів, можливість очищення, аварійні резервуари заповнені, не заповнені, обслуговуються)

_____ (опечатані/не опечатані, останній термін

насоси відкачки: _____
 (перераховано/не перераховано проєктом, наявність, кількість, стани (робочий, не робочий),

_____ терміни останнього технічного обслуговування)

запірна арматура _____
 (перераховано/не перераховано проєктом, наявність, справність та легкість закріплення та відкриття вентиля

_____ і засувка всередині захисної споруди, відповідність нумерації засувки з експлуатаційною схемою, останній термін обслуговування)

вигрібні ями, пудр-клозети, виносні баки (ємності для нечистот) _____
 (для неканалізованих захисних споруд): _____
 (навантажувальна, тип, кількість, закріплення)

_____ (можливість очищення, справність, місце встановлення)

11. Справність системи опалення: _____
 (перераховано/не перераховано проєктом)

запірна арматура _____
 (перераховано/не перераховано проєктом, наявність, справність та легкість закріплення і відкриття вентиля

_____ та засувка всередині захисної споруди, відповідність нумерації засувки з експлуатаційною схемою,

_____ (наявність пошкодження рухомих частин, останній термін обслуговування)

трубопроводу _____

(передбаченого передбачено проектом, спроби, без ознак корозії)

пофарбовані правильно (коричневий колір) або нефарбовані)

12. Справність систем електропостачання та електроосвітлення _____

(наявність, укомплектованість та справність електрообладнання: шість управлінь, вимикачів, розеток, світлодіодних тискової апаратури,

напруги вимикачів, інших електричних приладів, передбачених проектом, справність електричних кабелів та проводів, наявність

експлуатаційних схем, журналів і налічків на електричних приладах, колір труби електропроводки (коричневий), наявність люмінесцентних

ламп, терміни останнього обслуговування електричних мереж та електричного обладнання, періодичні опору електрообладнання)

13. Справність систем зв'язку та оповіщення _____

(наявність, функціональність, радіомовчання)

стандартизованої телефонної мережі, стандартних телефонних апаратів, наявність схем оповіщення)

14. Стан заземлення електрообладнання: _____

(наявність, стан проводів)

15. Стан гідроізоляції: _____

(передбаченого передбачено проектом)

за зовнішніми ознаками: _____

(гідроізоляцію не порушено; наявність ознаки порушення гідроізоляції, захист споруд

заповнена або підготовлена ґрунтовими, покриттями, стінками, технологічними водни, наявність висновки проекцій організації

про причини підготовки (заповнення) та стани гідроізоляції)

16. Протипожежний стан: _____

автоматичні системи пожежегасіння та сигналізації _____

(передбаченого передбачено проектом, наявність, справність)

уккомплектованість пожежних кранів _____

труби систем пожежегасіння _____

пофарбовані правильно (коричневий колір) або нефарбовані, не пофарбовані)

уккомплектованість первинними засобами пожежегасіння _____

(споруди укомплектовано

згідно з нормами, не укомплектовано, засоби пожежегасіння відрізані)

наявність схеми евакуації _____

(передбачено, не розроблено, розроблено не правильно, знаходиться на вивченні місці, відсутня)

17. Температурно-вологісний режим і параметри повітряного середовища приміщень захисної споруди: _____

температура, відносна вологість в приміщенні _____

забезпеченість вимрювальними приладами та їх стан: _____

(сертифікати, номери (сертифікатів),

прібори вимірювання вологісного вмісту атмосферного газу у повітрі, їх типи (кваліфікація ТМУ-2, РАС II, РАС III, інші -- які саме)**

приміть вказівки радіолокаційного заборонення - дозиметри, дозиметри-радіолокатори (якого типу); наявності дозиметри)

18. Наявність робочого інструмента формування з обслуговування захисної споруди _____

(% від нормативу)

19. Наявність документів захисної споруди (в наявності, відсутня): _____

паспорт захисної споруди _____

опис обладнання та майна _____

схеми зовнішніх і внутрішніх інженерних мереж із вказівкою пристроїв для відключення _____

журнал перевірки стану захисної споруди _____

план захисної споруди з зазначенням пристроїв для сидіння і лежання та шляхів евакуації _____

план приведення захисної споруди у готовність _____

Вимог з експлуатації фільтровентиляційного** та іншого інженерного обладнання _____

правила користування вимрювальними приладами _____

журнал експлуатації фільтровентиляційного обладнання ** _____

журнал результатів оглядів та контрольних перевірок фільтрів-поглиначів, фільтрів гопокітових, приладів регенерації та підпору повітря** _____

формуляр фільтровентиляційних агрегатів ** _____

порядок провітрювання захисної споруди _____

інструкція з протипожежної безпеки _____

порічний акт огляду емкостей для питної води з результатами лабораторних досліджень _____

експлуатаційні схеми систем життєзабезпечення з вказівкою пристроїв для відключення: _____

вентиляції (повітропостачання) _____

каналізації _____

водопостачання _____

електропостачання _____